

Veszélyhelyzeti indokolás

Mátészalka Város Önkormányzata által ellátott gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak értékeléséről, illetve a szakmai munka értékeléséről szóló előterjesztéshez

A határozat tárgya nem tartozik a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes jogszabályok módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében meghatározott azon esetek közé, melyeknél a Katasztrófavédelmi törvény a polgármester feladat-és hatáskörének a gyakorlását veszélyhelyzetben korlátozná.

„46.§ (4) Veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének, a fővárosi, megyei közgyűlésnek feladat- és hatáskörét a polgármester, illetve a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke gyakorolja. Ennek keretében nem foglalhat állást önkormányzati intézmény átszervezéséről, megszüntetéséről, ellátási, szolgáltatási körzeteiről, ha a szolgáltatás a települést is érinti.”

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében az önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig átfogó értékelést készít. A képviselő-testület munkatervében május hónapban szerepel az átfogó értékelésről szóló előterjesztés tárgyalása.

Mindezek alapján a határozatban való polgármesteri döntés az Mötv. 9. §-ában meghatározott jóhiszemű és megfelelő joggyakorlás elvével összhangban áll, a veszélyhelyzethez mérten is szükséges és arányos, nem haladja meg a veszélyhelyzetre való indokolt reagálóképesség feltételét biztosító mértéket.

Mátészalka, 2021. május 25.

Dr. Hanusi Péter s.k.
polgármester

MÁTÉSZALKA VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
P o l g á r m e s t e r é t ő l
Mátészalka, Hősök tere 9.
Tel.: 44/501-358; Fax.: 501-360
E-mail: polgarmester@mateszalka.hu

Száma: 2014-3/2021.

ELŐTERJESZTÉS
- a Képviselő-testülethez -

Mátészalka Város Önkormányzat által ellátott gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak értékeléséről, illetve a szakmai munka értékeléséről

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) 94.§ (1) bekezdése értelmében a települési önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése.

Mátészalka Város Önkormányzata a számára előírt kötelezettségeinek a gyermekvédelmi rendszer alábbi ellátásaival és intézkedéseivel tett eleget az elmúlt évben:

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
- gyermekétkeztetés

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- gyermekjóléti szolgáltatás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ)
- gyermekek napközbeni ellátása (bölcsőde)
- gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekvédelmi gondoskodást keretében tartozó hatósági intézkedések:

- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása.

Mátészalka Város Önkormányzata a személyes gondoskodás körébe tartozó gyermekjóléti alapellátásokat a Társulás által fenntartott Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények (a továbbiakban: Intézmény) útján biztosítja. A gyermekek átmeneti gondozása szolgáltatást családok átmeneti otthona igénybevételére kötött ellátási szerződés útján biztosította az önkormányzat.

Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak átfogó értékeléséről

A Gyvt. 96. § (6) bekezdése értelmében a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig átfogó értékelést készít, melyet a képviselő-testületnek meg kell tárgyalnia.

Az átfogó értékelés tartalmazza mindazokat a követelményeket, melyeket a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete előír az önkormányzatok számára.

Az értékelés a fentiek alapján bemutatja

- a település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira,
- az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítására vonatkozó adatokat,
- az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat,
- a felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatait, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapításokat,
- jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározását a Gyvt. előírásai alapján,
- a bűnmegelőzési program főbb pontjait, valamint a gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetőkre vonatkozó adatokat, a bűnelkövetés okait,
- a civil szervezetekkel való együttműködést.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló átfogó értékelés a határozat-tervezet mellékletét képezi.

A szakmai munka értékeléséről

A Gyvt. 104. § (1) bekezdés e) pontja értelmében a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet ellátó állami intézmény fenntartója ellenőrzi és évente egy alkalommal értékeli a szakmai munka eredményességét, a szakmai program végrehajtását. Ugyanezen § (4) bekezdése szerint az állami és nem állami intézmény fenntartója a szakmai munka eredményességét különösen a Névjegyzékben szereplő szakértő által készített szakértői véleménye, a gyámhatóság szakmai ellenőrzése, illetve az intézmény által készített beszámoló alapján értékeli.

A Társulás Társulási Tanácsa hagyja jóvá az Intézmény által nyújtott szolgáltatások szakmai programját. A gyermekjóléti alapellátások szakmai programjai a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban Nmr.) 4/A. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően készültek. A szakmai programok többek között tartalmazzák az ellátandó célcsoport és ellátandó terület jellemzőit, az adott szolgáltatás célját, feladatát, alapelveit, valamint a feladatellátás szakmai tartalmát, módját, a biztosított szolgáltatások formáit, körét, rendszerességét, valamint a szolgáltatási típusnak megfelelően a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok jellegét, tartalmát, módját, az ellátás igénybevételének módját, a szolgáltatásról szóló tájékoztatást.

A Család- és Gyermekjóléti Központ, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a Bölcsőde elkészítette a 2020. évi tevékenységéről szóló beszámolóját. Az éves beszámolóban a szakmai programokban meghatározott célok megvalósulásáról, a feladatok végrehajtásáról adnak tájékoztatást a gyermekjóléti alapellátást végző szervezeti egységek, mely alapját képezi a szakmai munka értékelésének. Az intézményi beszámolók, a határozat-tervezet mellékletét képező átfogó értékelés a szakmai tevékenység bemutatásán túl adatokat tartalmaz az igénybe vevők számáról, a szakmai tevékenységek, szolgáltatások igénybevételéről, a hatósági tevékenységekről, a jelzőrendszer működéséről.

A Család- és Gyermekjóléti Központ (továbbiakban: Központ) az Intézmény tagintézményeként önálló szakmai egységként működik, ahol önálló szakmai egységet képez a

család- és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait ellátó alapellátási, valamint a család- és gyermekjóléti központ feladatait ellátó hatósági tevékenységekhez kapcsolódó és speciális szolgáltatásokat nyújtó munkacsoport.

A Központ 2016. január 1-jével kezdte meg működését, a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzése a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal SZ/113/00196-12/2016. számú határozata alapján történt, mely bejegyzés határozatlan idejű.

A Központ – jogszabályi kötelezettségének eleget téve – 2018. szeptember 1. napjától indította be az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet a járás köznevelési intézményeiben. A központ ellátási területe a mátészalkai járás 26 településére terjed ki.

A központ által biztosított szolgáltatásoknak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez. Ezt a célt a központ szakmai programja is megfogalmazza, mely legutóbb 2019 áprilisában volt módosítva.

A szolgáltatás alapelvei:

- nyitottság elve
- egységes szakmaiság elve
- a személyiségi jogok védelmének elve
- esélyegyenlőség és egyenlőség elve
- a gyermek legjobb érdekének szolgálata
- a család önállóságának elve
- a célszerűség elve
- a legkisebb kényszer elve
- a hátrányos megkülönböztetés és az ellátással való visszaélés tilalma.

A Központ a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében

- utcai szociális munkát,
- kapcsolattartási ügyeletet,
- óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatást,
- készenléti szolgálatot,
- jogi, valamint pszichológiai tanácsadást biztosít,
- szociális diagnózist készít.

A központ közvetlen kórházi szociális munkát nem végez, mert a kórházakban kórházi szociális munkást alkalmaznak, de nagyon fontos a folyamatos együttműködés, a jelzések fogadása.

A gyermekvédelmi gondoskodás körében a hatósági intézkedésekhez tartozó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet a Központ esetmenedzserei látják el. A központnál 9 esetmenedzser dolgozik, az esetmenedzserek munkáját 3 szociális segítő segíti. A központban dolgozó esetmenedzserek számára az ellátandó településeket a vezető jelöli ki a területi megközelíthetőséget és a településeken ellátandó családok számát figyelembe véve.

A központ szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgáltatók számára, járási jelzőrendszeri tanácsadó útján koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját. A járási jelzőrendszeri tanácsadói feladatokat a szociális diagnózist készítő esetmenedzser látja el munkaidejének felében.

A Szt. 64.§ (8) bekezdése alapján a Gyvt. szerinti család- és gyermekjóléti központ a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján elkészíti az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat és – ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását – gyermekjóléti alapellátásokat meghatározó szociális diagnózist.

A 2018-ban induló óvodai és iskolai segítő szolgáltatáshoz a szükséges létszámot fokozatosan töltötték fel, 2020-ban már 10 főt foglalkoztatott a Központ óvodai és iskolai szociális segítőként.

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak.

Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el. Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás a köznevelési intézményben biztosított preventív jellegű segítő tevékenység, amely a kiskorú gyermekek és fiatalok képességeinek, lehetőségeinek legoptimálisabb kibontakoztatását támogatja szociális kapcsolataik, társadalmi integrációjuk javításával.

2016. január 1-je óta a gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató – a család- és gyermekjóléti szolgálat - keretében működtethető. A **Család és Gyermekjóléti Szolgálat (továbbiakban Szolgálat)** a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzése a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal SZ/113/00196-12/2016. számú határozata alapján történt. Az engedély alapján a szolgálat ellátási területe Mátészalka, Jármi, Nagydobos, Nyírkáta, Nyírmeggyes, Nyírcsaholy, Papos és Ópályi településekre terjedt ki. A család- és gyermekjóléti szolgálat szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzése 2018-ban ideiglenes hatályúvá módosult, mivel a szolgáltatás személyi feltételei csak részben voltak biztosítottak az ellátandó családok nagy száma miatt. A jogszabályban előírt személyi feltételeket az Intézménynek kell biztosítania ahhoz, hogy ismét határozatlan idejű legyen az engedélye.

A családsegítő szolgáltatás célja a szociális és a mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megszüntetése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése.

A szolgáltatás csökkenteni kívánja, illetve meg kívánja szüntetni a településen élő szociálisan rászorult családok és személyek hátrányait, krízishelyzetét. A település demográfiai, statisztikai mutatói szerint magas a hátrányos helyzetű családok és az idős lakosság száma, ami jelzi annak fontosságát, hogy az alapszolgáltatások biztosítottak legyenek a lakosság számára.

A családsegítés keretében a Szolgálat biztosítja

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,

- a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

Gyermekjóléti szolgáltatás fő feladata, hogy elősegítse a gyermek testi és lelki egészségének fejlődését, a családban történő nevelkedését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését szolgálja. Ez a gyermek érdekeit védő speciális, személyes, szociális szolgáltatás a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával védi a gyermek testi és lelki egészségét, elősegíti családban történő nevelkedését. Megelőzi, illetve megszünteti a gyermek veszélyeztetettségét. A Szolgálat célja, hogy az intézmény működési területén élőknek segítséget nyújtson a legközvetlenebbül fenyegető negatív hatások kivédésében, illetve abban, hogy képessé váljanak különböző problémáik önálló megoldására. Fontos feladatnak tekintik a családok, csoportok, közösségek szociális és mentális szükségleteinek feltárását, közvetítését és a megoldás elősegítését, a preventív lehetőségek kidolgozását és működését, a családok összetartó erejének megőrzését, támogatását, illetve az átmenetileg sérült vagy hiányzó családi funkciók helyreállításának elősegítését. A Szolgálat – összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal – szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. Tevékenysége körében a Gyvt. 39. §-ában és az Szt. 64. § (4) bekezdésében foglaltakon túl ellátja a Gyvt. 40. § (2) bekezdésében meghatározott feladatokat.

A Társulás 2016-ban **„Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban”** címmel EFOP-1.4.2-16 azonosító számú felhívásra benyújtott pályázata támogatásban részesült. A projekt megvalósulásának ideje: 2017. 09. 01. – 2022. 02. 28. A járás önkormányzataival együttműködve a helyi sajátosságoknak, igényeknek megfelelő program megvalósítását hajtják végre a járás minden egyes településén.

A Projekt alapvető célja a Mátészalkai Járásban élő gyermekeket sújtó nélkülözés visszaszorítása, illetve újratermelődésének megakadályozása, a tartós szegénységben élők, köztük a romák felzárkózása, a társadalmi kirekesztődés elleni harc, a periférikus élethelyzetek megszüntetése, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű emberek alkalmassá tétele a munkaerő-piacon való megjelenésre és a munkaerő-piaci eszközökben való részvételre, a települések helyi megtartó képességének erősítése a helyi igények figyelembevételével.

A projekt során főként a bármely okból hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek, fiataloknak, és azok családjaiknak biztosít a pályázat széles körű lehetőséget a képességeik, és értékeik feltárására, hasznosításának módjára a kor kihívásainak megfelelő életszemlélet, életvezetés kialakítására, értékek átadására, és elfogadó, építő, megértő közösségbe tartozására. Mindezzel csökkenhetnek a hátrányaik, és megnővekedhetnek az esélyek a társadalomba való beilleszkedésre, iskolába történő helytállásra és a boldog, értelmes, hasznos életre.

Alapvető cél, hogy a Mátészalkai Járás lakossága számára innovatív szolgáltatások hozzáférhetővé tétele, különös tekintettel a 25 év alatti hátrányos helyzetű fiatalok, és családjaik részére.

Mátészalka városban a következő programok valósultak meg „Integrált térségi gyermekprogramok” keretében 2020. évben, melyek kiegészítették, szélesítették a Szolgálat és a Központ által nyújtott szolgáltatásokat, programokat.

„ Jó itt lenni” ifjúsági klub

A programelem célja a kistérségi települések megtartó erejének növelése, a fiatalok családi és gazdasági helyzetéből adódó hátrányok csökkentése.

A meglévő közösségi tér fejlesztése, amely a fiatalok találkozási helyéül szolgál, ahol személyes kapcsolatot teremthetnek egymással. Közös programokkal közösségi élményhez juthatnak, egymást erősítő közösséggé kovácsolódhatnak. A közösségfejlesztés nem is nyújt megoldást minden felmerülő problémára, azonban lényegesen sokat segít egy olyan folyamat elindításában, mely társadalmi, helyi vagy egyéni szinten jelentős változásokat eredményezhet, hiszen a közösségfejlesztés nem mindenható gyógyír a társadalom problémáira, hanem egyik a jó módszerek közül.

„Alkossunk együtt” program

A hátrányos helyzetű gyermekek személyiségének folyamatos fejlesztése új innovatív módszerek felhasználásával. A program célja, a gyermekek harmonikus testi, lelki és értelmi fejlődésének kibontakoztatása, a korai képességgondozás, a családok eladósodásának megelőzésére, csökkentésére irányuló tevékenység.

A drámapedagógiai foglalkozások a szerepjátékot, mint stratégiát használják arra, hogy a gyermek saját és mások viselkedését értelmezze. A módszer hatására olyan nélkülözhetetlen változások következnek be, mint a megértés szintjének módosulása, fejlődése, pozitív változás a normális viselkedésben, kooperációs készségben.

Adósságkezelés felnőttek részére az „Alkossunk együtt ...” program keretén belül

Az adósságkezelési tanácsadó felméri, feltérképezi az eladósodás okait, mértékét, segítséget nyújt az adósságcsapdából való kikerülés érdekében. Cél a hátralékhalmozódás ütemének csökkentése, megállítása; az új adósságok keletkezésének megelőzése, különösen az uzsora tekintetében. Az ügyfelek folyamatos segítése tanácsadás útján; közbenjárás a szolgáltatóknál a felhalmozódott adósság rendezése érdekében; spórolási technikák kidolgozása, bemutatása; online ügyintézés lehetőségeinek megismerése.

Pályaismereti és pályaaorientációs csoportfoglalkozások

A fiatal korosztály talán legnagyobb problémája az, hogy a pályaelképzeléseket nem tudják megfelelően a munkaerő-piaci szükségletekhez hangolni. Csak érdeklődési alapon választanak, a lehetséges kapcsolódó vagy rokon szakmákat nem ismerik, pályaismeretük hiányos. A felvételi ismertetőik nem tartalmazzák az adott képzettséghez kapcsolható tevékenységeket, elhelyezkedési esélyeket.

A pályaaorientációs tanácsadás célja a diákok továbbtanulási kedvének felkeltése, motivációjuk növelése, saját képességeik és érdeklődési irányuknak megfelelő szakmacsoportok megtalálása, a legmegfelelőbb állás megtalálása.

Krízisalap

Az alap azt a célt szolgálja, hogy segítséget nyújtson abban, hogy a rászoruló gyermekek ingyenesen juthassanak gyógyászati segédeszközökhöz.

Tudatosabb életért” című program

A program keretében prevenciós programok kerültek megszervezésre (elsősegélynyújtás, környezetvédelem, higiénés megjelenés, gyermekek edzettségének mérése, önvédelem, bűnmegelőzés, helyes döntések stb.)

Nyári napközis tábor

Workshop szakemberek számára

A **Bölcsőde** 8 csoporttal működik, a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett bölcsődei férőhelyek száma 102. A bölcsőde határozatlan idejű szolgáltatói engedéllyel rendelkezik. A személyi feltételek biztosítottak.

A bölcsődei ellátás keretén belül a nevelés és a gondozás a miniszter által jóváhagyott, Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja alapján folyik. A 2017. január 1-jétől hatályos alapprogram célja, hogy keretet adjon a Magyarországon működő bölcsődei ellátást biztosító intézményben, szolgáltatásban folyó szakmai munkának. A Bölcsőde szakmai programja az Alapprogram iránymutatásai alapján készült.

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermeknek elsajátítsák azokat a képességeket, készségeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a kisgyermekkorú intervenció szemléletének széleskörű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyének növeléséhez.

A bölcsődei nevelés feladatai:

- a családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése,
- egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása,
- az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése,
- a megismerési folyamatok fejlődésének segítése.

Alapvető szempont a bölcsődei nevelés során, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló tapasztalatokat nyújtson. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei: tanulás, gondozás, játék, mozgás, mondókázás, éneklés, zenehallgatás, verselés, mesélés, alkotói tevékenység (firkálás, gyurmázás, ragasztás, tépés, ujjfestés, nyomhagyó eszközök használata). A bölcsődei nevelés során kiemelt szerepet kap a természet megismertetése és megszerettetése. A gyermekek napi tevékenységét a spontán természetes kíváncsiságra építik, folyamatos és alkalmi megfigyelésekkel kísérik figyelemmel a természet változásait, az egyes élőlények életmódját. A család és a bölcsőde kapcsolatának erősítését segítik elő a szülői értekezletek, a napi beszélgetések, a nyílt napok, az év jeles napjai alkalmából szervezett ünnepek.

A szakmai programban megfogalmazottak szerint kiemelten foglalkoznak a kisgyermek családjával, a családdal való folyamatos kapcsolattartással.

A bölcsőde alapellátáson túli szolgáltatása az időszakos gyermekfelület, melynek során a szülő elfoglaltsága idejére, akár néhány órára is kérheti a gyermeke felügyeletét. A bölcsődében ingyenes szolgáltatása a só-szoba. A só-szobában énekes, mondókás játékok, beszélgetések zajlanak, a gyermekek jellemzően heti két alkalommal veszik igénybe.

Jól felszerelt fejlesztő szobával segítik az SNI-s gyermekek célzott fejlesztését. A gyermekek fejlesztését megbízással foglalkoztatott gyógypedagógus végzi heti rendszerességgel.

A Központ, a Szolgálat és a Bölcsőde egyaránt eleget tesz az igénybevevői nyilvántartásba történő adatszolgáltatói kötelezettségének. A bölcsődei intézményi térítési díjak tekintetében a térítési díj adatok jelentése határidőben megtörtént. Mindhárom szolgáltató rendelkezik a Gyvt-ben meghatározott tartalmú nyilvántartással. A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás esetében amennyiben a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le, együttműködési megállapodást kötnek a nagykorú személlyel, és esetenapló vezetésére minden esetben sor kerül. A család- és gyermekjóléti szolgálat az esetkezelés során

felmerült további beavatkozási igényt az esetnaplóban dokumentálja, ezzel indítja el a szociális diagnózis felvételi igényét. Az Esetnapló tartalma 2019-ben módosult. A szolgáltatók a „Gyermekeink védelmében” elnevezésű adatlap rendszert használják.

A család- és gyermekjóléti szolgálatok és központok munkáját az útmutatókon, szakmai ajánlásokon túl dokumentációs vonalvezető is segíti. A szociális diagnózis felvétele az erre a célra rendszeresített adatlapon történik.

Az óvodai és iskolai szociális segítők a munkájukhoz (csoportos tevékenység, közösségi munka, egyéni segítség) a szakmai ajánlásban megnevezett dokumentumokat használják.

A Bölcsődében az ellátottakról vezetik a felvételi könyvet, valamint a várakozók listáját. A szülővel, a törvényes képviselővel minden esetben kötnek megállapodást az ellátás igénybevételéről. A kisgyermeknevelők vezetik, kezelik a következő dokumentumokat: csoportnapló, beszoktatási füzet, gyermek egészségügyi törzslapja, fejlődési lap, fejlődési napló, napi jelenléti kimutatás, üzenő füzet. Minden esetben bekérik a térítési díj megállapításával, a kedvezmények igénybevételével kapcsolatos nyilatkozatokat, dokumentumokat.

A **gyermekek átmeneti gondozása** keretében a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról kell gondoskodni.

Az önkormányzat családok átmeneti otthonával kötött ellátási szerződés által biztosítja a gyermekek átmeneti gondozása szolgáltatást. 2020. évben a szerződött intézményben egy anya gyermekével került elhelyezésre.

Az éves beszámolók bemutatják az egyes szolgáltatások által végzett szakmai munkát, a feladatkörükben nyújtott szolgáltatásokat, illetve mindazon tevékenységeket, amelyeket az egyes egységek végeznek. Az egyes szolgáltatók szakmai programjukban meghatározott célok elérése érdekében végzik szakmai és szolgáltató tevékenységüket, a törvényi előírásoknak megfelelően.

2020. évben a világjárvány minden szolgáltatás munkáját megnehezítette az Intézményben, mind a gondozott lakóhelyén történő ellátás, mind az intézményben személyes megjelenést igénylő ellátás során. A márciustól hatályos veszélyhelyzet ideje alatt egyes szolgáltatások csak részlegesen működtek. Például szünetelt a kapcsolattartási ügyelet, online módon tartották a konzultációt, az óvodai és iskolai segítők online tartották a kapcsolatot a gyerekekkel, pedagógusokkal, a bölcsődében rendkívüli szünet került elrendelésre, mely idő alatt csak gyermekfelügyelet működött. Az Intézmény az Emberi Erőforrások Minisztérium által kiadott eljárásrend alapján működött. Az Intézmény megtett mindent annak érdekében, hogy a veszélyhelyzet ideje alatt a biztonsági előírások betartása mellett szolgáltatásainak igénybevételét mindenki számára biztosítsa.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, a Család- és Gyermekjóléti Központ, valamint a Bölcsőde 2020. évi munkájáról szóló beszámolóját az előterjesztéshez mellékelem.

Mátészalka, 2021. május 25.

Dr. Hanusi Péter
polgármester

H A T Á R O Z A T – T E R V E Z E T
MÁTÉSZALKA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
POLGÁRMESTERÉNEK
...../2021. (.....)
H A T Á R O Z A T A

Mátészalka Város Önkormányzat által ellátott gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak értékeléséről, illetve a szakmai munka értékeléséről

Magyarország Kormánya a veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (I. 29.) számú Kormányrendeletében, 2021. február 8. napjától, Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus világjárvány következményeinek elhárítása és a magyar állampolgárok egészségnek és életének megóvása érdekében. Az Országgyűlés e rendelet hatályát a koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény 2021. május 22. napi hatállyal történő módosításával a 2021. évi őszi országgyűlési ülés első ülésnapját követő 15. napjáig meghosszabbította.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése szerint veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének, a fővárosi, megyei közgyűlésnek feladat- és hatáskörét a polgármester, illetve a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke gyakorolja. Ennek keretében nem foglalhat állást önkormányzati intézmény átszervezéséről, megszüntetéséről, ellátási, szolgáltatási körzeteiről, ha a szolgáltatás a települést is érinti.

A polgármester

1.) Mátészalka Város Önkormányzata 2020. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról készült átfogó értékelést a határozat 1. számú melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

2.) A Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények keretein belül működő Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, Család- és Gyermekjóléti Központ, valamint a Bölcsőde 2020. évi szakmai munkájáról szóló beszámolót a határozat 2. számú melléklete szerinti tartalommal jóváhagyja.

3.) Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál, Család- és Gyermekjóléti Központnál, valamint a Bölcsődénél végzett szakmai munka értékelését az előterjesztés szerint elfogadja és megállapítja, hogy a szakmai munkát magas színvonalon, eredményesen látják el.

Határidő: 2021. május 31.

Felelős: Dr. Takács Csaba jegyző

Mátészalka, 2021. ....

Dr. Hanusi Péter
polgármester

MÁTÉSZALKA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA 2020. ÉVI GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI FELADATELLÁTÁSÁNAK ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉSE

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében az önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig átfogó értékelést készít.

Az átfogó értékelés tartalmazza mindazokat a követelményeket, melyeket a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. melléklete előír az önkormányzatok számára.

Mátészalka Város Önkormányzatának 2020. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenysége az alábbiakban kerül bemutatásra.

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Városunk lakosságának száma 2020. december 31-ei állapot szerint 16.486 fő, mely a 2019. évihez képest 1,4 %-os csökkenést mutat.

A 0-14 éves korú gyermekek száma 2.324 fő, mely a város lakosságának 14,1 %-át, a 15-18 éves korú gyermekek száma 651 fő, mely a város lakosságának 3,95 %-át teszi ki. A 2019. évi lakosságszám adatokhoz képest a 0-14 éves korú gyermekek száma 2,6 %-kal csökkent, a 15-18 éves lakosok száma 4,5 %-kal nőtt.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások

Pénzbeli és természetbeni ellátások

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt.-ben meghatározott ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és a szünidei gyermekétkeztetésnek, a Gyvt.-ben meghatározott pénzbeli támogatásnak, és egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma korcsoportok szerint:

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma életkor szerinti megbontásban	2020. január 1-jei jogosultsági adatok	2020. december 31-ei jogosultsági adatok
0-2 éves	34	24
3-5 éves	57	42
6-13 éves	145	127
14-17 éves	67	51
18 évesnél idősebb	14	6
Jogosultak száma összesen:	317	250

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 2019. december 31-én 317 fő volt, 2020. év végére közel 21 %-kal csökkent a jogosultak száma. A december 31-ei állapot szerint a 0-18 éves korú lakosság 8,4 %-a részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

2018. január 1-jétől kedvezően módosultak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság feltételei, ugyanis emelkedtek a jövedelemhatárok. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot kellett megállapítani, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 135%-át.

A 2020. december 31. napján jogosultak közül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt ott, ahol

- az egy főre jutó családi jövedelem az öregségi nyugdíj legkisebb összegének felét, azaz 14.250 Ft-ot nem éri el 39 jogosultnál,
- az öregségi nyugdíj legkisebb összegét (28.500 Ft) el nem érő egy főre jutó családi jövedelem esetén 146 jogosultnál,
- az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 135%-át (38.475 Ft) meg nem haladó egy főre jutó családi jövedelem esetén 58 jogosultnál került megállapításra.

A gyermeket egyedülálló szülő, tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek, valamint nagykorúvá vált gyermek esetében az egy főre jutó jövedelmi értékhatár az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 145%-a volt. 7 jogosult esetében a család az egy főre jutó jövedelme a 38.475 forintot meghaladta, de a 41.325 Ft nem érte el.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult családok száma december 31-én 132, az egyedülálló szülők száma 45. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők közül 12 gyermek tartósan beteg, fogyatékos, a nagykorúvá vált gyermekek száma 6 fő.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelem 18 esetben került elutasításra, mivel a Gyvt-ben meghatározott jövedelmi határoknál magasabb volt a család egy főre jutó jövedelme.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek, fiatal felnőttek évi két alkalommal pénzbeli támogatásra jogosultak.

Annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-jén fennállt, tárgyév augusztus hónapjára, valamint, ha a tárgyév november 1-jén fennállt, tárgyév november hónapjára tekintettel 6.000 Ft alapösszegű pénzbeli támogatást folyósított az önkormányzat, feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt ezen időpontokban nem minősült hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek. Alapösszegű támogatásban az augusztusi és a novemberi kifizetés során összesen 97 gyermek és fiatal felnőtt részesült. A támogatásra felhasznált összeg 582 ezer forint.

Annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a Gyvt. szerinti hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1-jén fennállt, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel, valamint, ha a tárgyév november 1-jén fennállt, a tárgyév november hónapjára tekintettel 6.500 Ft emelt összegű pénzbeli támogatást folyósított az önkormányzat. Emelt összegű támogatásban az augusztusi és a novemberi kifizetés során összesen 441 gyermek és fiatal felnőtt részesült. A támogatásra felhasznált összeg 2.867 ezer forint.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családba fogadó gyámul kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátás megállapítására irányuló kérelmet 2020. évben nem nyújtott be.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Megállapított hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek adatai:

	2020. január 1-jei jogosultsági adatok	2020. december 31-ei jogosultsági adatok
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma	317	250
Ebből megállapított hátrányos helyzetűek száma	54	39
Megállapított halmozottan hátrányos helyzetűek száma:	200	163
Jogosultak száma összesen:	254	202
A gyámhivatal által hivatalból megállapított halmozottan hátrányos helyzetű nevelésbe vett gyermekek és utógondozói ellátásban részesülő nagykorúvá vált gyermekek száma 2020. december 31-én		63
Családok száma, amelyekben a hátrányos helyzetű gyermekek élnek		25
Családok száma, amelyekben a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek élnek		80

2020. december 31-én nyilvántartott hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek adatai bölcsődei vagy köznevelési intézményi jogviszony szerint:

	2020. december 31-ei jogosultsági adatok						
	Jogviszonnyal nem rendelkező	Bölcsődés	Óvodás	Általános Iskolás	Középfokú oktatási intézmény tanulója	Felsőoktatási hallgató	Mindösszesen
Megállapított hátrányos helyzetűek száma	2	-	5	21	10	1	39
Megállapított halmozottan hátrányos helyzetűek száma	17	-	53	83	10	-	163

Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása iránti kérelem 13 esetben került elutasításra 2020. évben, mivel a kérelmezők rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre nem voltak jogosultak, így a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása elutasításra került.

Egyéb, a Gyvt-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatások

Települési támogatás

A pénzbeli és természetbeni települési támogatások rendszeréről szóló 3/2015. (II. 26.) önkormányzati rendelete alapján megállapított települési támogatás összesített adatai:

Települési támogatás megnevezése	Pénzbeli vagy természetbeni formában támogatva (fő)	Támogatási esetek	Felhasznált összeg (E Ft-ra kerekítve)
Rendkívüli települési támogatás	367	539	2.919

A gyógyszerkiadások viseléséhez nyújtott támogatás	17	156	349
A 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére nyújtott támogatás	3	33	1023
A lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott támogatás	271	2.639	9.352
A lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére nyújtott támogatás	9	24	267
Egyéb települési támogatás keretében nyújtott támogatás	-	-	-

2020. évben a települési támogatásra felhasznált összeg 13.910 ezer Ft volt, a támogatások 71 %-a természetbeni formában került megállapításra. A támogatások kb. 65 %-át családok igényelték.

A települési támogatáson kívüli egyéb önkormányzati támogatások

Mátészalka Város Önkormányzata 2020. évben is csatlakozott a BURSA Önkormányzati Ösztöndíj-pályázati Rendszerhez. Az önkormányzat 2020. évben 2.120 e Ft támogatást utalt át a Támogatáskezelő részére.

Az idősek támogatását 12.403 e Ft-ot fordított az önkormányzat. Az idősek részére az elmúlt évben csomagot juttatott el az önkormányzat, valamint az önkormányzati rendelet előírásainak megfelelően személyszállítási díjkedvezményt is nyújt az időseknek. 455 szociálisan rászoruló részesült karácsonyi csomagban 1092 ezer Ft értékben. Az önkormányzat 2.659 e Ft-ot költött köztemetésre.

Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő intézményi gyermekétkeztetést, valamint szünidei gyermekétkeztetést kell biztosítani.

Intézményi gyermekétkeztetés

2015. július 1-jétől Mátészalka Város Önkormányzata az óvodákban, a köznevelési fenntartó által fenntartott általános és középiskolákban, a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények a bölcsődében a gyermekétkeztetést vásárolt szolgáltatás útján biztosítja.

Ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

A Gyvt. 21/B. §-ában rögzíti a személyi térítési díjak megállapításánál figyelembe vehető normatív kedvezményeket. Az önkormányzat rendeletében további kedvezményeket nem állapított meg, így az intézményekben a Gyvt. szerinti kedvezményeket biztosítják a törvényben meghatározott jogosultsági kör számára.

Az alábbi táblázat az intézményi gyermekétkeztetésben részesülő gyermekek, valamint az igénybe vett normatív kedvezmények 2020. évi adatait tartalmazza az étkezési adagszám és az étkezési napok alapján:

	Bölcsőde	Óvoda	Általános Iskola	Középiskola	Kollégium
Ingyenes étkeztetés	42	378	123	4	4
rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő a gyermek vagy tanuló	2	43	92		
tartósan beteg vagy fogyatékos a gyermek, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek	4	16			
olyan családban él a gyermek, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek	9	67			
szülő jövedelmére vonatkozó nyilatkozata alapján	27	240			
nevelésbe vett gyermek, tanuló	0	12	31	4	4
utógondozói ellátásban részesülő tanuló				0	0
50%-os normatív kedvezménnyel biztosított étkeztetés			67	7	22
rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő 1-8. évfolyamon felül nappali iskolai oktatásban részt vevő tanuló				1	17
olyan családban él az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali iskolai oktatásban részesülő tanuló, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek.			52	3	5
tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek			15	3	0
Ingyenes és kedvezményes étkeztetésre nem jogosult étkezők	16	25	136	12	16
Összes étkező	58	403	326	23	42

Fenti táblázat a Szalka-Víz Kft. által szolgáltatott gyermekétkeztetés adatait tartalmazza a Bölcsőde, a Négy Évszak Óvoda, a Képes Géza Általános Iskola, a Móra Ferenc Tagintézmény, valamint a Mátészalkai Esze Tamás Gimnázium, a Mátészalkai SZC Gépészeti Szakgimnáziuma és Kollégiuma vonatkozásában.

Az Önkormányzat által biztosított intézményi gyermekétkeztetésben az éves adatszámok és az étkezési napok alapján számolva 852 gyermek részesült. 2019-hez képest 33%-kal csökkent éves szinten az étkezést igénylők száma, mely csökkenés azzal indokolható, hogy a világjárvány miatt hosszabb idejű rendkívüli szünet lett elrendelve a bölcsődében és óvodákban, az iskolákban mind a tavaszi, mind az őszi időszakban digitális oktatásban vettek részt a diákok. Az intézményi gyermekétkeztetésben részesülő gyerekek 62%-a ingyenes, 11%-a kedvezményes gyermekétkeztetésben részesült. A Négy Évszak Óvodában a legmagasabb az ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben részesülők aránya az étkeztetést igénybevevők intézményi összlétszámához képest, arányuk 93,7%.

Szünidei gyermekétkeztetés

A szünidei gyermekétkeztetés Gyvt. szerinti természetbeni ellátás. Az önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést vásárolt szolgáltatás útján biztosítja.

Az önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére ingyenesen déli meleg főétkeztést biztosított a hátrányos helyzetű gyermek, valamint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére az iskolai szünetekben, valamint a bölcsőde és óvoda nyári zárva tartásának ideje alatt.

Szünidei gyermekétkeztetés a kiskorúak jogosultsága szerint:

		Kötelezően biztosított étkeztetésben részesülő		Összesen
		megállapított hátrányos helyzetűek száma	megállapított halmozottan hátrányos helyzetűek száma	
A szünidei étkeztetésben részesült gyermekek száma összesen		20	88	108
Életkori bontásban	0-2 éves	1	12	13
	3-5 éves	-	2	2
	6-13 éves	12	53	65
	14-17 éves	7	21	28
Szünidő típusa szerint	tavaszi	8	25	33
	nyári	16	81	97
	ősz	9	34	43
	téli	8	24	32

A szünidei gyermekétkeztetést közel 46 %-kal kevesebben vették igénybe a tavalyi évhez viszonyítva. A koronavírus járvány éreztette hatását a szünidei gyermekétkeztetés igénybevételében is, mind a négy szünet esetében csökkent az igénybevételek száma a 2019. évihez viszonyítottan, kiemelten a nyári, őszi és téli szünetekben. Az óvodákban és a bölcsődében tavasszal elrendelt rendkívüli szünetre való tekintettel mind a bölcsőde, mind az óvodák egész nyáron fogadták a gyerekeket, ez is hozzájárult a 49%-os igénybevétel csökkenéséhez a nyári szünetben.

Az igénybevevők száma a nyári szünetben volt a legmagasabb, az összes ellátottból 71 gyerek a szünet minden munkanapján igénybe vette a szünidei étkeztetést. A szünidei étkeztetést igénybevevő gyerekek közül 14 gyerek mind a négy szünidőben igénybe vette a szünidei ingyenes étkeztetést. A szünidei gyermekétkeztetés lebonyolításában a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények Család- és Gyermekjóléti Szolgálatát aktívan közreműködött.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

Mátészalka Város Önkormányzata a gyermekjóléti alapellátások közül a gyermekjóléti szolgáltatást, a gyermekek napközbeni ellátásán belül a bölcsődei szolgáltatást a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények útján biztosítja.

Gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja

a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. Mátészalka Város Önkormányzata a gyermekjóléti szolgálatot és a gyermekjóléti központot a Társulás útján működteti.

A Család- és gyermekjóléti szolgálat az Intézmény önálló szervezeti egységként működik, ellátási területe Mátészalka, Jármí, Nagydobos, Nyírkáta, Nyírmeggyes, Nyírcsaholy, Ópályi és Papos települések közigazgatási területére terjed ki. A Család és Gyermekjóléti Központ az Intézmény önálló szervezeti egységként működik, ellátási területe a mátészalkai járás lakosságára terjed ki. A Központ szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezetését 1 fő látja el, aki szakvizsgával rendelkezik, végzettsége szociális munkás. A szolgálat feladatait Mátészalka vonatkozásában 2020. évben 6 fő családgondozó látta el, melyből öt családsegítő szociálpedagógus végzettséggel rendelkezik, egy fő képesítése nem felel meg a jogszabályban előírt követelményeknek, a képesítés megszerzése folyamatban van.

A Szolgálatnál megjelent igénybe vevő személyek száma:

- együttműködési megállapodás alapján 294 fő
- nem együttműködési megállapodás alapján 67 fő.

A Család- és Gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységének adatai

Szakmai tevékenység megnevezése	Száma
Információnyújtás	2542
Segítő beszélgetés	3057
Tanácsadás	1563
Ügyintézéshez segítségnyújtás	1924
Konfliktuskezelés	48
Kríziskezelés	24
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez pénzbeli	675
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez - természetbeni	4002
Közvetítés másik szolgáltatáshoz	18
Közvetítés család- és gyermekjóléti központhoz	6
Esetkonferencia	8
Esetmegbeszélés	6
Szakmaközi megbeszélés	6
Környezettanulmány elkészítéséhez való közreműködés	95
Családlátogatás	997
Adományközvetítés	1590
Hátralékkezelési tanácsadás	57
Pszichológiai tanácsadás	12
Jogi tanácsadás	27

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szociális segítő munkája

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői személyes segítő, kölcsönös bizalmon alapuló kapcsolat kialakítására törekszenek a szülőkkel és a gyermekekkel egyaránt a veszélyeztető körülmények elhárítása érdekében. Feladatuk a komplex családgondozás, segítik a szülőket a gyermek gondozásában, ellátásában, a családban jelentkező működési zavarok megszüntetésében, illetve kezdeményezik és összehangolják a gyermekek és szülők részére a szociális alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást.

157 családban végeztek családgondozást együttműködési megállapodás alapján, melynek keretében 294 személy vette igénybe a Szolgálat által nyújtott szolgáltatásokat az alábbi tevékenységek szerinti megbontásban:

- saját ügykörben 247 fő részére nyújtottak szolgáltatást,
- egyéni gondozási nevelési terv megvalósításába 44 gyermek esetében lett a Szolgálat a központ által bevonva,
- három szociális válsághelyzetben lévő kiskorú várandós anya gondozását végezte a szolgálat.

114 gyermeket gondoztak az alapellátás keretein belül, melynek főbb okai a szülői elhanyagolás, a szülők életvitel, a tankötelezettség mulasztása és az anyagi gondok voltak.

Védelembre vett gyermekek családját esetenaplóval, családsegítőesetként gondozták, ha a gondozási folyamatba segítőként be lettek vonva a szolgálat családsegítői. 44 gyermek esetében volt erre példa.

Családból való kiemelésre 1 gyermek esetében került sor. Egy nevelésben lévő gyermeket vérszerinti családjába helyeztek vissza.

A gyermekek veszélyeztetettségének okai

A Család - és Gyermekjóléti Szolgálatnál 2020. év folyamán nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma 97 fő, melyből jogerős hatósági intézkedésben érintett gyermekek száma: 32 fő. Családok száma, amelyekben a veszélyeztetett kiskorúak élnek: 57 család. *A veszélyeztetett gyermekek döntő többsége több okból kifolyólag is veszélyeztetett lehet.*

A veszélyeztetettségének okai:

- nevelési probléma
- szülők, család életvitel (szenvedélybetegségek, antiszociális viselkedés)
- családi konfliktus
- a gyermek családon belüli bántalmazása (lelki, fizikai)
- egyéb személyek, rokonok általi veszélyeztetés
- kortárs csoport negatív hatása
- elégedetlen lakáskörülmények
- gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség,
- tankötelezettség elmulasztása (50 tanóra és egyéb)
- magatartás- vagy tanulási zavar
- anyagi okok.

A nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak közül 12 esetet továbbítottak a Család- és Gyermekjóléti Központ felé, melyből 10 esetben hatósági intézkedés kezdeményezésére irányult, 2 esetben a központ speciális szolgáltatásainak igénybevétele vált szükségessé. A tavalyi évhez viszonyítva közel 38,2 %-kal csökkent a nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma.

A szolgálatnál ellátott bántalmazott, elhanyagolt kiskorúak adatai:

- bántalmazott kiskorúak száma 4 fő (3 fizikai, 1 lelki)
- elhanyagolt 49 fő (fizikai 45 fő, lelki 4 fő), melyből 23 gyermek esetében hatósági intézkedésre tett a szolgálat javaslatot.

A tavalyi évhez képest jelentősen csökkent a szolgálatnál ellátott bántalmazott, továbbá az elhanyagolt gyermekek száma.

Válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozása

A szolgálat közreműködik a válsághelyzetben lévő anya problémáinak rendezésében.

A szociális válsághelyzetben lévő 3 kiskorú várandós anya gondozására került sor. Az egyéni esetkezelés során folyamatos kapcsolatot tartottak fenn az anyát gondozó védőnővel. Gyakori volt a közös családlátogatás, az ügyekben a konzultáció és az esetkonferencia. A születendő gyermekét egyedül vállaló anyák állapotát folyamatosan figyelemmel kísérték.

A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai

A Szolgálat feladata olyan észlelő- és jelzőrendszer működtetése, amely lehetővé teszi a gyermeket általában veszélyeztető okok feltárását. A Szolgálat célja, hogy minél több problémát felderítsenek a városban, igénybe véve a lakosság, civil szervezetek, egyesületek segítségét is. Figyelemmel kísérik a településen élő gyermekek életkörülményeit és szociális helyzetét, a gyermekjóléti és egyéb szociális ellátások iránti szükségleteit, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetet.

A Szolgálat bármely gyermek veszélyeztetettségével kapcsolatos jelzést fogad, s a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz, értesíti a Központ esetmenedzserét, ha hatósági intézkedés vagy azonnali intézkedés szükséges, fogadja a panaszával hozzá forduló gyermeket, és segíti őt problémája megoldásában.

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma 2020. évben:

Jelzést küldő	0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma
Egészségügyi szolgáltató	20
Ebből: védőnői jelzés	20
Személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók	22
Kisgyermekek napközbeni ellátását nyújtók	8
Köznevelési intézmények	67
Rendőrség	5
Pártfogó felügyelői szolgálat	3
Összesen	125
A jelzésekkel érintett személyek száma	74

2020. évben a vírushelyzet miatt csupán 3 alkalommal tartottak személyesen jelzőrendszeri megbeszélést. Sor kerül online formában megtarott megbeszélésre, valamint e-mailben történő konzultációra is, de ezekben az esetben nem mindenkit tudtak bevonni a közös munkába.

8 alkalommal tartottak esetkonferenciát a szolgálat munkatársai, melyeken a meghívottak és érintettek minden esetben részt vettek. Az esetkonferenciákat főleg védelembe vételi eljárások, illetve egyéb hatósági gyermekvédelmi intézkedés véleményezése előtt, igazolatlan hiányzások esetében tartottak. Több esetben volt, hogy egy gyermek ügyében többször is sor került esetkonferencia megtartására. A jelzőrendszeri tagok minden esetben együttműködőek voltak és részt vettek a megbeszéléseken, ahol véleményükkel, feladatvállalásukkal segítették a gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetését.

Eredményes az együttműködésük az óvodák, iskolák ifjúságvédelmi felelőseivel és a védőnőkkel.

Szabadidős programok szervezése

Általános és középiskolákban osztályfőnöki órák keretein belül egészségügyi, mentálhigiénés, prevenciós, abortuszról, nemi betegségekről, önismereti és személyiségfejlesztő órákat tartottak.

A prevenciós foglalkozások mellett pályaismereti és pályaaorientációs tanácsadásokat tartottak a középiskolák 11. osztályos tanulóinak. Kérdőívek és tesztek segítségével felméri érdeklődésüket és meghatározzák képességeiket, majd a lehető legszélesebb információnyújtással segítik bővíteni meglévő tudásukat iskolákról, szakmákról.

A Diák-kör leszűkült a középiskolás rétegre, velük sikerült egy programot megvalósítani az EFOP pályázat keretében.

Részt vettek nyári tábor szervezésében, lebonyolításában.

Az intézmény munkatársai korrepetálást biztosítanak a tanulási nehézségekkel küzdő, egyéni munkarend szerint tanuló – korábban magántanuló -, vagy a szülei elfoglaltsága miatt a házi feladat elkészítésében segítséget nem kapó gyermekek részére. Ezt a szolgáltatást egyre több gyermek veszi igénybe, főleg kisiskolások, magántanulók, de részt vettek a programban középiskolások is, akik igazolatlan mulasztás miatt kerültek kapcsolatba a szolgálattal. Az intézményen belüli korrepetálást 2020. évben 9 gyerek vette igénybe rendszeresen, összesen 47 alkalommal.

Az egyéni munkarendben tanuló gyerekek esetében is együttműködtek az iskolák pedagógusaival, nagy súlyt fektetve az otthoni tanulásukra, bevonva őket a korrepetálásba is.

Egyéb tevékenységek

A Szolgálat több esetben szervezett ruhaosztást, főleg iskolakezdés vagy évszakváltás előtt. Közreműködött helyi szervezetek, intézmények, cégek ruha- és játékadományainak a közvetítésében, szétosztásában.

A Szolgálat aktívan részt vett a szünidei gyermekétkeztetés lebonyolításában, mely során a tavaszi, nyári, őszi és téli iskolai szünetekben, valamint a bölcsőde és óvoda zárva tartásának ideje alatt az adott időszak munkanapjain napi egyszeri meleg étkezést tudtak biztosítani 108 rászorult gyermeknek.

A Szolgálat közreműködött az önkormányzat által finanszírozott csomagosztásban is.

A 0-3 éves korú rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek családjai a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program keretében minden hónapban élelmiszer segélycsomagban részesültek, valamint 2 alkalommal a 7-14 éves korú gyermekek is részesültek élelmiszer-csomagban, melynek kiosztásáról a Szolgálat gondoskodott. Havonta átlagosan kb. 30-35 gyermek, és 2-3 terhes anya részesült élelmiszer-csomagban. Ugyanezen program keretében háromhavonta a városban élő fogyatékkal élők, illetve alacsony nyugdíjjal rendelkezők is részesültek tartós élelmiszert tartalmazó csomagban.

Család- és Gyermekjóléti Központ

2016. január 1-jétől működik a Család- és Gyermekjóléti Központ, melyhez a mátészalkai járás 26 települése tartozik. 9 fő esetmenedzser, 1 szociális diagnózist készítő esetmenedzser, 10

óvodai és iskolai szociális segítő, 3 fő szociális segítő, valamint 1 fő vezető látta el a központ feladatait.

A szociális diagnózis készítő esetenmenedzser munkaidejének felében járási jelzőrendszeri tanácsadóként tevékenykedett. A gyermekjóléti központban dolgozó esetenmenedzserek a területi megközelíthetőséget és a településeken ellátandó családok számát figyelembe véve a központ vezetője által kijelölt településeken végezték tevékenységüket.

A központ a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt.

A központ speciális szolgáltatásainak keretén belül végzett tevékenységek száma járási szinten:

Sorszám	Tevékenység	Speciális tevékenységek száma	Speciális tevékenység keretein belül ellátott személyek száma
1.	Kapcsolattartási ügyelet	747	185
2.	Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység	3950	6199
3.	Szociális diagnózis felvétele	7	7
4.	Készenléti szolgálat	12	-
5.	Jogi tanácsadás	88	71
6.	Pszichológiai tanácsadás	85	46
7.	Pályaorientációs tanácsadás	40	82
	Mindösszesen	4929	6590

Speciális szolgáltatások száma Mátészalka vonatkozásában.

Sorszám	Tevékenység	Speciális tevékenységek keretein belül ellátott személyek száma
1.	Kapcsolattartási ügyelet	41
2.	Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység	3320
3.	Szociális diagnózis felvétele	0
4.	Készenléti szolgálat	
5.	Jogi tanácsadás	43
6.	Pszichológiai tanácsadás	14
	Mindösszesen	3418

Az utcai szociális munka célja, az utcán tartózkodó csellengő fiatalok, a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy a gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermekek lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése. Az utcai szociális munka keretében a Központ munkatársai heti egy alkalommal a város területén – az állomás, a szórakozóhelyek környéke – terepszemlét tartottak, az utcán, illetve szórakozóhelyen tartózkodó fiatalok felkutatása érdekében.

A rendőrség munkatársaival tartott közös „razziákra” sajnos 2020-ben nem került sor.

Kapcsolatügyeleti szolgáltatás célja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszín biztosítása. A veszélyhelyzet kihirdetését követően, március 16-tól május 31-ig a kapcsolatügyeleti szolgáltatás szünetelt. A veszélyhelyzet alatt a felek telefonon és egyéb internetes elérhetőségeken tartották a kapcsolatot. Az év további részében folyamatosan biztosították a kapcsolattartásokat alkalmanként 2-2 fő esetmenedzser bevonásával. 41 mátészalkai gyermek esetében a kapcsolattartások gyakoriságát a bíróság, törvényszék, illetve a gyámhivatal szabályozta, formájukat tekintve ezek szülői, testvéri, nagyszülői kapcsolattartások voltak. A veszélyhelyzet újbóli elrendelését követően egyetlen család sem mondott le a kapcsolattartás lehetőségéről.

Kórházi szociális munkával a gyermekszükségleti osztály, a gyermekosztály látókörébe került elhanyagolt, bántalmazott gyermeket és családját segíti a gyermekjóléti szolgáltatás eszközeivel. A szülészeti, nőgyógyászati osztály szakembereit bevonva együttműködik a válsághelyzetben lévő várandós anya és gyermek segítése érdekében. A kórházi védőnővel állandó kapcsolatot tartanak fenn, elsősorban válsághelyzetben lévő anya újszülött gyermekének családból történő kiemelésének végrehajtása miatt. A Nagykállói Pszichiátriai Szakkórház szakembereinek, orvosainak bevonásával segítséget nyújtanak az ellátásukban lévő gyermekek szüleinek pszichiátriai szakorvosi vizsgálatának és a kórházi kezelésének megszervezésében. Közvetlen kórházi szociális munkát az intézmény nem végez, mert a kórházakban kórházi szociális munkást alkalmaznak, de fontosnak tartják a folyamatos együttműködést, a jelzések fogadását.

Központ 2018. szeptember 1-jétől kötelezően ellátandó feladata az **óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység**. A központ minden mátészalkai intézménnyel megkötötte az együttműködési megállapodást. Az együttműködési megállapodásokban meghatározásra kerültek az egyéni, csoportos és közösségi feladatok ellátásának területei. Minden szülő részére tájékoztatót küldtek az iskolában, óvodában folyó óvodai és iskolai segítő tevékenységről, szolgáltatásokról. Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, együttműködik az intézmények ifjúságvédelmi feladatot ellátó munkatársával, annak hiányában ifjúságvédelmi feladatokat lát el. A segítők az intézmények által szervezett programokba is bekapcsolódtak. Heti rendszerességgel ügyfélfogadást tartottak, közös családlátogatásokon vettek részt az intézmények pedagógusaival, egyéni segítő beszélgetéseket folytattak, tanácsadást nyújtottak.

A veszélyhelyzet az óvodai és iskolai szociális segítők köznevelési intézményekben végzett tevékenységében bizonyos korlátokat szabott. A tantermen kívüli digitális oktatás ideje alatt a kapcsolatot telefonon, internetes elérhetőségeken tartották a pedagógusokkal és a szülőkkel, a gyerekekkel elsősorban interneten keresztül. Az óvodában elrendelt rendkívüli szünet is befolyásolta a segítők tevékenységét, hiszen az óvodák csak ügyeleti jelleggel működtek.

Elsősorban az egyéni foglalkozások kerültek előtérbe, de megvalósultak kisebb létszámú csoportfoglalkozások is. A prevenciós előadások is csökkentett formában valósultak meg. Az óvodai és iskolai segítők segítséget nyújtottak a tananyag eljuttatásában, a digitális oktatás feltételeinek megteremtésében (laptop juttatása a gyermekek részére)

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység a mátészalkai köznevelési intézményekben 2020. évben

Köznevelési intézmények	Tevékenység száma (alkalom)	Tevékenységben érintettek száma (fő)
Általános Iskolák	860	874
Középiskolák	503	1309
Óvodák	249	1137
Összesen	1612	3320

Az óvodákban nem végeznek egyéni tevékenységet a gyermekek kora miatt, de a csoportmegfigyelések alkalmával kiszűrésre kerülnek a problémával küzdő gyermekek.

Az általános és középiskolákban végzett egyéni tevékenységek: szülőkkal, gyermekekkel folytatott segítő beszélgetés, magatartásproblémák feltárása, gyermeknevelési tanácsadás szülőknek, közvetítés diák-tanár, szülő-gyermek, szülő-pedagógus között, szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése, tanácsadás, továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás.

Az óvodákban végzett csoportos tevékenység a meseolvasás, prevenciós foglalkozások. Iskolában zajló csoportos tevékenységek: prevenciós előadások szervezése, tartása, általános iskolákban boldogságóra foglalkozások, önismereti és személyiségfejlesztő játékok vezetése.

A közösségi tevékenységek közé az iskolai, vagy ünnepekhez kapcsolódó programokon való részvétel tartozik.

Az óvodai és iskolai szociális segítőik által végzett egyéb tevékenységek a teljesség igénye nélkül: pedagógiai jellemzés megírásában segítségnyújtás, konzultáció pedagógusokkal, részvétel esetmegbeszélésen, szülői értekezleten, fogadóóra biztosítása a köznevelési intézményben, családlátogatás.

A készenléti szolgálat célja a Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. A készenléti szolgálatot egy állandóan hívható, közismert telefonszámmal biztosítják, melyre 12 jelzés érkezett, melyből 3 jelzés téves volt, és 9 esetben tájékoztatás nyújtása történt pl. kilakoltatási ügy, özvegyi nyugdíj rendezése, ápolással kapcsolatos kérdések ügyében.

A Központ keretein belül biztosított **jogi tanácsadást** 71 fő vette igénybe, 88 alkalommal. 1 jogász havi 20 órában biztosít jogi tanácsadást. A jogi tanácsadás a járás egész területére kiterjed, Mátészalkáról 43 fő 72 alkalommal vette igénybe ezt a szolgáltatást.

A 2017. szeptember 1-jétől működik az „Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” elnevezésű program. Ennek keretében jogi tanácsadás szolgáltatás indult Vaja, Nagyecsed, Nyírmeggyes és Hodász településeken is elérhető.

Pszichológiai tanácsadást 46 fő vett igénybe 85 alkalommal. Az igénybevevők 30 %-a mátészalkai lakos volt. A tanácsadáson 14 gyerek, fiatal felnőtt vett rész a mátészalkai lakosok közül. A tanácsadáson résztvevő gyermekek magatartás problémák, családi problémák, viselkedési zavar, nevelési probléma szülők válása miatt vették igénybe a szolgáltatást.

A mátészalkai járásban a szolgáltatás iránti megnövekedett igényeket az intézmény havi 20 órában dolgozó pszichológusa nem tudta kielégíteni. Az „Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” című program keretében 2020. évben is igénybe vehető volt Nagydobos és Nagyecsed településen a pszichológiai tanácsadás.

A központ a járás területén működő család- és gyermekjóléti szolgálatok számára szakmai támogatást nyújt. 2020. évben minden hónapban csoportos és egyéni formában is biztosították az esetmegbeszélés és konzultáció lehetőségét a járásban működő szolgálatok számára. A járványhelyzet miatt online formában is működtették a megbeszéléseket. Tájékoztatást

nyújtottak a Központban működő speciális szolgáltatások formáiról, azok igénybevételének lehetőségeiről, a járásban futó Gyermekesély program programelemeiről, a településeket érintő programokról a szakterületi koordinátorok és az utazó szociális asszisztensek bevonásával.

A központ a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján elkészíti az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat, gyermekjóléti alapellátást meghatározó **szociális diagnózist**. A szociális diagnózist 1 fő szociális diagnózis készítő esetmenedzser végzi a járási jelzőrendszeri tanácsadói tevékenység mellett. Szociális diagnózis felvételére a járás területén 7 esetben került sor, Mátészalkán nem készült szociális diagnózis. A vírushelyzet hatással volt ezen tevékenységre is, a kliensek félve a megfertőződéstől nem szívesen vállalták a diagnózis készítését.

A család- és gyermekjóléti központ a járásban működő jelzőrendszerek munkáját segítve **járási jelzőrendszeri tanácsadót foglalkoztat**, melynek célja a jelzőrendszer járási szintű koordinálása, a kapcsolattartás. A szolgálatok és a központ napi munkájában fontos szerepet töltenek be a jelzőrendszeri tagok, mivel a veszélyeztetett gyermekek, családok elsődlegesen az ő látókörükbe kerülnek. A központhoz a legtöbb jelzés a köznevelési intézményektől, család- és gyermekjóléti szolgálatoktól, a Járási Hivatal gyámhivatalától érkezett. Az észlelő és jelzőrendszer által a Család- és Gyermekjóléti Központhoz 0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma 456, nagykorú személyekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma 5, ebből szolgálat, vagy központ által továbbított jelzés száma 102. A jelzésekkel érintett gyermekek száma 108.

A család- és gyermekjóléti szolgálattól beérkező heti jelentések összesítése szerint 61 jelzés érkezett Mátészalka vonatkozásában.

Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek

Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek és az ellátott kiskorúak és 18. életévet betöltött fiatalok száma Mátészalka városban és összesített adatként járási szinten:

tevékenység	hatósági intézkedésekhez kapcsolatos tevékenységek száma	hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenység keretein belül érintettek számára (fő)
szociális segítő tevékenység	110	124
esetkonferencia szervezése, azon való részvétel	6	28
egyéni gondozási nevelési terv készítése	44	49
első védelembe vételi tárgyaláson részvétel	13	14
felülvizsgálati tárgyaláson részvétel- nevelésbe vétel	13	35
felülvizsgálati tárgyaláson részvétel- védelembe vétel	17	23
családlátogatás	137	115
környezettanulmány készítése önállóan	36	41
összesen	376	429
Járási szinten összesen	4263	5778

Hatósági intézkedés nyomán gondozott kiskorúak száma:

gondozottak száma	védelembe vett	ideiglenes hatállyal elhelyezett	nevelésbe vett	utógondozás, szakellátásból kikerült	összesen
Mátészalka	41	0	51	1	93
Járási szinten összesen	572	12	468	8	1060

Mátészalkán 32 családban 41 gyermek esetében került sor védelembe vételre, melynek okai: 50 óras igazolatlan iskolai hiányzás, magatartásbeli problémák, a szülők általi elhanyagolás, bűncselekmény elkövetése, kapcsolattartási problémák, kezelt pszichiátriai beteg súlyos magatartás problémával, következetlen nevelési módszerek.

23 családban 51 gyermek volt nevelésben (szülői elhanyagolás, családi/párkapcsolati konfliktus következménye, elhanyagolt terhesség miatt). 16 családban 24 gyermek esetében került sor családba fogadásra. 3 gyermek esetében megelőző pártfogásra került sor. 1 gyerek esetében került sor utógondozásra, ahol a gyermek zökkenőmentes visszailleszkedését segítették elő a családba.

A központnál ellátott bántalmazott és elhanyagolt mátészalkai kiskorúak adatai:

megnevezés	fizikai bántalmazás	lelki bántalmazás	szexuális bántalmazás	fizikai elhanyagolás	lelki elhanyagolás
családon belül szülő által	1	2	-	-	4
családon kívül	-	-	-	-	-

Mátészalkán a nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak esetében a legnagyobb problémát főként a gyermekek lelki elhanyagolása, illetve a tankötelezettség elmulasztása, magatartászavar, iskolai agresszió okozta. Ehhez társultak másodlagos okként a nevelési problémák, csavargás, a kortárs csoport negatív hatása.

A családból kiemelt gyermek visszahelyezésének, családba fogadásának elősegítése, a gyermek szülőinek gondozása

A Központ 468 nevelésbe vett gyermeket tart nyilván, melyből 51 gyermek mátészalkai. A családból kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében családgondozást végeznek az esetmenedzserek – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállítása érdekében. Nyolc gyermek esetében végeztek utógondozást – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a gyermek családjába történő visszailleszkedés segítése érdekében, melyből egy gyermek volt mátészalkai.

Gyermekek napközbeni ellátása

A gyermekek napközbeni ellátását a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények tagintézményeként működő Bölcsőde útján, valamint a Négy Évszak Óvoda tagintézményeiben biztosítja az önkormányzat.

Bölcsőde ellátás

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai

nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében. A bölcsőde végezheti a fogyatékos gyermekek nevelését és gondozását legfeljebb a gyermek hatéves koráig.

Az Intézmény jelenleg 102 férőhellyel, és nyolc gyermekcsoporttal működik. A gyermeklétszám a 8 csoport között az alábbiak szerint oszlik meg: 1 db 10 fő/csoport, 1 db 12 fő/csoport, 2 db 14 fő/csoport, 4 db 13 fő/csoport.

Magyarország Kormánya 2020. március 11. napján 15 órától veszélyhelyzetet hirdetett ki. A 45/2020. (III. 14.) Korm.rendelet 2. §-ában kapott felhatalmazás alapján 2020. március 16-ától Mátészalka Város Polgármestere rendkívüli szünetet rendelt el a város közigazgatási területén működő óvodákban és a bölcsődében. Március 16-ától május 25-éig terjedő időszakban csak gyermekfelügyelet volt biztosítva a bölcsődében, mely visszaesés az igénybevételi adatokban is megmutatkozik. A 152/2020. (IV. 27.) Korm.rendelet hatályba lépését követően fokozatosan nőtt az ügyeletet igénybe vevő gyermekek száma, május elejére kiscsoportos formában már 7 gyermekcsoport működött. A bölcsőde segítve a családokat egész nyáron várta a gyerekeket. Az alábbi táblázat a napi igénybevételek tartalmazza havi bontásban.

január	február	március	április	május	június	július	augusztus	szeptember	október	november	december
1363	1367	695	124	668	1380	1625	1261	1236	1293	1298	901

A 2019. évi igénybevételi adatokhoz viszonyítva a vírushelyzet miatt közel 18%-kal csökkent a napi igénybevételek száma, és közel 9 %-kal a gondozottak száma.

2020. évben a bölcsődei ellátást 145 gyermek vette igénybe, akik közül 113 gyermek mátészalkai volt. Az előjegyzésbe vett gyerekek száma ettől jóval magasabb volt, de a pandémia miatt sok szülő döntött úgy, hogy gyermeke csak későbbi időpontban kívánja igénybe venni a bölcsődei ellátást.

Az elmúlt évben a havonkénti létszámok a 102 bölcsődei férőhelyen az alábbiak szerint alakultak:

Hónap	Ténylegesen gondozott összlétszám	Tényleges gondozott mátészalkai gyereklétszám
Január	88	75
Február	87	72
Március	88	72
Április	88	72
Május	88	72
Június	91	74
Július	89	72
Augusztus	92	75
Szeptember	77	59
Október	81	58
November	83	59
December	81	58

A bölcsődei felvétel egész évben folyamatos. A rendkívüli szünet ideje alatt nem volt lehetőség a beszoktatásra, ezért a bölcsőde újra nyitása után folytatták, illetve megkezdték az új gyerekek fokozatos beszoktatását. A pandémia miatt a szülők a felvételi kérelem időpontját a 2020/2021.

nevelési év kezdetére halasztották. Ezeknek a gyerekeknek a felvétele részben megtörtént, részben folyamatban van.

Integrált bölcsődei csoportban két fő sajátos nevelési igényű gyermek gondozását, nevelését, fejlesztését biztosították az elmúlt évben gyógypedagógus irányításával teljes integrációban.

A kisgyermeknevelők létszáma év közben, augusztustól pályázati támogatással egy fővel növekedett, így ettől az időponttól a bölcsődei gondozó nevelő munkát 20 fő szakképzett kisgyermeknevelő látja el. A vezetői feladatokat 1 fő függetlenített bölcsődevezető látja el, szakképzettsége szakvizsgával rendelkező szociálpedagógus. A bölcsődében dolgozó mindhárom dajka sikeresen elvégezte a feladatellátáshoz szükséges képesítést.

A bölcsőde 2006. február 1-től kistérségi feladatot is ellát, Mátészalkán kívül 15 település számára biztosította 2020. évben a gyermekek napközbeni ellátását. Az elmúlt évben a térségből 32 gyermek részesült bölcsődei ellátásban.

Időszakos gyermekfelügyeletet 2020. évben egyetlen szülő sem vette igénybe.

Óvodai ellátás

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig ellátja – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben meghatározottak szerint – a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokat is.

Az óvodás korú gyermekek napközbeni ellátását a Négy Évszak Óvoda székhelyén és 4 tagintézményén keresztül biztosítja Önkormányzatunk. Év végén 571 gyerek részesült óvodai ellátásban.

Gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekek átmeneti gondozása keretében a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról kell gondoskodni.

A Család- és gyermekjóléti szolgálat 12 fő részére közvetített átmeneti gondozás szolgáltatáshoz hozzáférést.

Az önkormányzat családok átmeneti otthonával kötött ellátási szerződés által biztosítja a gyermekek átmeneti gondozása szolgáltatást. 2020. évben a szerződött intézményben egy anya gyermekével került elhelyezésre.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

2020. évben sem felügyeleti szerv által végzett vizsgálatra, sem ügyészi vizsgálatra nem került sor.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján

Gyakoribbá kell tenni a Rendőrséggel a „razziákat”, nemcsak az éjszakai, hanem a nappali időszakokban is. Pszichológus nagyobb óraszámú történő alkalmazása indokolt a felmerülő igények alapján.

A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében továbbra is nagyon fontos lenne, hogy az észlelő- és jelzőrendszer minden tagja eleget tegyen jelzési kötelezettségének, a jelzőrendszeri tagok együttműködésének szorosabbá tétele.

Szorosabb együttműködésre van szükség az iskolai hiányzások visszaszorítása érdekében, mivel az időben megtett jelzés a gyermek érdekét szolgálja.

6. A Bűnmegelőzési program bemutatása, a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetőkről adatok

A bűnelkövetés, a bűnisméltés megelőzését célzó programok

A Gyermekjóléti Szolgálat 2005 májusában indította Városi Rendőrkapitánysággal közös programját, melynek célja, hogy városunk ifjúságát közös erővel próbálják meg a helyes társadalmi normák és a viselkedés követőjévé tenni. 2009-től az éjszakai „razzia” mellett, a nappali órákban is szerveztek ilyen ellenőrzéseket. Sajnos 2020. évben egyszer sem került sor éjszakai, illetve nappali razziára.

A rendőrség az általános iskolában és a középiskolákban iskolai prevenciók előadásokat tartanak a felmerülő igények szerint, mely alkalmakkor a fiatalok különböző témákkal ismerkedhetnek meg, ilyen pl. alkoholfogyasztás, drogfogyasztás veszélyei, általános bűnmegelőzés, baleset-megelőzés, áldozatvédelem stb.

A Rendőrség eredményes bűnmegelőzési programokat folytat a köznevelési intézményekben, pl.: DADA, Ovizsaru program, „Az iskola rendőre” program.

A középiskolákban iskolai bűnmegelőzési tanácsadó tanóra keretében igény szerint tart bűnmegelőzési előadásokat. A rendőrség „Drogok tükrében” elnevezéssel előadásokat szervez a fiatal felnőtt korosztály számára.

A településen a rendőrség bűnmegelőzési munkáját kiegészíti és támogatja a Rend-Team Mátészalka Polgárőr Egyesület és a Mátészalkai Városi Közlekedési Polgárőrség, akik a közrend, közbiztonság védelmében a közterületek, közintézmények védelmének biztosításában nyújtanak segítséget. A bűnmegelőzésben segítik a Rendőrség munkáját a közterület felügyelők is.

A városi térfigyelő rendszer fejlesztése, bővítése eredményeként 47-re nőtt a térfigyelő rendszer elemeinek száma. A rendszert a Közterület-felügyelet ellenőrzi és gondoskodik a jogszabályokban előírtak szerinti működtetéséről. A rendszer nagyban segíti a rendőrség és a közterület-felügyelet munkáját.

Mátészalka Város Önkormányzata 2015 szeptemberében újjászervezték a Mátészalkai Kábítószerügyi Egyeztető Fórumot, elfogadták a Fórum Szervezeti és Működési Szabályzatát. A Mátészalkai Kábítószerügyi Egyeztető Fórum tevékenységének célja, hogy biztosítsa az

összhangot a helyi szinten drogkérdésben érintett szervezetek és intézmények között, melyek a Nemzeti Drogstratégiában megfogalmazott célok megvalósítására törekcsenek.

Mátészalka Város Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koncepciója

42/2020. (V. 21.) határozattal jóváhagyásra került Mátészalka Város 2020-2024. évre vonatkozó Közbiztonsági és Bűnmegelőzési koncepcióját. A koncepció célja az életminőséget javító közbiztonság megteremtése érdekében a közrend megóvásában, a bűnmegelőzésben és a bűnüldözésben részt vevők közötti célirányos párbeszéd elősegítése, megfelelő keret biztosítása a közös feladatok ellátására. Az önkormányzat kiemelt feladatának tekinti a prevenció erősítését.

A közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepció helyzetelemzés fejezete a település általános bemutatásán, a városra jellemző prioritásokon túl adatokkal szemlélteti a város bűnügyi és közbiztonsági helyzetét. Ebben a fejezetben ismertetésre kerül az önkormányzat által működtetett közterület-felügyelet munkája, a városban működő polgárőr egyesületek tevékenysége.

A koncepcióban megfogalmazott célok, prioritások:

- a személy elleni bűncselekmények visszaszorítása, megelőzése, megakadályozása,
- közbiztonsági helyzet, környezeti értékek védelme,
- a szenvedélybetegségekkel kapcsolatos közbiztonságot veszélyeztető cselekmények megakadályozása, visszaszorítása,
- vagyonvédelemmel kapcsolatos felvilágosító tevékenység javítása, a „besurranásos” lopások megelőzése,
- a településen megrendezésre kerülő sport és kulturális jellegű rendezvények biztonságos lebonyolítása,
- a közterületek, parkok, játszóterek, sportparkok rendjének és tisztaságának megőrzése, az eszközök állagmegóvása, kamerás térfigyelő rendszer kiépítése,
- a közlekedés biztonságával és a baleset megelőzésével kapcsolatos feladatok megoldása.

A közbiztonság megteremtésében és fenntartásában, a bűnmegelőzésben az önkormányzatnak, a helyi közbiztonsági szervezeteknek, társadalmi és civil szervezeteknek szorosan együtt kell működniük. Az Önkormányzat közterület felügyeletet működtet. Az önkormányzat segíti, szervezi, koordinálja a prevenció, rehabilitációs programok, előadások létrejöttét. Fontosnak tartja a bűnmegelőzési programokhoz kapcsolódó pályázati lehetőségek kihasználását, a bűnmegelőzési-közbiztonsági programok támogatását.

A bűnmegelőzés egyik kiemelt célcsoportja a gyermekek, a fiatalok és a fiatal felnőttek.

A koncepció e célcsoport tekintetében feladatokat, célokat fogalmaz meg a bűnmegelőzés területén, melyek nagy része jelenleg is működik:

- a DADA, az Ovizsaru és az Ellenszer program működtetése,
- közlekedésbiztonsági és bűnmegelőzési előadások szervezése az általános és középiskolákban,
- a Család- és Gyermekejóléti Szolgálat Rendőrséggel közösen tartott razziáit gyakoribbá kell tenni,

- előadások, szakmai programok szervezésével kell elősegíteni a veszélyforrások megismerését, a különböző szerek káros hatását, a bűnözéssel, az áldozattá válással kapcsolatban előadások kell szervezni
- megkeresni annak a lehetőségét, hogyan lehetne a különböző városi rendezvények programjába beépíteni a bűnmegelőzéssel vagy az áldozattá válással kapcsolatos programokat.
- a jelzőrendszeri tagok szorosabb együttműködésének ösztönzése
- a szabadidő (különösen nyári szünetben) hasznos eltöltéséhez lehetőségek biztosítása (nyári táborok, sportolási lehetőségek)

A Közterületek biztonságának fokozása, áldozattá válás megelőzése, időskorúak veszélyeztetettsége, családon belüli erőszak megelőzése elnevezésű beavatkozási területek feladatai között is számos feladat a gyerekek biztonságának védelmét szolgálja elősegíteni.

Gyermekkorú és fiatalok bűnelkövetők száma, bűnelkövetés okainak bemutatása

Szabálysértést, illetve bűncselekményt elkövető gyermekkorúak és fiatalok száma:

	0-14 éves	14-18 éves
Bűncselekményt elkövetők száma	0	3
Szabálysértést elkövetők száma	8	11

A kontroll nélküli szabadidő eltöltése, az éjszakai kimaradás, a magas igazolatlan hiányzások száma azok a veszélyeztető okok, amelyek befolyásolják a fiatalok által elkövetett bűncselekmények, szabálysértések számát.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés bemutatása

A gyermekjóléti feladatok ellátásába civil szervezetek közvetlenül nem kapcsolódnak be, inkább adományokat biztosítanak a rászorulóknak. A település valamennyi oktatási intézményében működik az intézmény munkáját segítő alapítvány.

- **Boldog Családokért Szociális és Gyermekvédelmi Egyesület:** Az EFOP program lebonyolításában, mint konzorciumi partner vesz részt. Az Önkormányzat a civil szervezetek számára kiírt pályázat keretein belül a tavalyi évben is támogatta az egyesület által a városban megvalósított programokat.
- **„Szemünk fénye a gyermek”:** a bölcsőde alapítványa.
- **Mátészalkai Máltai Csoport - Máltai Szeretetszolgálat:** ruhasegélyt és élelmiszercsomagot juttat a rászoruló ügyfeleknek, családoknak.
- **Magyar Vöröskereszt Mátészalka:** tárgyi segítség a rászorulóknak
- **Rotary Club Mátészalka:** a rászoruló gyermekeket támogatja
- **Johannita Segítő Szolgálat:** ruhaadomány a település lakóinak.

Összegzés

Mátészalka Város Önkormányzata biztosítja a Gyvt-ben a számára előírt személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat. Az önkormányzat gyermekvédelmi és

gyermekjóléti feladatainak összehangolt munkáját a feladatellátásban résztvevők jó kapcsolata és együttműködése, a jelzőrendszer megfelelő működése és működtetése biztosítja.

Mátészalka, 2021. május .. .

Dr. Hanusi Péter
polgármester

Dr. Takács Csaba
jegyző

13317/22
fys
2021
121

SZATMÁRI EGYESÍTETT SZOCIÁLIS ÉS EGÉSZSÉGÜGYI ALAPELLÁTÁSI INTÉZMÉNYEK

MÁTÉSZALKA, SZALKAI L ÚT 2/A

Mátészalkai Polgármesteri Hivatal
4701 Mátészalka, Hősök tere 9. Pf. 31

Iktatva: 2021 -05- 13

Szám: 2277-1/21

Ugyintéző: *[Signature]*

Melléklet:

INTÉZMÉNYI BESZÁMOLÓ

2020. évről

Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények

Az intézmény székhelye, címe: 4700 Mátészalka, Szalkai L út 2/a.

Az alapító megnevezése:

Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás

Az alapítás dátuma: 2008.01.01.

Az intézmény fenntartója:

Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás

4700 Mátészalka, Hősök tere 9.

Irányító szerve: Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás Társulási Tanácsa (4700 Mátészalka Hősök tere 9.)

Az intézmény vezetőjét a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás - Társulási Tanácsa bízta meg 5 éves időtartamra és gyakorolja a munkáltatói jogokat.

Az intézmény alaptevékenysége:

- Szociális étkeztetés,
- Házi segítségnyújtás,
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- Szenvedélybetegek közösségi ellátása (kivéve alacsonyküszöbű ellátás),
- Támogató Szolgáltatás fogyatékos személyek részére,
- Fogyatékossgal élők nappali ellátása
- Szociális foglalkoztatás munka-rehabilitáció keretében,
- Szociális foglalkoztatás fejlesztő-felkészítő foglalkozás keretében,
- Hajléktalanok átmeneti ellátása,
- Család és Gyermekjóléti Szolgáltatás,
- Család és Gyermekjóléti Központ,
- Gyermekek bölcsődei ellátása,
- Gyermekétkeztetés bölcsődében, fogyatékosok nappali intézményében
- Háziorvosi ügyeleti ellátás
- Család- és nővédelmi egészségügyi gondozás,
- Ifjúság-egészségügyi gondozás.

Az intézmény képviselőjére jogosult: Az intézmény kinevezett vezetője.

2020 évben a Covid -19 világjárvány minden szakfeladat munkáját megnehezítette, mind a gondozott lakóhelyén történő ellátás, mind az intézményben személyes megjelenést igénylő ellátás során. A szakfeladatok dolgozói minden tekintetben figyelembe vették és betartották a Nemzeti Népegészségügyi Központ országos érvényű és a Városi Operatív Munkacsoport helyi rendelkezéseit is. Intézményünk rendszeresen részt vesz a Városi Operatív Munkacsoport ülésein. Első Lépésként minden szakfeladatra kiterjedően elkészítettük a Pandémiás tervet.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma eljárásrend megjelentetésével segítette a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátások szolgáltatóit. A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság a szociális alapszolgáltatást és átmeneti ellátást nyújtó intézmények, valamint szakosított szociális ellátást nyújtó és a gyermekvédelmi szakellátást biztosító intézmények részére havi rendszerességgel, védőfelszerelést biztosított, (gumikesztyű, szájmasc, kéz fertőtlenítőszer, felület fertőtlenítőszer). A bölcsődei ellátást nyújtó, és a hajléktalanok ellátását biztosító dolgozók az intézményekben elvégzett SARS-CoV-2 gyorseszten vehettek részt.

A megbetegedés 2020 évben 9 fő kollégát érintett, súlyos eset és továbbfertőzés nem volt.

A megvalósított feladatok az adott időszakban a következők voltak:

- Élelmiszercsomag kiosztása a 70 év feletti lakosok és a rászoruló lakosság között .
- Tisztítószer osztása a Mátészalkán élő roma lakosság részére.
- Adományból származó kenyér és pékáru szétosztása napi szinten rászoruló családok részére ezt a munkát a vírus megjelenése óta folyamatosan végzik a családsegítők, az esetmenedzser illetve a gondozónők.
- Önkéntes munka keretében hétvégén kórházból elbocsájtott speciális gondozást igénylő idős személyek gondozását is elvégzik a gondozók ezzel is könnyítik a családok terheit,
- Húsvét előtt sütemény kiosztásában közreműködtünk. Felajánlásból származó linzert és islert vittünk 104 ember részére.
- 62 db csomag kiosztása a 0-3 éveseknek a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program keretében.
- A Baptista Szolgálat által felajánlott csomagok szétosztása a városban és a romatelepen élő, rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő családok részére.
- A bölcsődében dolgozó gondozónők szépen, ötletesen csinosították, díszítették környezetüket. A csoportszobákat a csoport elnevezésének megfelelően díszítették.
- Textil védőmaszkok készítése.

Az intézmény dolgozói fontosnak tartják, hogy ebben a rendkívüli és sok feszültséggel terhes időszakban nagyobb odafigyelést tanúsítsanak a gondozottak részére. Az anyagiakon túl nagyon fontos a mentális gondozás, különösen a pszichiátriai betegségekkel küzdőknek és az időseknek.

Néhány fénykép az elvégzett munkákról:

1. Család-és Gyermekjóléti Központ

A Család-és Gyermekjóléti Központ ellátási területe:

A mátészalkai járáshoz, így a Család-és Gyermekjóléti központhoz 26 település tartozik: Mátészalka, Fábiánháza, Fülöpösdaróc, Géberjén, Győrtelek, Hodász, Jármí, Kántorjánosi, Kocsord, Mérek, Nagydobos, Nagyecsed, Nyírcsaholy, Nyírkáta, Nyírmeggyes, Nyírparasznya, Ópályi, Ökörítőfülpös, Ór, Papos, Rápolc, Szamoskér, Szamosszeg, Tiborszállás, Vaja, Vállaj.

A Család-és Gyermekjóléti Központ létszámadatai:

A Család-és Gyermekjóléti Központban 2020. évben 9 fő esetmenedzser, 1 fő szociális diagnózis készítő esetmenedzser, aki a járási jelzőrendszeri tanácsadói feladatokat is ellátta a járás 26 településén, 10 óvodai és iskolai szociális segítő, 3 fő szociális asszisztens valamint 1 fő vezető látta el feladatát.

Az esetmenedzserek a Mátészalkai Járás területén a munkaköri leírásban megjelölt településeken, az óvodai és iskolai szociális segítők a megjelölt települések köznevelési intézményeiben végzik feladataikat.

A szakmai munkakörben foglalkoztatott munkatársak a munkakör betöltéséhez szükséges megfelelő iskolai végzettséggel rendelkeznek.

A 3 fő szociális asszisztens az esetmenedzserek, óvodai-és iskolai szociális segítők munkáját segíti, valamint a speciális szolgáltatások szervezésében, adminisztrációjában vesznek részt.

A Család-és Gyermekjóléti Központ tevékenysége:

A Központ a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, a gyermekek igényeinek és szükségleteinek megfelelő, egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújtott:

A speciális szolgáltatások keretén belül 2020 évben járási szinten 4929 alkalommal történt ellátás, az ellátottak száma: 6590 fő volt.

Kapcsolattartási ügyeletet

A kapcsolattartási ügyelet célja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszín biztosítása. 2020. évben 185 fő vette igénybe a szolgáltatást a járás területéről.

2020. évben 33 család kapcsolattartását bonyolította az intézményünk. Az alkalmakon 185 fő vett részt, összesen 747 alkalommal. Ebből 13 esetben szülő-testvér kapcsolattartás, 7 esetben szülő-gyermek kapcsolattartás, 5 testvér és 8 nagyszülői kapcsolattartás valósult meg.

Felügyelt kapcsolattartást 14 család részére biztosítottunk.

2020. március 16-tól a veszélyhelyzet kihirdetése után 2020. május 31. napjáig a kapcsolatügyeleti szolgáltatás szünetelt. A kapcsolattartáson részt vevő családokat írásban nyilatkoztattuk a kapcsolattartások pótlása ügyében. Egy család kérte az elmaradt találkozások pótlását. A veszélyhelyzet alatt a felek telefonon és interneten tartották a kapcsolatot a családtagokkal. 2020. június 1-től újra indult a megszokott formában a kapcsolattartás, erről az érintett feleket írásban értesítettük. Az év további részében is folyamatosan biztosítottuk a kapcsolattartásokat alkalmanként 2-2 fő estemenedzser bevonásával. A veszélyhelyzet újbóli elrendelésével egyetlen család sem mondott le a kapcsolattartás lehetőségéről

Mátészalka vonatkozásában 41 fő vett részt (175 alkalommal).

Utcai szociális munka:

Az utcai szociális munka végzése során célunk volt az utcán tartózkodó csellengő fiatalok, a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy a gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermekek lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése. Munkatársaink az év folyamán heti 1 alkalommal végeztek utcai szociális munkát Mátészalkán az állomás és környékén működő szórakozóhelyeken, terepszemlét tartottak, az utcán illetve szórakozó helyen tartózkodó fiatalok felkutatása érdekében.

Kórházi szociális munka:

A kórházi szociális munka a gyermek sürgősségi osztály, valamint a gyermekosztály látókörébe került elhanyagolt, bántalmazott gyermeket és családját segíti a gyermekjóléti szolgáltatás eszközeivel. A szülészeti, nőgyógyászati osztály szakembereit bevonva együttműködtünk a válsághelyzetben lévő várandós anya és gyermeke segítése érdekében.

A kórházi védőnővel állandó kapcsolatot tartottunk, elsősorban válsághelyzetben lévő anya újszülött gyermekének családból történő kiemelésének végrehajtása miatt. A Nagykállói pszichiátriai szakkórház szakembereinek orvosainak bevonásával segítséget nyújtottunk az ellátásunkban lévő gyermekek szüleinek pszichiátriai szakorvosi vizsgálatának és a kórházi kezelésének megszervezésében.

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység 2020. évben.

2020. évben 10 munkatárs végezte a tevékenységet a járásban működő köznevelési intézményekben. Szakmai anyagok segítik munkánkat, melyben meghatározásra kerültek az egyes feladatokhoz kapcsolódó tevékenységek is. A köznevelési intézményekben a kapcsolatfelvételt kezdeményezheti a gyermek, a pedagógus és a szülő.

Óvodai és iskolai szociális segítők általános feladatai a köznevelési intézményekben:**Az óvodákban:**

Egyéni tevékenységek: Nem végzünk egyéni tevékenységet a gyermekek kora miatt, de a csoportmegfigyelések alkalmával kiszűrésre kerültek a problémával küzdő gyermekek.

Csoportos tevékenységek: Meseolvasás, prevenciós foglalkozások

Közösségi tevékenységek: Az ünnepekhez kapcsolódó programokon való aktív részvétel, szervezői tevékenység, egészségnapon részvétel.

Általános iskolákban:

Egyéni tevékenységek: szülőkkel, gyermekekkel folytatott segítő beszélgetés, magatartás problémák feltárása, továbbtanulási, gyermeknevelési tanácsadás szülőknek, közvetítés diák-tanár, szülő-gyermek, szülő-pedagógus között, szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése, tanácsadás, információnyújtás a szociális ellátásokról.

Csoportos tevékenységek: prevenciós előadások (egészséges táplálkozás, egészséges életmód), csoportfoglalkozások (környezetvédelem, közlekedés, tanulást segítő technikák, pályaválasztás, gyermeki jogok) szervezése, tartása osztályfőnöki óra keretében, boldogságóra foglalkozások, önismereti és személyiségfejlesztő játékok vezetése.

Közösségi tevékenységek: az ünnepekhez kapcsolódó programokon, kézműves foglalkozásokon való aktív részvétel.

Középiskolákban:

Egyéni tevékenységek: szülőkkel, gyermekekkel folytatott segítő beszélgetés, magatartás problémák, gyermeknevelési tanácsadás szülőknek, közvetítés diák-tanár, szülő-gyermek, szülő-pedagógus között, szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése, tanácsadás, információnyújtás a szociális ellátásokról, pályaválasztási tanácsadás.

Csoportos tevékenységek: prevenciós előadások különböző témákban osztályfőnöki óra keretében (elsősegélynyújtás, egészséges életmódra nevelés).

Közösségi tevékenységek: Az iskolai közösségi programokba történő bekapcsolódás.

Egyéb tevékenységek: pedagógiai jellemzés megírásában segítségnyújtás, konzultáció pedagógusokkal, esetmegbeszélés veszélyeztetett gyermekek ügyében, szülői értekezleten, jelzőrendszeri megbeszélésen való részvétel, fogadóóra biztosítása a köznevelési intézményekben, családlátogatás pedagógusokkal, családsegítő és esetmenedzser munkatársakkal, esetkonferencián, szakmaközi megbeszélésen részvétel.

A szülők részére 2020. évben is tájékoztatást küldtünk az iskolában folyó óvodai és iskolai szociális segítő köznevelési intézményben nyújtott tevékenységeiről, szolgáltatásokról. Az intézményekben szóróanyagok is kihelyezésre kerültek a szolgáltatással kapcsolatban.

Az óvodákban, iskolákban a szülők, a gyermekek, az intézmények dolgozói tájékoztatást kaptak az óvodai és iskolai szociális segítőik nevééről, elérhetőségéről és az ügyfélfogadási időről. Az erről szóló tájékoztatás kifüggesztésre is került.

A segítők hétfőtől- csütörtökig a munkaköri leírásban meghatározott települések köznevelési intézményeiben dolgoznak, pénteki napokon az központban vesznek részt team megbeszéléseken, adminisztrációs feladatokat végeztek, felkészültek a csoportos és közösségi feladatok ellátására. Együttműködtek a jelzőrendszer tagjaival, a családsegítőkkal és az esetmenedzserekkel, a szociális diagnózis készítő esetmenedzserrel, valamint a településeken a gyermekeket, szülőket segítő szolgáltatókkal, az intézmények ifjúságvédelmi feladatot ellátó munkatársával, annak hiányában ifjúságvédelmi feladatokat láttak el.

A veszélyhelyzet a köznevelési intézményekben végzett tevékenységben bizonyos korlátokat szabott. 2020. március 16-tól a Kormány a koronavírus járvány terjedése miatt az iskolákban tantermen kívüli, digitális munkarendet léptetett életbe. Az óvodákban nyújtott szolgáltatásokat is befolyásolta, hiszen az óvodák nyitva tartását és működését is érintett az intézkedés. Az óvodák a veszélyhelyzet alatt ügyleti jelleggel működtek. A tavaszi online oktatás miatt többnyire a pedagógusokkal, szülőkkal valósult meg kontakt kapcsolattartás telefonon, interneten keresztül. Szeptemberben megindult az oktatás minden köznevelési intézményben, az óvodák működtek, de a középiskolák október utolsó hetében áttértek digitális oktatási módra.

Elsősorban az egyéni foglalkozások kerültek előtérbe, a nagy létszámú közösségi foglalkozások nem valósultak meg, kisebb létszámú csoportfoglalkozások voltak.

A nagyobb rendezvények elmaradtak az osztályok a tantermen belül folytattak ünnepi megemlékezéseket. Prevenciós előadások is csökkentett formában valósultak meg- egészséges táplálkozás, egészséges életmódra nevelés témákban. Játékos önismereti foglalkozások keretében a diákoknak lehetőségük nyílt önmaguk jobb megismerésére.

Az online oktatás nagy terheket rótt a gyermekekre, a családokra és a pedagógusokra. Több család esetében nem voltak meg a technikai feltételek az új oktatási formához. Az ő esetükben az iskola a tananyagot, a feladatlapokat papír alapon biztosította a gyermekek számára. Sajnos ennek ellenére több gyermek esetében a tanulás nehézséget okozott.

Az óvodai és iskolai szociális segítők segítséget nyújtottak a tananyag eljuttatásában, a digitális oktatás feltételeinek megteremtésében (laptop juttatása a gyermekek részére).

A gyermekekkel foglalkozó szakemberek legtöbbször a családból hozott helytelen viselkedési, magatartási, beilleszkedési gondokkal, tanulási nehézségekkel, magas számú iskolai hiánnyal találkoztak, a hátrányos helyzetből fakadó problémákat tártak fel. Több gyermek esetében a sajátos nevelési igényből fakadó hátrányok, a családi háttér elégtelensége dominál.

Pályaorientációs csoportfoglalkozások valósultak meg Ópályi, Nagydobos, Szamosszeg és Nyírparasznya településeken, az iskolában a pályaválasztás előtt álló 82 fő 7. és 8. osztályos tanulók számára 40 alkalommal. Jellemző, hogy sok a téves információ, és az irreális elképzelés, nincsenek tisztába a képességeikkel a gyermekek, olykor még az érdeklődési körükkel sem.

A szülők nagyon sok esetben nem tudnak segítséget nyújtani a gyermekeknek, sokszor nem megfelelő a szülői minta, a gyermekek nem motiváltak.

A gyermekeknél gyakori a beszéd, hang és artikulációs probléma, az írás és az olvasási nehézség. Jellemző még az iskolai kiközösítés, iskolai agresszió, konfliktusok, lelki feszültség.

Az óvodákban a csoportban megfigyelt gyermekeknél a nem megfelelő higiénia a fejtetvesség, szülői elhanyagolás, még mindig probléma. A csoportmegfigyelést követően a pedagógusokkal konzultálnak a segítők.

Középiskolákban a serdülőkori problémák, iskolai magatartásproblémák, konfliktus helyzetek (gyermek-gyermek, gyermek-pedagógus), iskolai kiközösítés problémájával találkoznak a segítők. Sok esetben jellemző a szülői együttműködés hiánya, magas számú igazolatlan és igazolt hiányzás az iskolákban és az igazolt és igazolatlan óvodai napok száma.

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység a Mátészalkai Járás köznevelési intézményeiben 2020. évben:

Tevékenység száma 3950 alkalom, a tevékenységben érintettek száma fő 6199.

Szociális diagnózis

A Szt.64.§ (8) alapján a Gyvt. szerinti család- és gyermekjóléti központ a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján elkészíti az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat meghatározó szociális diagnózist. A család- és gyermekjóléti központ a szociális diagnózis elkészítésébe bevonhatja a nem járasszékhely településen működő család- és gyermekjóléti szolgálatokat. A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális szolgáltatókat és a szociális intézményeket.

Az Szt. 64/A. § (1) alapján a Gyvt. szerinti család- és gyermekjóléti központ szociális diagnózist készít.

A szociális diagnózist készítő esetmenedzser feladata a járás területén elérhető szociális szolgáltatások, gyermekjóléti alapellátások, egészségügyi, munkaerőpiaci, karitatív és egyéb szolgáltatások feltérképezése és a rájuk vonatkozó információk évenkénti aktualizálása.

A szociális diagnózis elkészítése irányított személyes interjún alapul, mely során a szociális diagnózis készítői esetmenedzser az ellátást igénylőt bevonja a diagnózis készítésbe, az ellátást igénylő hozzájárulásával más szakember is bevonható. A személyes interjú felvétele során az esetmenedzser döntése alapján több személyes találkozásra is sor kerülhet, de az első interjútól számított 15 munkanapon belül kell elkészíteni. Az ellátást igénylő krízishelyzete esetén a szolgáltatás a szociális diagnózis elkészítése előtt is igénybe vehető.

A szociális diagnózist készítő esetmenedzser az esetmenedzserek, a járásban dolgozó család-és gyermekjóléti szolgálatainak családsegítői és az óvodai és iskolai szociális segítők részére tájékoztatást tartott a szolgáltatás tartalmáról. A szakemberek ennek alapján tájékoztatták jelzőrendszer tagjait is. 1 fő szociális diagnózist készítő esetmenedzser végzi a feladatot, a járási jelzőrendszeri tanácsadói tevékenység mellett.

A szakember a járás szolgáltatási térképét folyamatosan fejleszti. Célja, hogy a településeken feltérképezésre kerüljenek a szolgáltatások, a járásban tevékenykedő civilszervezetek.

Szociális diagnózis adatlap felvételére is hatással volt a Pandémiás helyzet.

A kliensek félve a megfertőződéstől nem szívesen vállalták a diagnózis készítését.

2020. évben 7 db szociális diagnózis készült: 3 Nyírmeggyesen, 2 Nyírcsaholyban, 1 Szamoskéren és 1 Nagyecsed városában. Mátészalkán nem készült szociális diagnózis.

A javasolt szolgáltatások között szerepelt családsegítés, mentálhigiénés tanácsadás, pszichiátriai betegek otthonában történő elhelyezés, Biztos Kezdet Gyerekház, gyermekpszichológus, pszichiáter, jogi tanácsadás, rendszeres járóbeteg-ellátás igénybevétele, védelembe vételi eljárás kezdeményezése.

Készenléti szolgálat:

Célja: a Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás, vagy tájékoztatás nyújtása.

A készenléti szolgálatot egy állandóan hívható, közismert telefonszámmal biztosítottuk, a készenléti szolgálatban lévő munkatárs szükség esetén szakszerű segítséget nyújthat, vagy segítséget mozgósíthat.

Az ingyenesen hívható szám: 06/80-630-127

A települések család-és gyermekjóléti szolgálatai részére biztosítottuk a szóróanyagot, melyen keresztül tájékoztattuk a lakosságot az ingyenesen hívható telefonszámról, és az igénybevétel módjáról. A tájékoztatók kihelyezésre kerültek a család-és gyermekjóléti szolgálatoknál.

Az elmúlt évben a telefonra 12 jelzés érkezett, melyből 3 jelzés téves volt, és 9 esetben tájékoztatás nyújtása történt, kilakoltatási ügy, özvegyi nyugdíj rendezése, ápolással kapcsolatos kérdések, felügyelt kapcsolattartás, élelmiszercsomag iránti igény ügyében.

Jogi tanácsadás:

Az intézményben 1 fő jogász havi 20 órában biztosított jogi tanácsadást.

A jogász elsősorban válás, gyermekelhelyezés, gyermektartási, gyermek elhelyezési, gyámsági ügyekben, szülői felügyeleti jog, ingatlan vásárlással kapcsolatos ügyek, bontóper, végrehajtás, személyi kár kártérítés, beadvány szerkesztésében, keresetlevelek megfogalmazásában, végzések, határozatok elemezésében, munkaügy, nyugdíj, haszonélvezet, hagyatéki, ajándékozási, bérleti szerződés, tartozásrendezés (TIGÁZ, Víz), CSOK igénylés ügyekben, nyújtott ingyenes segítséget, minden héten hétfőn 12,00 órától -16,00 óráig.

Ingyenes jogi tanácsadásunk (nem képviselő) továbbra is igen népszerű, elsősorban a nehéz anyagi helyzetben lévő a folyamatosan változó jogszabályokat értelmezni egyre nehezebben tudó lakosság körében. A jogi tanácsadás a veszélyhelyzet idején telefonon, és online formában működött közvetlen telefonszám használatával, valamint a családsegítő és esetmenedzser, valamint az asszisztens munkatársak bevonásával.

A jogász 2020. évben 88 alkalommal nyújtott jogi tanácsadást 71 fő részére Mátészalka járás területén. A jogi tanácsadás a járás területére terjed ki, de az igénybevevők több mint fele Mátészalkáról érkezett.

Pszichológiai tanácsadás:

Intézményünkben 1 fő pszichológus havi 20 órában végezte a tanácsadói tevékenységet.

A család életében előforduló, biztonságérzetüket megingató nehézségek, krízishelyzetek, megoldhatatlannak tűnő problémák kezelésében, válás, gyermekelhelyezés, kapcsolattartás, bántalmazás, magatartászavar, szexuális zaklatás, nevelési hibák, iskolai hiányzás, családi problémák, feszültségoldás, önértékelési problémák, gyászfeldolgozás ügyekben nyújtott ingyenes segítséget, kéthetente csütörtök délután, előzetesen egyeztetett időpontban.

A felnőttek esetében, mentális, párkapcsolati és alkoholproblémák kerültek előtérbe. A pszichológusnál általában hosszú a várakozási idő, hosszabbtávú segítségnyújtásra kevés a lehetőség. A tanácsadást követően a pszichológus az ügyfeleket szükség esetén a Mátészalka városban működő Pedagógiai Szakszolgálatához, pszichiáterhez irányította.

A pszichológiai tanácsadón 2020. évben 46 fő vett részt 85 alkalommal a járásból. A család-és gyermekjóléti központ által 16 fő, a család-és gyermekjóléti szolgálatok által 14 fő delegált jelent meg a szolgáltatásban, önként 16 fő vett részt. A szolgáltatásba irányított gyermekek közül 16 fő nem jelent meg a tanácsadói napokon. A tanácsadón résztvevő gyermekek öngyilkossági kísérlet, nevelési probléma, mutizmus, családi problémák, szülők válása, viselkedési zavar, magatartás problémák miatt vették igénybe a szolgáltatást.

Járási jelzőrendszeri tanácsadó tevékenység.

A család-és gyermekjóléti központ a járásban működő jelzőrendszerek munkáját segítve járási jelzőrendszeri tanácsadót foglalkoztat, melynek célja a jelzőrendszer járási szintű koordinálása, a kapcsolattartás.

Az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat a nap 24 órájában, Magyarországról ingyenesen elérhető a 06-80-20-55-20-as telefonszámon.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság működteti a **"gyermekvédő hívószámot"** ami a nap 24 órájában ingyenesen hívható **+36 80 630 155**. A szolgáltatás célja bármilyen, a gyermek veszélyeztetettségét jelző hívásra történő szakszerű, hatékony és időbeni reagálás biztosítása és elősegítése, függetlenül a jelzést tevő személyétől és annak jelzési kötelezettségétől.

A „gyermekvédő hívószám”-ról szóló tájékoztatást eljuttattuk a települések családsegítő szolgálataira részére, ahol a lakosság részére jól látható helyen kihelyezésre kerültek.

A 24 órás, ingyenesen hívható telefonos szolgáltatás tartalma ennek megfelelően a jelzéshez igazodó információnyújtás, szolgáltatásközvetítés, és után követés. Krízishelyzet kezelése vonatkozásában egy alap támogatást tud nyújtani, amely szakszerű krízis jelzés fogadást és szakértőhöz való irányítást foglal magában.

Az elmúlt évben a tanácsadói feladatok között szerepelt: esetmenedzserek, családsegítők, gyerekházak dolgozóinak tájékoztatása, éves tanácskozáson, esetmegbeszélésen, esetkonferencián, Workshopen, szakmai napon, szakmai műhelyen, szakmaközi megbeszélésen, esetmenedzserei, jelzőrendszeri tagoknak, és a járás családsegítő szolgálatainak szervezett megbeszéléseken.

A tanácsadó munkatárs részt vett:

- Mátészalka városban a minden hétfőn működő team megbeszéléseken ahol az esetmenedzserek által hozott problémák kerültek megbeszélésre.
- A járásban működő család és gyermekjóléti szolgálatok éves jelzőrendszeri tanácskozásain, ahol betekintést nyert az adott település speciális problémáira, és fontos volt a jelzőrendszeri tagokkal történő személyes találkozás.
- Esetkonferenciákon, szakmaközi tanácskozásokon, Workshop és Szociális Ágazati Módszertani tanácskozáson. Folyamatosan tartotta a kapcsolatot az esetmenedzserekkel, az óvodai és iskolai szociális segítőkkel, jelen volt a közös esetmegbeszéléseken.

2020. évben a járványhelyzet miatt kevesebb alkalom adódott arra, hogy nagyobb létszámú szakembereknek szervezett megbeszélésen szakmaközi megbeszélésen vehessen részt a tanácsadó.

A család és gyermekjóléti központ a járás területén működő- család és gyermekjóléti szolgálatok számára szakmai támogatást nyújtott.

2020. évben minden hónapban csoportos és egyéni formában is biztosítottuk az esetmegbeszélés és konzultáció lehetőségét a járásban működő szolgálatok számára. A járványhelyzet miatt online formában is működtettük a megbeszéléseket, valamint telefonon is tartottuk a kapcsolatot. Megbeszéltük az aktuális feladatokat, áttekintettük a szakmai anyagokat, a jogszabályváltozásokat, igény szerint eseteket beszéltünk meg.

Tájékoztatást nyújtottunk a Központban működő speciális szolgáltatások formáiról, azok Igénybevételének lehetőségéről, a járásban futó „Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” című EFOP-1.4.2-16-2016-00015 azonosító számú pályázat programelemeiről, a településeket érintő programokról a szakterületi koordinátorok és az utazó szociális asszisztensek bevonásával.

A család-és gyermekjóléti szolgálatok és a család-és gyermekjóléti központ napi munkájában fontos szerepet tölt be a jelzőrendszeri tagok tevékenysége, mivel a veszélyeztetett gyermekek, családok elsődlegesen az ő látókörukbe kerülnek.

Mátészalka vonatkozásában a család-és gyermekjóléti szolgálattól beérkező heti jelentések számszerű adatai 2020. évben.

Óvoda:	0
Általános iskola, Középiskola:	45
Család-és gyermekjóléti szolgálat	3
Család-és Gyermekjóléti központ	2
Védőnő	4
Rendőrség	6
Járási Hivatal	1
Orvos	0
Lakosság	0
Családok átmeneti Otthona	0
Szakellátás	0
Nevelő szülői hálózat	0
Nyíregyházi Járásbíróság	0
Más gyermekjóléti szolgálat	0
Mátészalkai Járási Ügyészség	0
Gyámügyi és Igazgatási Főosztály	0
Önkormányzat	0
Bölcsőde	0
Összesen	61

A Család-és Gyermekjóléti Központhoz a legtöbb jelzés a köznevelési intézményektől, család-és gyermekjóléti szolgálatoktól, a Járási Hivatal Gyámhivatalától érkezett. Ezt követi az a rendőrségtől, a pártfogó felügyelői szolgálattól, az egészségügyi szolgáltatóktól, ezen belül a védőnőktől és más gyermekjóléti központból illetve érkező jelzések. Minimális jelzés érkezett az átmeneti gondozást biztosítóktól, a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivaltól, magánszemélyektől.

Szeretnénk elérni, hogy minden jelzőrendszeri tag kötelezettségének érezze a jogszabályban meghatározott feladatának teljesítését. Az „Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” pályázat **„Jelzőrendszeri tagok érzékenyítése”** című **programeleme** a jelzőrendszer tagjainak kompetenciáját fejlesztette az együttműködésüket erősítette 2020 évben is.

Az érzékenyítő foglalkozásokon a résztvevők segítő attitűdöt sajátíthattak el, megtanulhatták felismerni saját korlátaikat, a tapintatos, de egyértelmű közlések módját, pontosan érzékelni saját szerepüket ezáltal növelni tudják konfliktusmegoldó készségüket. Azonos fogalomrendszerek kialakítása, elsajátítása a cél, így a szakemberek azonos módon tudnak beavatkozni.

A Család-és Gyermekjóléti Központ a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet is ellátott, amelynek keretében

- kezdeményeztük a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készítettünk a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködtünk a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében családgondozást végeztünk - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- utógondozást végeztünk - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- védelembe vett gyermek esetében elkészítettük a gondozási-nevelési tervet, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv) készítettünk;
- szakmai támogatást nyújtottunk az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára
- a jelzőrendszeri tagok bevonásával az esetkonferenciák alkalmával a veszélyeztetettség mértékének feltárására, hatósági intézkedés kezdeményezésének szükségességére, valamint a probléma megoldásának érdekében - a család és az őt körül vevő erőforrások feladatainak megtárgyalására került sor.

A tevékenységünk végzésére kihatással volt a koronavírus járvány a veszélyhelyzet kihirdetése. Az intézmény munkatársai védőeszközöket (maszk, kesztyű, fertőtlenítőszer, lábszák) kaptak először az intézményi költségvetésből, majd később központi forrásból.

A környezettanulmányok végzésénél, a kliensek látogatása során nagy figyelmet fordítottak a járványügyi szabályok betartására, a távolság tartására. A családlátogatások sok esetben elkerülhetetlenek voltak. A munkánk során ebből adódóan nem jelentkezett probléma egyetlen munkatársunk esetében sem.

A központ néhány munkatársánál jelentkeztek a megbetegedés tünetei, de súlyos esetű megbetegedés nem történt.

Az esetmenedzserek beszámolóit alapul véve 324 családban 572 fő esetében került sor védelembe vételre. Fő problémát jelent az 50 órát meghaladó iskolai, 20 napot meghaladó óvodai hiányzás, a szülői elhanyagolás, nevelési problémák, magatartászavar, várandós kiskorú, fiatalok esetében élettársi kapcsolat létesítése, fizikai – lelki elhanyagolás, tankötelezettség elmulasztása, szülő elhanyagoló magatartása, következetlen nevelési módszerek, szülők válása után nem működő apai kapcsolattartás, kezelt pszichiátriai beteg súlyos magatartás problémákkal, bűncselekmény elkövetése.

A járványhelyzet alatt megnövekedett a szabálysértések, a bűncselekmények, a családon belüli konfliktusok száma.

A kliensek esetében nagyon gyakoriak az elégtelen élet és lakáskörülmények, főleg az Ópályi településen nagyon sok a kóbor kutya, mely veszélyezteti az ott élő gyermekeket, a legtöbb lakás udvarán nincs WC. A gyermekek az utcán játszanak, mivel a házaknál nincs kerítés, és a szülők nem vigyáznak a gyermekekre. Több családban nagyon súlyos higiénés problémák vannak (fejtetvesség, a tisztaság hiánya), sok szenvedélybeteg (gyógyszer, alkohol), antiszociális viselkedésű szülő. A kliensek legnagyobb része közfoglalkoztatásból él, vagy munkanélküli. Az alacsony iskolai végzettség miatt nagyon nehéz az elhelyezkedés.

Jellemző a magas számú igazolt és igazolatlan óvodai és iskolai hiányzás is a települések gyermekei körében. Ennek feltérképezésére már szerveztünk szakmaközi megbeszélést, de még mindig több településen magas számot mutat. (Ópályi, Kántorjánosi).

A gyermekek agresszív viselkedése jellemző (szülő-gyermek, diák-diák, diák-tanár).

Járásunkban nincs megfelelő számú pszichológus a problémák kezeléséhez.

Ideiglenes hatállyal 7 családból elhelyezett 12 gyermek esetében a nem megfelelő szülői magatartás, bűncselekmény elkövetése, bántalmazás, magatartászavar volt a fő probléma.

A 219 családból 468 fő nevelésbe vett gyermekek esetében problémaként merül fel az elhanyagoló szülői magatartás, bántalmazás, családon belüli szexuális abúzus, családi-párkapcsolati konfliktus, gondozatlan terhesség, szülői elhanyagolás. Utógondozás során 6 családba 8 gyermek került vissza. Nagyon fontos a gyermekek családba történő visszailleszkedésének elősegítése, a szülők támogatása a gyermek fogadására, a beilleszkedés elősegítése. A családba-fogadások okai elsősorban: a szülők börtönbüntetését tölti, a szülők külföldön vagy távol dolgoznak, így nem tudják gyermeküket nevelni, fiatalok anyák gyermekének nevelése.

A hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetenedzseri tevékenységben érintettek száma Mátészalka városban 93 gyermeket érintett 2020-ban.

	védelembe vett	ideiglenes hatállyal elhelyezett	nevelésbe vett	utógondozás, szakellátásból kikerült	- összesen
összes érintett száma	41	-	51	1	93

Mátészalka városban

- 32 családban 41 gyermek esetében került sor védelembe vételre, (tankötelezettség elmulasztása, szülő elhanyagoló magatartása, következetlen nevelési módszerek, szülők válása után nem működő apai kapcsolattartás, kezelt pszichiátriai beteg súlyos magatartás problémákkal, bűncselekmény elkövetése),
- 23 családban 51 gyermek volt nevelésben (családi-párkapcsolati konfliktus, gondozatlan terhesség, szülői elhanyagolás,)
- 16 családban 24 gyermek esetében került sor családba fogadásra (a vérszerinti szülő nem képes szülői feladatait ellátni. A családba fogadásoknál jellemző, hogy az anya kiskorú, valamint egy esetben az anya a szülést követően elhunyt. A családba fogadások esetében általában a nagyszülők fogadják be az unokákat.
- 1 gyermek esetében került sor utógondozásra, ahol a gyermek zökkenőmentes visszailleszkedését segítették elő a családba.
- 3 gyermek esetében megelőző pártfogásra került sor lopás, betörés, orvgazdaság miatt.

A hatósági intézkedésekhez (javasolt, jogerős) kapcsolódó tevékenységek és az érintettek (kiskorúak és a 18. évet betöltött fiatalok száma) Mátészalka városban 2020. évben.

tevékenység	hatósági intézkedésekhez kapcsolódó. tevékenységek száma	hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenység keretein belül érintettek száma fő
szociális segítő tevékenység	110	124
esetkonferencia szervezése, azon való részvétel	6	28
Esetkonzultáció	-	-
esetmegbeszélés	-	-
egyéni gondozási nevelési terv készítés	44	49
első védelembe vételi tárgyaláson részvétel	13	14

Felülvizsgálati tárgyaláson részvétel nevelésbe vétel	13	35
Felülvizsgálati tárgyaláson részvétel védelembe vétel	17	23
Elhelyezési értekezleten, ill. tárgyaláson részvétel	-	-
Egyéb hatósági tárgyaláson részvétel	-	-
családlátogatás	137	115
környezettanulmány készítésében való közreműködés	0	0
környezettanulmány készítése önállóan	36	41
összesen	376	429

Járási szinten a nyilvántartott, veszélyeztetett kiskorúak esetében a veszélyeztetettség fő oka elsősorban a tankötelezettség elmulasztása, magatartászavar, iskolai agresszió, a szülők, család életvitele (szenvedélybetegségek, antiszociális viselkedés), a gyermekek fizikai, lelki elhanyagolása, nevelési problémák, családi konfliktusok, elégtelen lakáskörülmények, csavargás, és számottevő volt az igazolt hiányzások száma is.

A központnál ellátott bántalmazott és elhanyagolt kiskorúak adatai a járás településein 2020. évben.

Családon belül

megnevezés	fizikai bántalmazás	lelki bántalmazás	szexuális bántalmazás	fizikai elhanyagolás	lelki elhanyagolás
szülő által	5	16	-	199	124
egyéb rokon, hozzátartozó	-	2			-
összesen	5	18	-	199	124

Családon kívül

megnevezés	fizikai bántalmazás	lelki bántalmazás	szexuális bántalmazás
gyermek által	3		
egyéb rokon, felnőtt által	1		
intézmény munkatársa által	-		
összesen	4	-	-

Mátészalkán a nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak esetében a legnagyobb problémát fő okként a gyermekek lelki elhanyagolása, illetve a tankötelezettség elmulasztása, magatartászavar, iskolai agresszió okozta. Ehhez társultak másodlagos okként a nevelési problémák, csavargás, a kortárs csoport negatív hatása.

A bántalmazott és elhanyagolt kiskorúak adatai Mátészalka városban 2020. évben.

megnevezés	fizikai bántalmazás	lelki bántalmazás	szexuális bántalmazás	fizikai elhanyagolás	lelki elhanyagolás
családon belül szülő által	1	2	-		4

Családon kívül

megnevezés	fizikai bántalmazás	lelki bántalmazás	szexuális bántalmazás
gyermek által	-	-	-
egyéb rokon, felnőtt által	-	-	-
intézmény munkatársa által	-	-	-

Statisztikai adatokat szolgáltatunk a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal kérésére gyermekjóléti, bűnmegelőzési tevékenységéről. A szakmai hálózati munkatárs meglátogatta intézményünket, bemutatásra került a központ és a szolgálat tevékenység

Munkánkat kiegészítette még a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás, EFOP-1.4.2-16. számú, **„Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban”** című EFOP-1.4.2-16-2016-00015 azonosító számú pályázat több programeleme.: **„Tudatosabb életért napok”, „Jó itt lenni” ifjúsági klub, és az „Alkossunk együtt.... „ program, azon belül fejlesztőpedagógus alkalmazása, Nyári napközis tábor, Workshop- szakemberek részére.**

2 Család és Gyermekjóléti Szolgálat

Mátészalkán 1997. november 1-től működik és folytat önálló szakmai tevékenységet a Gyermekjóléti Szolgálat az 1997. évi XXXI. „A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról” szóló törvény alapján.

A gyermekjóléti alapellátás célja az 1997. évi XXXI. Tv. 38 § értelmében, hogy az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermekek testi, értelmi, erkölcsi és érzelmi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez.

2016-ban megalakult minden járásközpontban a Gyermekjóléti Központ, ami a járás területén működő összes Család és Gyermekjóléti Szolgálat - 26 település - végzi közös munkáját. Szétváltak a feladatok is, megosztódtak, bár a közösen végzett munka továbbra is az irányadó. Munkánkat így az 1997. évi XXXI. törvény és az 1993. évi III. törvény alapján végezzük. Ez a törvényváltozás sajnos, a családsegítés háttérbe szorítását eredményezte, ezt mutatja az elmúlt év is.

A 2020-as évben nagyon megnehezítette munkánkat a Covid- 19 vírus. a többször kihirdetett veszélyhelyzet. Nem tudtunk megfelelően ügyfelezni, találkozni a családokkal, így kevesebb családlátogatást tudtunk végezni. Az iskolás gyermekek esetében- főleg az alsó tagozatosoknak- nagy nehézséget jelentett az online oktatás, főleg azoknál ahol a tárgyi feltételek nem voltak biztosítva, és ott, ahol a szülők dolgoztak, és nem tudtak megfelelően foglalkozni gyermekük iskolai előmenetelével.

A jelzőrendszer sem tudott megfelelően működni, mivel volt, hogy a kihirdetett veszélyhelyzet miatt nem tudtunk személyesen találkozni, az internetes kapcsolattartás pedig mégsem olyan, mint a közvetlen beszélgetés. E miatt az esetkonferenciák száma is kevesebb lett, hiszen a csoportosulás megtiltása és a Vírustól való félelem miatt nem mertünk szervezni.

Egyre kevesebb idő jutott a felnőtt családsegítésre, ügyeink nagy részét a gyermekjóléti feladatok ellátása teszi ki. A veszélyhelyzetben senkit sem hagytunk magára, kapcsolatot tartottunk az önkormányzattal, az idősgondozást végző szakemberekkel, egyházi segítő szervezetekkel.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert működtetünk.

A családsegítést nyújtó intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés bekezdésben megjelölt céljáról, tartalmáról.

A családsegítés keretében biztosítani kell

- a) a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- b) az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését, a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- d) a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- e) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adóssághalakkal és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossággal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- f) a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

Család és Gyermekjóléti Szolgálat feladata így összetettebbé vált, és nem lehet a 2 szakfeladat munkáját szétválasztani. Természetesen ez nem azt jelenti, hogy nem foglalkozunk a segítségre szoruló felnőttekkel, időssekkel. Kapcsolatot tartottunk a házi orvosokkal, a Szociális étkeztetést koordináló kollégával, a Házi segítségnyújtást és a Szenvedélybetegek Közösségi ellátását biztosító szakemberrel is. Bár ezek a kapcsolattartások gyakran csak telefonon, vagy online zajlottak. A vírushelyzet miatt ezek a kapcsolatok megerősödtek, hiszen részt vállaltunk az Önkormányzat kríziscsomagjának kiosztásában, mely tisztítószerket és élelmiszert tartalmazott. Mi ekkor is fogadtuk ügyfeleinket, látogattuk az időseket, rendeztük ügyeiket.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat feladata a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének érdekében a következők:

Tájékoztatás: Informáltuk a családokat a gyermekek jogairól, az adható támogatásokról. A hozzánk kerülő családok legnagyobb része rossz szociális körülmények között él, és egyszerre többféle problémával küzd. Folyamatosan figyelemmel kísértük a településeken élő gyermekek szociális helyzetét, és a különféle támogatásokról tájékoztattuk őket, és gondviselőjüket.

Több esetben közreműködtünk krízisben lévő anya és gyermekek esetében Családok átmeneti otthonába történő elhelyezésében. Rendszeresen konzultálunk a Támogató Szolgálat, a Házi segítségnyújtás, a Szociális étkeztetés, Szenvedélybetegek közösségi ellátása tagintézményeinek munkatársaival közös klienseink ügyében.

2018. szeptemberében kezdte meg munkáját 9 szociális szakember, akik óvodai és iskolai szociális segítőként dolgoznak a 26 településen. Ez 5 kollégát érint Mátészalka óvodái és iskolái vonatkozásában. Az óvodai – iskolai segítők beszámolója szerint mind a gyermekek és a pedagógusok is megismerték őket, és a szülők is, akik részt vettek a szülőértekezleten. Mindannyian bátran fordulnak hozzájuk, és kérnek segítséget, tapasztalataik szerint az együttműködésük megfelelő.

Ez a közös munka egyrészt a pedagógusok és a szociális szakemberek között a gyermekek érdekét szolgálja. Ezzel a szolgáltatással kapcsolatban több beszámolóban is pozitívan értékeltek a közös munkát, és az oktatási intézmények a legtöbb helyen elfogadják a külsős szakembert. Tőlük is egyre több esetben jött jelzés, de úgy érzem gyakran közvetítőként jelennek meg a rendszerben. Az óvodai –iskolai segítő beszámolójában pl. a Széchenyi iskolában 29 csoportfoglalkozásról, 122 egyéni esetkezelésről számolt be. Ezek a számok is bizonyítják aktív munkájukat a vírus ellenére is.

Tanácsadás: Családtervezési, mentálhigiénés, jogi, egészségügyi, pszichológusi, tanácsadás, vagy az ehhez való hozzájárás megszervezése is feladatunk.

Az intézmény jogásza hatékony segítséget nyújtott azoknak a családoknak, akik az ügyvédi költséget nem tudják megfizetni, vagy egyszeri tanácsadásra szorulnak. Tanácsadása kiterjed válási, gyermek elhelyezési, vagyonmegosztási és egyéb ügyekre. Ezt a szolgáltatást a Társuláshoz csatlakozott települések is igénybe vehették.

Az integrált intézmény pszichológusa nagy segítséget nyújtott gondozott gyermekeinknek és szüleiknek. Sajnos kevés gyermekkel tudott foglalkozni, sokkal jobb lenne, ha intézményünk főállású pszichológust tudna foglalkoztatni, mert nagy szükség lenne a segítségre.

Külön figyelmet fordítottunk a szociális válsághelyzetben lévő várandós anyákra, és az esetleg gyermek és fiatalos terhes anyákra. A születendő gyermekét egyedül vállaló anya állapotát folyamatosan figyelemmel kísértük, lehetőségeinkhez mérten mindenben megpróbáltunk a segítségére lenni.

Mindez folyamatos kapcsolattartást igényelt az anyát gondozó védőnővel, az egyéni esetkezelés során. Minden településen igen jó munkakapcsolat van a védőnők és a családgondozók között. Gyakori volt a közös családlátogatás, az ügyekben a konzultáció, és esetkonferencia szervezése. Sajnos a 2020-as évben feladatellátásunkat megnehezítette a többször kihirdetett veszélyhelyzet a Covid vírus miatt.

Hivatalos ügyek intézése: Segítséget nyújtottunk nyomtatványok kitöltésében, kérelmek megírásában, amellyel hozzájárultunk a gyermek, illetve a szülő ügyeinek hatékony intézéséhez. Ennek a feladatnak az ellátásában nagy segítségünkre voltak az információs pultban dolgozók. Egyszeri esetkezelés – a kitöltött adatlapok alapján- **203 család esetében történt.**

Szabadidős programok szervezése: Szolgálatunk a városban élő gyermekek részére szabadidős programokat már nem szervez. Csak Nyári napközis tábort szerveztünk. Erre a szabadidős programra – tavalyi évben úgy tapasztaltuk- nincs már akkora igény, mint régebben, mivel a gyerekek a laptopok és okostelefonok társaságában érzik jól magukat, nem a kortárscsoportban, gyerekközösségben.

Munkánkban és szervezett programjainkban önkéntesek is részt vesznek, a tavalyi évben is sok önkéntesünk volt, akik az előadások lebonyolításában, valamint csomagosztásainkon, nyári étkeztetésben, korrepetálásokban közreműködtek. Mivel intézményünk lehetőséget biztosít a középiskolás diákok számára, hogy 50 órás önkéntes munkájukat, közösségi szolgálatot nálunk teljesítsék. A tavalyi évben **14 fiatal** tett ennek eleget intézményünkben. Ez sokkal kevesebb, mint a 2019- es adat, ez is a vírushelyzetnek tudható be. Általános és középiskolákban osztályfőnöki órák keretein belül egészségügyi-, mentálhigiénés-, prevenciós-, abortusz-nemi betegségek-, önismereti-, személyiségfejlesztő órákat tartottunk.

A prevenciós foglalkozások mellett egy kolleganő pályaismereti és pályaaorientációs tanácsadásokat tart középiskolák 11. osztályos tanulóknak. Kérdőívek és tesztek segítségével méri fel érdeklődésüket és határozza meg képességeiket. Majd a lehető legszélesebb információnyújtással segíti bővíteni meglévő tudásukat pályákról, foglalkozásokról, iskolákról.

A 2020- as évben is szeretnénk volna folytatni a Kézműves-klub működtetését és a Diák- kör találkozókat, de az egész napos iskolarend működése miatt ez továbbra sem volt megfelelően kivitelezhető. A Diák kör leszűkült a középiskolás rétegre, velük sikerült egy programot megvalósítani, egy EFOP pályázat keretében, az esti órában, de ebben a Szolgálat nem vett részt. Az intézményen belül a korrepetálás jelenleg is működik, ahol azoknak a gyerekeknek nyújtunk segítséget, akik tanulási nehézséggel küzdenek, egyéni tanrend szerint tanulnak vagy szüleik elfoglaltak, s nincs idejük foglalkozni gyermekükkel. Ezt a szolgáltatásunkat egyre több gyerek veszi igénybe gyakran csak felzárkóztató jelleggel vagy lecke kikérdezés szintjén, főleg kisiskolások, magántanulók, de részt vettek a programban középiskolások is, akik igazolatlan mulasztás miatt kerültek kapcsolatba a szolgálattal.

2020- ban korrepetálásra 47 alkalommal került sor, 9 gyerek járt rendszeresen. Ezt a szolgáltatásunkat is nehezítette az online oktatás, a szülők féltették gyerekeiket. Célunk, hogy minél kevesebb legyen az évisemlélek száma és a normál iskolába járó roma gyerekek felzárkóztatása, és ezzel is segítsük az elfoglalt szülőket, akik valamilyen ok miatt nem tudnak gyermekük iskolai előmenetelével foglalkozni. Ebben az iskolák hatékony segítséget nyújtanak, közvetítő szerepet vállalva, melyre a továbbiakban is számítunk. A magántanulói státuszban lévő gyerekek esetében együttműködünk az iskolák pedagógusaival, ezeket a gyerekeket mi alapellátásban gondozzuk, nagy súlyt fektetve az otthoni tanulásukra, bevonva őket a korrepetálásba is. 2019 szeptemberétől a magántanulóság megszűnt, helyette az egyéni munkarend elnevezés került, míg a döntésben is az Oktatási Hivatal lett az illetékes. Ilyen határozatot nem kaptunk, bár továbbra is alapellátásban gondoztuk ezeket a gyerekeket. A Mátészalkai Gyámhivatallal munkakapcsolatunk megfelelő, problémáinkkal, kérdéseinkkel bátran fordulhatunk hozzájuk, ha esetkonferenciára hívjuk őket, minden esetben megpróbálnak azokon részt venni.

Az általuk tartott tárgyalásokon meghívás esetén minden esetben részt vesznek a családsegítők is.

A Pedagógiai Szakszolgálattal is jó a kapcsolatunk, örülünk, hogy ha részt tudnak venni a jelzőrendszeri megbeszéléseken, szakmai tudásukkal segítik munkánkat. Szeretnénk velük együttműködésünket még szorosabbá tenni, elérni azt, hogy klienseiknek ajánlják fel a mi ingyenes szolgáltatásainkat, ha Ők már nem tudnak foglalkozni velük.

A bölcsőde részéről jelzés nem érkezett, ők a tavalyi évben 145 fővel, 8 gyermekcsoporttal működtek, de nincs gondozott gyermek köztük. A rendkívüli szünet elrendelése utáni problémákról, a fokozott higiéniai szabályok betartásáról számolt be beszámolójában a vezető. Az óvodák esetében is változást idézett elő a vírushelyzet, Programok maradtak el, folyamatos volt a fertőtlenítés, megemelkedett a hiányzások száma. A középiskolák a digitális oktatás nehézségeiről számoltak be, főleg a 16. életévüket betöltött tanulónál jelentett gondot, akik elmentek dolgozni. Ez főleg a szegregátumban élőket érintette. A többi egyházi fenntartású intézmény a jó munkakapcsolatot és az iskolai szociális segítők fontosságát és segítségét hangsúlyozták beszámolójukban. A Széchenyi I. Ált. Iskola beszámolt arról, mennyire fontosnak tartja, hogy Ő is kiemelten odafigyeljen az általunk gondozott gyerekekre, segítve tanulási előmenetelüket. A pártfogó felügyelőkkal is jó munkakapcsolat alakult ki az évek során, településünkön megelőző pártfogás nem volt elrendelve, főleg garázdaság, könnyű testi sértés miatt kerültek fiatalok pártfogó felügyelet alá.

Vannak intézmények, ahol munkakapcsolatunk szinte csak a jelzőrendszeri megbeszéléseken való részvételtől áll, mert nincs gondozott gyermek, ill. az egyház által fenntartott intézményekben jól látszik, hogy csökkent a problémás gyermekek száma. Ennek oka mindannyiunk számára egyértelmű. Úgy gondolom, erősödött kapcsolatunk a város egyetlen nem egyházi általános iskolájával, és a Móra Ferenc Speciális iskolával is, hiszen a legtöbb problémás és roma gyermek oda jár, vagy kellene, hogy járjon. A Móra iskola adatai is mutatják ezt, hiszen a 86 tanulóból 42 gyerek 2-vagy 3 h.

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat feladata olyan észlelő- és jelzőrendszer működtetése, amely lehetővé teszi a gyermeket általában veszélyeztető okok feltárását. Célunk, hogy minél több problémát felderítsünk városunkban, igénybe véve a lakosság, civil szervezetek, egyesületek segítségét is.

Így figyelemmel kísérjük a településen élő gyermekek életkörülményeit és szociális helyzetét, a gyermekjóléti és egyéb szociális ellátások iránti szükségleteit, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét.

Bármely gyermek veszélyeztetettségével kapcsolatos jelzését fogadja, s a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz, értesíti a település esettanácsát, ha hatósági intézkedés vagy azonnali intézkedés szükséges, fogadja a panaszával hozzá forduló gyermeket, és segíti őt problémája megoldásában.

2020 –ban személyesen csak 3 alkalommal találkoztunk jelzőrendszeri- megbeszélés keretén belül a védőnői szolgálattal, nevelési, oktatási intézmények gyermekvédelmi felelőseivel, a Pedagógiai Szakszolgálat képviselőivel, a rendőrség munkatársával. Sajnos, nem tudtunk mindenkit - akit a törvény nevesít- bevonni a közös munkába, pláne az online megtartott, vagy az e-mailban történő konzultációk során.

Ügyészség és a Bíróság részéről jelzést mi nem kaptunk, de információink szerint a Gyámhivatalt szükség esetén értesítik. Gyakori eset a zűrzavaros válás, vita a gyermekek, a nem megfelelően működő kapcsolattartás, ezek az esetek szintén veszélyeztetik a gyermeket, melyekről nem értesülünk. Hiányoljuk, hogy azokban az esetekben, amikor családi veszekedések miatt kerül sor intézkedésre a Rendőrség részéről, és gyermekek is szemtanúk, továbbra sem kapunk jelzést.

Több alkalommal tartottunk esetkonferenciát, főleg védelembe vételi eljárások előtt, ill. egyéb hatósági gyermekvédelmi intézkedés véleményezése előtt, az igazolatlan hiányzások esetében, volt, hogy 1 gyermek ügyében többször is találkoztunk.

Esetkonferenciát – az egy gyermek, ill. család ügyében tartott család és érintett szakemberek tanácskozását – csak 8 esetben tartottunk - melyeken a meghívottak és érintettek minden esetben részt vettek. Természetesen sokkal több esetben volt sikertelen a szervezés, azaz a meghívottak – ez esetben a családok- nem jöttek el. Próbáljuk ezekben az esetekben jobban bevonni a családokat, hiszen értük és róluk szól a megbeszélés. A jelzőrendszeri tagok minden esetben együtt működők voltak elkészítették a kért jellemzéseket és részt vettek a megbeszéléseken, ahol véleményükkel, feladatvállalásukkal segítették a gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetését.

Ez a feladat- az esetkonferenciák megszervezése – is megoszlik most már, mert a hatósági intézkedések alatt az esetmenedzser szervezi és bonyolítja le. Ez is bizonyítja, mennyire egymásra épülnek a feladataink, mennyire fontos a Központ és a Szolgálat együttműködése.

A gyermekorvosokat is fölkerestük, megbeszélve az ő tapasztalataikat, mert ők is jelzéssel élhetnek felénk, - hiszen a jelzőrendszer egyik legfontosabb tagjai - ha problémás családokkal kerülnek kapcsolatba, erre 2020-ban több alkalommal is sor került. Igaz, főleg telefonon, majd az írásos jelzést a védőnőtől kaptuk meg. Örömmel tapasztaltuk, hogy a gyermekorvosok elfoglaltságuk mellett időt szánnak arra is, hogy részt vegyenek az esetkonferenciákon, főleg a magas igazolt hiányzások gyermekek esetében a legfontosabb. Továbbra is problémát jelent számunkra az igazolások kiadása. Ez a probléma felerősödött, mivel a szülők féltették gyerekeiket, az iskola pedig saját védelmükbe a betegség-gyanús gyerekeket hazaküldte, és csak igazolással mehettek újra. Nehéz helyzetbe kerültek a szülők és a pedagógusok is.

Számunkra fontos lenne, ha az ügyeletet és a sürgősségi feladatokat ellátó orvosok is tudnának erről a kötelező jelzési feladról, mivel van, hogy ők látják el a gyermekeket, jelzést mégsem kapunk. (pl. elhanyagolás észlelése, bántalmazás esete, szülői mulasztás miatt bekövetkezett baleset). Eredményes az együttműködésünk, főleg az óvodák, iskolák ifjúságvédelmi felelőseivel, és a védőnőkkel is napi kapcsolatban vagyunk. A körzetekben dolgozó védőnők aktívak, együttműködők, tőlük rendszeresen kapunk jelzéseket, gyakoriak a közös családlátogatások, problémás család esetén telefonos és személyes kapcsolatban állunk. Az óvodák is aktívan részt vettek a gyermekvédelmi feladatok végzésében a tavalyi évben is.

Az iskolák közül azonban még tapasztaljuk, hogy házon belül szeretnék orvosolni a fennálló problémát, ami azonban már túlnő rajtuk, nem megfelelően érzékelik jelzési kötelezettségüket. Gyakran ez az igazolatlan hiányzások nem megfelelő időben történő jelzését jelenti, ill. egyáltalán nincs jelzés egyes intézményből, gyakran hivatkoznak az e.-napló átláthatatlanságára. Azt tapasztaljuk, hogy gyakran teher a pedagógusoknak a jellemzések megírása, Mi azért kérjük, mert a felülvizsgálathoz a Gyámhivatalnak is szükséges, és bízunk benne, hogy 6 hónap alatt valamilyen pozitív változás következik be. A legtöbb intézményben segítőkészek a pedagógusok, odaadón segítik munkánkat.

A Covid vírushelyzet miatt elmaradt az eddig decemberben nagy sikerű cipősdoboz akció, és a karácsonyi Rajzpályázat is.

A Városi Rendőrséggel szeretnénk volna tovább folytatni közös programunkat, melynek célja, hogy városunk gyermek- és ifjúságát közös erővel próbáljuk meg a helyes társadalmi normák és viselkedés követőjévé tenni. Már évekkal ezelőtt szembesültünk azzal a ténnyel, hogy 14 év alatti gyermekek is bejárnak a város vendéglátó, szórakozó helyeire, ahol ki is szolgálják őket. Ilyenkor végigjártuk a város szórakozóhelyeit, éjjel 22-től hajnal 1 óráig, próbáljuk felderíteni a 14 év alatti és a 14-18 év közötti fiatalokat, akik túlzott mennyiségű alkoholt és esetlegesen kábítószer fogyasztanak. Ez a programunk 2005- ben indult.

A 2020- as évben egyszer sem került sor éjszakai razziára, 2009 óta a reggeli-délelőtti órákban is végigjárjuk a város szórakozóhelyeit, mert a lakosság és szülői jelzéseik szerint sok iskoláskorú gyermek kezd ott a napját. Erre a programra szintén nem került sor. Mindenképpen fontosnak tartjuk, hogy ezek a programok megvalósuljanak az elkövetkezőkben, mert sok az igazolatlanul hiányzó, iskolából lógó fiatal, és az alkoholt fogyasztó, randalírozó, bűncselekményt elkövető fiatal. Ebben kérjük továbbra is a Rendőrség közreműködését. A rendőrség sokrétű gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos munkájukat ismerjük. Szoros kapcsolatban állnak a város iskoláival is, és a vidéki településeken is aktívan megjelennek.

A gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében:

Személyes segítő, kölcsönös bizalmon alapuló kapcsolat kialakítására törekszünk a szülőkkel, és a gyermekekkel egyaránt, a veszélyeztető körülmények elhárítása érdekében. Család gondozási feladatokat látunk el, melynek középpontjában a gyermek áll. A Család és Gyermejjóléti Szolgálat feladata a komplex családgondozás. Segítjük a szülőket a gyermek gondozásában, ellátásában, a családban jelentkező működési zavarok megszüntetésében, ill. kezdeményezi és összehangolja a gyermekek és szülők részére a szociális alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást.

2020-ban 157 családban végeztünk családgondozást. Fő oka a szülői elhanyagolás, életvezetési-megélhetési problémák, magatartászavar, igazolatlan iskolai mulasztás, családi konfliktus (szülők egymás közti, szülő-gyermek közti), szenvedélybetegség volt. Jelzést legtöbbet az oktatási intézményektől kaptunk, majd a védőnőktől. Fő probléma szerint az elhanyagolás, a szülők életvitele, a tankötelezettség mulasztása, és az anyagi gondok álltak.

Védelembe vett gyermekek családját esetenaplóval, családszolgálati esetenként gondoztuk, ha a gondozási-nevelési tervben számunkra feladat van írva, azaz bele vagyunk vonva a gondozási folyamatba segítőként. 42 gyerek esetben volt erre példa.

Ebben az esetben a családgondozó megírja véleményét, azaz jelzéssel és az esetenmenedzsernek, aki az egyéni gondozási-nevelési tervet a szülővel és a gyerekekkel közösen készíti el, mely tartalmazza a szülő, a gyermek, a családgondozó feladatait a cél eléréséhez, a gyermeket veszélyeztető körülmény megszüntetése érdekében, képessé válva a gyerek testi-, értelmi-, érzelmi-, erkölcsi fejlődésének biztosítására.

Ezekben az esetekben a következő problémák álltak fenn: szülői elhanyagolás, szenvedélybetegség (alkoholproblémák), többszöri igazolatlan mulasztás, 50 óra igazolatlan elérése, szabálysértési ügyek, lopások, életvezetési- higiéniai problémák, együttműködés hiánya alapellátás keretében, öngyilkossági kísérlet, bántalmazás, csavargás, iskolai magatartásproblémák, családon belüli konfliktusok miatt. Családból való kiemelésre 1 gyermek esetében került sor. A nevelésben lévő gyermek vérszerinti családjával mi már nem tartottunk fenn kapcsolatot, ezt az esetenmenedzser végezte.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat a családi konfliktusok megoldását, a családtagok közötti közvetítéssel (mediáció), ill. más konfliktuskezelő, családterápiás módszer alkalmazásával segíti elő. Erre több esetben volt szükség, melynek során megállapodás is született a felek között.

Több esetben szerveztünk ruhaosztást, főleg iskolakezdés, és évszakváltások előtt, amíg lehetett, utána a családoknak a családsegítő válogatott szükség szerint.

A mátészalkai Önkormányzat - karácsony előtt- ajándécsomaggal kedveskedett a 65 év feletti lakosoknak címre kihordva szaloncukrot, a szociálisan rászoruló családoknak élelmiszer csomagot biztosított, ebben az osztásban is részt vett a Család és Gyermekjóléti Szolgálat.

A szünidei étkeztetés során - melyet, mint kötelező feladat látott el az Önkormányzat minden iskolai szünidőben - gyermekétkeztetés keretében közel 100 gyermek részére napi egyszeri meleg étkeztetését oldottuk meg közösen. Ennek során, napi szinten együttműködtünk az Önkormányzat ügyintézőjével.

A családok a Képes Géza Általános Iskola konyháján eldobható műanyag dobozokban kapták meg a többfogatós meleg ebédet, melyet haza vittek, és otthon fogyasztották el.

A Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program keretében minden hónapban élelmiszer segélycsomagban részesültek a 0-3 éves korú rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek, valamint 2 alkalommal a 7-14 éves korú gyermekek is részesültek élelmiszer-csomagból. Az élelmiszer csomag elsősorban alapvető élelmiszereket tartalmazott. Havonta átlagosan kb. 30-35 gyermeket érintett, és 2-3 fő terhes anyát, akik a felnőtt csomagot vehették át. Ugyan ez a program és támogatás jelent meg a fogyatékkal élők, alacsony nyugdíjjal rendelkezők esetében, akik 3 havonta kaptak tartós élelmiszert.

Részt vettünk továbbképzéseken, személyiségfejlesztő foglalkozáson, melyet jól tudunk alkalmazni munkánk során. Ellenőrzések során, amit 3 havonta végeztem a kollegák adminisztrációját ellenőrizve, mind a kistérségben mind Mátészalkán folyamatosan pótolta az esetleges hiányosságokat. A társuláshoz csatlakozott települések családgondozóival legalább havi 1 alkalommal találkoztunk, melyen az aktuális problémákat, jogszabályváltozásokat, szakmai kérdéseket vitattuk meg.

Az EFOP 1-4.2-16-2016-00015 sz. Integrált térségi gyerekprogramok a Mátészalkai Járásban elnevezésű pályázatunk a térség 26 településen különböző programelemekkel segíti az ott élő gyermekeket és a velük foglalkozó szakemberek munkáját. Ezzel még több lehetőséget, fejlődést, szakmai segítséget nyújtunk az ott élőknek. Ennek keretében a tavalyi évben 2 gondozott gyermekünk kapott szemüveget, és később is lehetőség lesz gyógyászati segédeszköz-höz való ingyenes hozzájutásra.

Intézményünkben rendszeresen fogadtunk gyakorlatra hallgatókat, a Debreceni Egyetem Hajdúböszörményi Pedagógiai Főiskolai karról, Nyíregyházi Tanárképző Főiskoláról, a Debreceni Egyetem Egészségügyi Karáról.

. Kapcsolatot tartunk az 2018.- ban indult Egészségfejlesztő Irodával, részt veszünk egymás programjain.

Az éves jelzőrendszeri intézkedési tervet a család- és gyermekjóléti szolgálat az éves szakmai tanácskozást követően minden év március 31-éig készíti el. Ebben számítunk a jelzőrendszeri tagok segítségére, ezt a dokumentumot ki kell bővítenünk, az óvodai és iskolai szociális segítőkkal való közös munkánkra is.

A Gyermekjóléti Szolgálat feladatait Mátészalkán a 2020-as évben 6 fő családgondozó, 1 szociális segítő és 1 szakmai vezető látta el. Munkánkhoz a megfelelő feltételek a fenntartó által biztosítva volt.

Vidéki települések beszámolója:

Papos település

2020-ban családsegítés együttműködési megállapodás alapján 21 család esetében, gyermekjóléti alapszolgáltatás pedig 10 gyermek /7 család esetében történt.

Az év során védelembé vétel keretében az esetmenedzserrel együttműködve 2 gyerek gondozása történt. Alapellátás 1 gyermek ügyében került megszüntetésre eredményesség miatt, védelembé vétel 1 gyermeket érintve szűnt meg, szintén eredményesség miatt. Gondozása alapellátásban folytatódik. 1 gyermek pedig alapellátásból védelembé vétel alá került. 305 családlátogatás történt.

Szakközi megbeszélésre 6 alkalommal került sor, de csak 3 tudtunk megtartani személyesen, 3 db pedig levélváltással történt. A vírushelyzet ideje alatt is a tagok között megfelelő együttműködés volt jellemző, a felmerülő problémákat közös összefogással igyekeztünk megoldani. Esetkonferencia összehívására 3 alkalommal volt szükség az elmúlt évben.

A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára a szünidei étkeztetés biztosítása folyamatos volt. A Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program keretében 13 alkalommal történt csomagozás a településen.

Nyírkáta településen, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a 2020-as év folyamán, 33 védelembé vett gyermek családját gondozta, valamint 38 családot gondozott családsegítőként. A 2020-as évben nevelésbe vétel elrendelésére nem került sor. Nyírkáta településen nem volt magántanuló. A szünidei gyermekétkeztetések is folyamatosan működtek az év során. Mind a négy szünetben voltak szülők, akik igényelték a napi egyszeri meleg ebédet.

Szabadidő hasznos eltöltésére szervezett tevékenységek 2020-as évben:

A vírus helyzet miatt a legtöbb program elmaradt.

Ópályi

Az elmúlt évben a településen alapellátás keretein belül 58 gyermek gondozását láttuk el, ami 32 családot érint., Védelembé vétel alatt gyermekek száma: 81, ami 43 családot érint és nevelésbe vett gyermekek száma: 80, ami 38 családot érint.

Jelzésekben változás nem történt. 2020- ban a jelzőrendszeri megbeszélések témái általában iskolai és óvodai hiányzás miatt, és a születendő gyermekek ügyében történt.

Szabadidő hasznos eltöltésére szervezett tevékenységek 2020-as évben:

A vírus helyzet miatt a legtöbb program elmaradt.

Nyírcsaholy:

Az elmúlt év során a településen a gondozás alatt álló családok száma 30, veszélyeztetett gyermekek száma 58 fő, ebből alapellátás keretén belül gondozott 32 fő, védelembé vett 26 fő volt, a december 31.-i állapot szerint aktív alapellátásban, 22 fő védelembé vett 22 fő. Egyéni tanrend szerint tanulók száma 2 fő. Az elmúlt évben szakközi megbeszélést 6 alkalommal tartottunk.

A szünidei gyermekétkeztetések is folyamatosan működtek az év során. Mind a négy szünetben voltak szülők, akik igényelték a napi egyszeri meleg ebédet.

Jármi

Jármi községben a Család- és Gyermejkölési Szolgálat a 2020. év munkáját 14 családdal kezdte. A családsegítési ügyfelek száma 7, az alapellátásokban résztvevő családok száma szintén 7. Az alapellátásban lévő gyermekek létszáma 10 fő, valamint 7 kiskorú védelembe vétel alatt áll.

- Gondozott család: 23
- Gondozott gyerekek: 25
- Védelembe vétel: 6

A szakmaközi megbeszélések közül három meg lett tartva, de a koronavírus-járványra való tekintettel, a következőket nem tudtuk megtartani személyesen. A témákat kidolgozva megkapta mindenki, és telefonon tartottuk a kapcsolatot.

Az adományok kiosztására is rendszeresen sor került: 0-3 éves csomag: 12 alkalom, 7-14 éves korosztály: 1 alkalom, felnőtt segélycsomag: 4 alkalom.

A szünidei gyermekétkeztetések is folyamatosan működtek az év során. Mind a négy szünidőben voltak szülők, akik igényelték a napi egyszeri meleg ebédet.

Nagydobos

A településen 2020. évben alapellátás keretein belül 48 gyermek volt gondozásban, az összes nyilvántartott veszélyeztetett kiskorú száma 92 volt. Jellemző probléma a szülői elhanyagolás, életvezetési, megélhetési problémák, magatartászavar, igazolatlan iskolai mulasztás.

A járványhelyzet miatt elrendelt tantermen kívüli oktatásba több gyermek nem tudott bekapcsolódni, ez új problémátípusként jelent meg az elmúlt esztendőben.

Egy gyermek családból történő kiemelésére került sor. Gondnoksággal kapcsolatos ügyben, a gyámhivatal felkérésére környezettanulmányokat készítettem több mint húsz esetben. Együttműködési megállapodás alapján az elmúlt év során 108 fő állt gondozásban akik összesen 62 családban élnek. Esetkonferenciát 7 alkalommal tartottam és szakmaközi megbeszélésre 6 alkalommal került sor. A szünidei gyermekétkeztetés keretén belül közel 200 gyermek kapott meleg ételt.

60-80 fő kormányzati élelmiszersegély csomagot kapott. Ruhaosztásra a 2020. évben a pandémia miatt mindössze egy alkalommal került sor. A szolgálatnál megjelent ügyfelek részére 337 alkalommal nyújtottam információt, 270 segítő beszélgetés volt, tanácsadásra 61 alkalommal került sor, 373 esetben ügyintézésben kellett segíteni az ügyfeleket.

Szabálysértés illetve bűncselekmény elkövetésével kapcsolatban 18 év alatti személy nem volt érintett. A jelzőrendszer aktívan működött a járványveszély ideje alatt is, hiszen a telefonos és emailen történt konzultáció által ezt is tudtuk biztosítani. A tagok együttműködése és a problémák megoldására irányuló magatartása példaértékű Nagydoboson.

Igazolatlan iskolai mulasztással kapcsolatban 28 alkalommal jeleztek az iskolák, a védőnőtől 2 jelzés érkezett, a helyi óvodától két jelzés jött, más intézménytől, hatóságtól, családsegítőtől 7 alkalommal jeleztek.

Nyírmeggyes

Gondozási adatok: 2020 évben 26 család, összesen 39 fő

Eredményesség miatt 6 fő alapellátás és 1 fő nagykorúvá válás miatt megszűnt, 1 gyermek védelembe vétele elköltözés miatt.

Jelzőrendszer által küldött jelzések száma: 19

A Család és Gyermejkölési Szolgálat 2020 évben végzett szakmai tevékenységeinek esetszáma: 2020-ben 1 217 fő kért segítséget a forgalmi napló szerint.

Esetmegbeszélések:

Szakmaközi megbeszélések (évente 6 alkalom) minden év elején megtervezésre kerülnek.

Szociális szünidői gyermekétkeztetés 2020 évben is megvalósult.

2020-es évben az EFOP Krízis alap keretében lehetőséget biztosít gyógyászati segédeszközök vásárlására. Egy óvodás gyermeknek tudtunk szemüveget beszerezni.

A Szolgálat közreműködött a Magyar Kormány által biztosított élelmiszer-csomag szétosztásában. havonta 10-15 család. Illetve Rehabilitációs Járadékban résztülő személyek 2020- as évben 4 alkalommal ami 60-65 főt érintett.

A Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás által elnyert EFOP-1.4.2-16-2016-00015 azonosító számú „Integrált térségi Gyermekprogramok a Mátészalkai Járásban” pályázat keretében ingyenes jogi tanácsadást biztosítunk. A tanácsadást biztosító ügyvédnő havonta, előre egyeztetett időpontban várja a segítségre szorulókat a Szolgálat által biztosított helyiségben.

„Biztos Kezdet” szemlélet népszerűsítése elindult Nyírmeggyesen, 2020.09.24-től, de sajnos a COVID vírus miatt felfüggesztésre került.

Prevenációs Szabadidős tevékenységek:

2020. 08.10- 2020.08.14.-ig Napközis tábort tartottunk 20 fő Nyírmeggyesi általános iskolai tanulóval. Az elnyert támogatás bruttó 457.200.- Ft.

A napközi tábor 2020-ban az Erzsébet program keretében került megszervezésre a helyi művelődési központban. A megpályázott összegből programokat, kirándulásokat szervezhettünk, tárgyi eszközöket szerezhettünk be. Az Önkormányzat a költségek 30 %-át megelőlegezte, amelyet az elszámolás során visszakapott. Ezúton is köszönöm a segítő együttműködést.

Sajnos több szabadidős tevékenységet a COVID vírus miatt nem engedélyeztek.

Havonta egy alkalommal tartunk idősek klubja foglalkozást, de sajnos a COVID vírus miatt megszüntetésre került (ideiglenesen) 2020.márciustól. Helyszíne a Művelődési Ház. Állandó résztvevő 10-15 fő. A Szolgálatnál egész évben történik adományozás. Karácsony előtt a Mátészalkai Vöröskereszt adományainak osztásában vett részt a szolgálat. Minden eseményről fénykép és jelenléti ív készült.

3. Szociális étkeztetés

1993. évi III. törvény 62. § (1) az étkeztetés keretében azoknak **a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkeztetéséről kell gondoskodni**, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen:

- **koruk**
- **egészségi állapotuk**
- **fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük**
- **szenvedélybetegségük, vagy**
- **hajléktalanságuk miatt**

A település Önkormányzata helyi rendeletben határozza meg a jogosultsági feltételek szabályait, a rászorultak körét.

Főre levetítve a szociális étkeztetésben résztvevők aránya az alábbiak szerint alakult:

2019. évről áthozott étkezők száma 58fő – autóval kiszállított
14 fő - ételesben elvitte

2020. évben az új étkezők száma 37 fő – autóval kiszállított
1 fő – ételesben elvitte

2020. évben ellátásból kikerültek 34 fő összesen

2020. évben az összes igénybevevő 76 fő

ebből: autóval kiszállított 71 fő – ételesben elvitte 5 fő

A 2020. évben a májusi normatíva igénylésnél módosítottuk az igénylést, 54 főre kértük, mert már ekkor 435 adagnyi eltérés mutatkozott.

Szeptemberben újabb csökkenés történt, 52 főre. A covid járvány miatt az idősek nem találkoztak a családtagjaikkal, ezért az ünnepekkor már nem történt étkezés lemondás.

A Covid-19 járvány miatti változások a szakfeladaton az alábbiak:

A Gimnázium főzőkonyhája megszűnt, a főzést a Képes Géza általános iskola főzőkonyhája vette át. A vírushelyzet súlyosbodása miatt a személyes átvétel tiltva volt néhány hétig, ekkor saját ételhordót sem használhattak az ügyfelek, mindenki eldobható műanyag edényben kapta meg az ebédet.

Az járvány enyhülése után visszaállt a régi megszokott kiszállítási rend, de az érte járó ügyfelek száma drasztikusan csökkent.

Az ellátásból az ügyfelek általában saját kérésükre, vagy anyagi okokra hivatkozva, vagy elhalálozás, idősotthoni elhelyezés miatt kerülnek ki. ebben az évben a járvány miatt 1-2 hónapig kértek többen étkeztetést (kb 10 fő) de később ezt lemondták.

2020. évben Mátészalka Város Önkormányzata a 4/2020.(III.11.) számú rendeletében a térítési díjat nem módosított. Ennek oka a Magyarország Kormánya által kihirdetett vészhelyzet, melynek értelmében térítési díj emelése nem engedélyezett.

Az ügyfelek a 94-1/2020 iktatószámú tájékoztatóban lettek erről tájékoztatva. A térítési díja csak annak változott, aki a jövedelmének emelkedése miatt más fizetési sávba került át.

Az új térítési díjak az alábbiak szerint alakultak:

Tájékoztató a szociális étkeztetés térítési díjairól, szállítási költségeiről

JÖVEDELEM HATÁROK	EBÉD TÉRÍTÉSI DÍJA	SZÁLLÍTÁS TÉRÍTÉSI DÍJA	összesen étkezés+szállítás
0 – 30.900.-Ft	20% - 120.-Ft/nap	20% - 20.Ft/nap	140.-ft/nap
30.901 – 36.900.-Ft	40% - 240.-Ft/nap	40% - 40.Ft/nap	280.-ft/nap
36.901 – 48.900.-Ft	60% - 360.-Ft/nap	60% - 60.Ft/nap	420.-ft/nap
48.901 – 66.900.-Ft	80% - 480.-Ft/nap	80% - 80.Ft/nap	560.-ft/nap
66.901 – Ft-tól	100% - 600.-Ft/nap	100% - 100.Ft/nap	700.-ft/nap

2020. évben összesen 2 fő étkeztetésben részesülő személy adott be térítési díj csökkentésre kérelmet, melynek elbírálása 2013. évtől Mátészalka Város Képviselő - Testülete hatáskörébe tartozik. Feladatom ezekben az esetekben, hogy az ügyfél által leadott jövedelemigazolás, valamint az általam készített környezettanulmány alapján javaslatot tegyek a térítési díj összegére. 2020. évben mindkét ügyfél megkapta a díjcsökkentést, melynek időtartama 6 hónap. A 6 hónap lejártá után újra kérvényezni kell a térítési díjcsökkentést.

A szociális étkeztetést 2020. évben minden igénybejelentő személynek biztosítani tudtuk.

A Tevadmin Rendszerben minden hónap 4.-ig rögzítjük a várakozók jelentését, ami a szociális étkeztetésben 0 fő volt minden alkalommal.

2020 évben Mátészalka Város Önkormányzatának belső ellenőrzési csoportja végzett hatósági ellenőrzést. Az ellenőrzés által feltárt hiányosságok és észrevételek megoldására intézkedési terv készült, az abban foglaltak végrehajtásra kerültek.

4. Házi segítségnyújtás:

A házi segítségnyújtás olyan gondozási forma, amely az ellátást igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását - szükségleteinek megfelelően - lakásán, lakókörnyezetében biztosítja. A területi szociális gondozó feladatainak ellátása során segítséget nyújt ahhoz, hogy kliensének fizikai, mentális és szociális szükséglete biztosított legyen. A területi szociális gondozást a kliens saját környezetében, korának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, a meglévő képességek fenntartásával és fejlesztésével kell biztosítani.

A Házi Segítségnyújtást, mint szakfeladatot az intézmény a következő településeken biztosítja
2009 óta

Mátészalka	• Járm
Kocsord	• Szamoskér
Nyírcsaholy	• Nagydobos
Nyírmeggyes	

A gondozást 2020-ban 11 főállású gondozónő látta el. Mátészalkán és Nyírmeggyesen a közfoglalkoztatásban résztvevők is segítenek, a gondozásban ők gondozási naplót nem vezetnek, tehát a tevékenységük nem képezi a normatíva alapját. 2020 évben Nyírmeggyes településen a megnövekedett gondozott létszám és a gondozási szükséglet emelkedése miatt 5 fő gondozónő végzi a tevékenységet. A házi gondozás miatti igény a falvakban a fiatalok elköltözése és a falvak elöregedése miatt növekedett meg az utóbbi időben. A gondozónők december havi statisztikai zárással 79 fő gondozott ellátását biztosították az év folyamán települési megoszlásban a következő módon

Mátészalka 27fő   Kocsord 5 fő   Nyírcsaholy 13 fő   Nyírmeggyes 32 fő

A gondozottak több mint 80%-a nő és özvegy. Az év során gondozás megszüntetése elsősorban elhalálozás illetve szociális otthoni elhelyezés miatt történt.

2019-ban a gondozottak részére személyi gondozást és szociális segítséget biztosítottunk.

A tevékenységek a következők: Személyi gondozás, Gondozási és ápolási feladatok. A házi orvos írásos rendelésén alapuló terápia követése.

A településeken a gondozás már minden esetben költségtérítéses, de ez településenként változó. Mátészalka 270 forint   Kocsord 300 forint   Nyírcsaholy 180 forint
Nyírmeggyes 120 forinttérítési díjat fizet.

A térítési díjat a gondozottak pontosan fizetik.

2020-ban a gondozottak részére személyi gondozást és szociális segítséget biztosítottunk. a házi gondozó napi gondozási tevékenységéről az 5. számú melléklet szerinti tevékenységi naplót vezeti, ellátottanként, az 5. számú melléklet szerinti gondozási tevékenységeken belüli résztevékenységek megnevezéseinek feltüntetésével.

A gondozónők ezt nem minden esetben tudják megtenni. A beteg, megfáradt idős gondozottak esetében a pelenkacsere, a mosdatás, gyógyszeradagolás, etetés helyzet illetve helyváltoztatás továbbra is elvégzendő feladat, de még nagyobb körültekintést igényel.

Eleinte a bevásárlás és a gyógyszerek kiváltása is igen hosszadalmasra nyúlt el, mert mindenütt kigyózó sorok fogadták a gondozónőket is. Senki sem tudta, hogy meddig fog tartani, milyen súlyos lesz a járvány lefolyása, csak azt tudtuk, hogy nagyon vigyázni kell a ráink bízottakra.

A házi segítségnyújtás feladat adatait a megállapított gondozási időt és a tevékenység fajtáit, mint személyi gondozás és szociális segítség, együttesen veszik igénybe. Nagyon fontos célunk, hogy gondozottaink a személyre szabott gondozást kapják meg. A házi segítségnyújtás esetében jelenleg nincs várólista.

5 Szenvedélybetegek Közösségi Ellátása

2020 évben a Szenvedélybetegek Közösségi Ellátása szakfeladat normatív támogatás alapján működik. A szolgáltatáshoz a megigényelt normatíva 40 főre történt meg. Továbbra is végezzük a következő feladatokat:

- szakanyagok biztosítása
- képzés szervezése
- Szóróanyagok biztosítása, készítése
- internet hozzáférés, mely lehetővé teszi számunkra a kapcsolattartást és a tájékozódást

A hatékony munkavégzés érdekében, gyakoroltuk a segítő beszélgetés, a mediáció technikai elemeit, relaxációs gyakorlatot végeztünk, melynek elemei is elsajátításra kerültek.

Együttműködünk a helyi felnőtt védelmi jelzőrendszerrel, a Sánta Kálmán Mentális Egészségközpont és Szakkórházzal, és a Jósa András Kórház addiktológiai osztályával.

A Mátészalkai Területi Kórház szociális munkásával folyamatos a kapcsolattartás.

Havonta tartottunk eszmegbeszéléseket a közösségi munkacsoport tagjaival.

Tájékoztatást tartottunk az ellátással kapcsolatosan a városban működő klubok és civilszervezetek részére és szóróanyagot is biztosítottunk számukra.

Az ellátásban az éves statisztikai létszám 53 fő volt. Az év folyamán 10 fő gondozása elhalálozás és intézményi elhelyezés miatt lezárult. A speciális foglalkozások és terápiák eredményeként nőtt a munkahelyi foglalkoztatásban eltöltött órák száma. Javultak a klienseink higiénés körülményei és pszichés állapotukban is javulás mutatkozott az addiktológiai osztályon történt kezelés eredményeként. 5 gondozott lett a kórházi kezelés és közösségi ellátás foglalkozásainak eredményeként teljesen absztinens, mely jelenleg is tart. Az őszi időszakban és a karácsonyi ünnepkörhöz kötötten a létszám megemelkedett, de közülük sokan elsősorban a klub és csoportfoglalkozásokat igényelték. A 2 gondozónő képzésen is részt vett. Ennek a képzésnek a célja a gondozók kommunikációjának fejlesztése volt. De belső képzést is szoktunk tartani, egy - egy betegségcsoporttal kapcsolatosan, illetve egy – egy kiemelkedően fontos ügy kapcsán.

Foglalkozásaink:

2020-ban is folytattuk a szabadidő hasznos eltöltését elősegítő, stressz kezelő klubot, a klub neve „Ügyes Kezek” ahol kézimunkázást, festést, grafikák készítését tanulhatták és művelték. Illetve volt, aki elsajátította a papírfonás technikáját. Életmódklubot is szerveztünk, melyre havonta egy alkalommal került sor. A programban részt vevők életviteli tanácsadásban részesültek, stressz kezelési módszereket sajátíthattak el illetve a kommunikáció néhány fontos elemét is gyakorolhatták.

Munkánkat segíti egy az intézményben található jól felszerelt szakkönyvtár és az internetes hozzáférés a szakanyagokhoz, A filmklubot pedig egy nagy képernyős TV készülék megléte segíti. A könyvtárban található szakirodalom és szépirodalom is. A szépirodalmi állomány bővülését a lakossági felajánlásoknak is köszönhetjük.

Tárgyi feltételek: A szenvedélybetegek közösségi ellátásához az intézményünkben 2 irodahelyiség, tárgyaló áll rendelkezésre. Az egyik iroda alkalmas egyéni esetkezelésre, segítő beszélgetésekre. A tárgyaló helyiségben tartjuk a klub-, és csoportfoglalkozásokat. A munka hatékonyságát növeli egy számítógép és 2 laptop egy fénymásoló és internet használat lehetőség.

6 Jelzőrendszeres Házi Segítségnyújtás

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények és a falugondnoki szolgálat működésének engedélyezéséről szóló 188/1999. évi kormányrendelet, az 1/2000. SZCSM. rendelet, valamint az 1993. évi III. törvény értelmében a szociális alapszolgáltatások keretében biztosított szolgáltatás.

A 2006. november 30.-val kapcsolódott az alábbi szolgáltatásba Mátészalka és a hozzá tartozó 9 mikro-települése, összesen 95 db készülékkel.

Városunkhoz tartozó települések a következők:

- Kocsord,	- Ópályi
- Nyírcsaholy,	- Nagydobos,
- Nyírmeggyes,	- Szamosszeg,
- Nyírkáta,	- Szamoskér.
- Jármí,	

A készülékek telepítésére akkor úgy került sor, hogy Mátészalkán 50 db, míg a kistelepüléseken összesen 45 db lett kihelyezve. 2009. január 01. –től, végleg kivált a társulásból Nyírkáta település. 2009. január 28. –án készülékbővítésre került sor, 51 db készülék lett telepítve a hozzánk tartozó kistelepüléseken, ezáltal a várakozó igénybevevők igényei kielégítésre kerültek. 2017. január elsejével Szamosszeg település önkormányzatának döntése alapján a település nem kéri a Jelzőrendszeres házi segítségnyújtást. Szamosszeg települése kivált a társulásból. A településen felszerelt 11 db készülék leszerelésre került. Előzetes felmérés és egyeztetés után, a készülékek kihelyezésre kerültek a többi településen.

A kihelyezett jelzőkészülékek száma összesen : 146 db.

A készülékek száma településenként:

- Mátészalka: 51 db	- Nyírmeggyes: 13 db	- Nagydobos: 14 db
- Kocsord: 12 db	- Jármí: 13 db	- Szamoskér: 15 db
- Nyírcsaholy: 13 db	- Ópályi: 15 db	

Mátészalkán 2 fő tevékenykedik a szolgáltatásban, ebből 1 fő látja el koordinátori és a gondozási teendőket és egy fő szociális gondozó. A kistelepüléseken 2 fő szociális gondozó végzi a szolgáltatást kivéve Nyírmeggyest és Jármít ahol 1 gondozónő végzi ezt a tevékenységet. Minden munkatársunkat megbízási szerződéssel foglalkoztatnak, melyet félévente hosszabbít meg az intézményünk.

2020.évben összesen 123 db riasztás történt.

2020. évben 16 fő ellátott került ki a szolgáltatásból, ennek okai:

- Elhalálozás miatt:	8 fő
- Saját kérésére:	1 fő
- Bentlakásos intézménybe költözött:	3 fő
- elköltözött:	3 fő
- alkalmatlanság a rendszer kezelésére	1 fő

Összesen: 2020. december 31-én az ellátást igénybevevők száma : 146 fő

Az eddigi tapasztalatok alapján elmondható, hogy egyre könnyebb az emberekkel megismertetni és elfogadtatni a szolgáltatást. Nagyon fontos a kölcsönös bizalom kialakítása a gondozónő és az ügyfél között (lakáskulcs átadása a gondozónőnek).

Ügyfeleink többsége megismerte a szolgálat nyújtotta lehetőségeket, a szolgálatban tevékenykedő munkatársakat. A gondozónők többsége napi kapcsolatban van az idős emberekkel, gondozzák és ápolják őket főállásban. Az idős emberekhez kihelyezett készülék biztonságot nyújt a számukra.

A legfontosabb feladat, hogy mélyíteni kell az együttműködést a segítő hálózatokkal (házi orvos, más szociális alapellátásban működő szolgálatokkal, egyházakkal).

7. Támogató Szolgálat

A Támogató szolgáltatás célját a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 65/C. §. (1) bekezdése határozza meg, így a szolgálat működtetésével hozzá szeretnénk járulni a fogyatékos személyek önálló életvitelének megkönnyítéséhez a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítségével, valamint önállóságuk megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosításával.

Ellátási területünk Mátészalka város területe, ahol a szociálisan rászorult valamennyi súlyosan fogyatékkal élő személyek (mozgásszervi, – látás, – hallás, - értelmi, halmozott, egyéb fogyatékos, pervazív fejlődési zavarokban szenvedő) számára biztosítjuk szolgáltatásainkat.

A támogató szolgáltatás feladata, a fogyatékoság jellegének megfelelően különösen

- a) az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása (speciális személyi szállítás, szállító szolgálat működtetése),
- b) az általános egészségi állapotnak és a fogyatékoság jellegének megfelelő egészségügyi-szociális ellátásokhoz, valamint a fejlesztő tevékenységhez való hozzájutás személyi és eszközfeltételeinek biztosítása,
- c) információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, a tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása.

Szolgálatunknál az igénybe vevők száma 2020. évben összesen: 73 fő (megállapodással rendelkező) volt. Ebből szociálisan rászorult személy: 26 fő. A tárgyévben 3 fő új igénybe vevőt vettünk fel. A szolgáltatásból kikerültek száma: 9 fő.

Kikerülésük oka:

- elhalálozás miatt: 3 fő
- bentlakásos intézménybe költözés miatt: 1 fő
- az igénybe vevő saját kérésére: 4 fő
- más településre költözés miatt: 1 fő

Ellátásra várakozó személy nem volt.

A 2020. év szociálisan rászorult összes igénybe vevők, fogyatékoságukat figyelembe vételével megoszlának:

- mozgásfogyatékos: 8 fő
- látás fogyatékos: 10 fő
- hallás fogyatékos: 4 fő
- értelmi fogyatékos: 2 fő

Középsúlyos mentális

- halmozottan fogyatékos: 0 fő
(mozgásszervi, értelmi)

A szociálisan rászorultak megállapodásait tekintve, az ellátásban részesülők, mindkét szolgáltatásra szerződtek a Támogató Szolgáltatással, 11 fő, aki csak szállító szolgáltatást igényelt. Ennek oka, hogy más szolgáltatóval is kapcsolatban vannak pl.: házi segítségnyújtás.

A működési támogatásunk összege: 8. 529. 000 Ft.

A 2020. évi támogatás elszámolása megtörtént.

A COVID-19 vírus okozta járvány hatással volt a szolgálat működésére.

Nagyon sokan félve a fertőzéstől a gondozónő segítségét lecsökkentette, vagy teljesen lemondta, a szakrendelések leállásával pedig a szállítószolgáltatásunk teljesen leállt.

A gépjárművünk adományok szállítását végezte ezen időszak alatt.

A Támogató Szolgáltatás szolgáltatásai közül a személyi segítségnyújtás, illetve a személyszállítás térítési díjköteles.

A térítési díj összegét 2020. évben a fenntartó felülvizsgálta, a térítési díj május 01 –től módosult a szolgálatunknál.

A szolgálatnál dolgozó munkatársak iskolai végzettségét tekintve:

- a szolgálatvezető szakvizsgázott szociális munkás végzettségű,
- a segítői munkakörben dolgozó gépjárművezető érettségizett, B kategóriás jogosítvánnyal rendelkezik,
- a gondozói munkakörben dolgozók érettségizettek, az egyik személyi segítő szociális gondozó, szervező, a másik szociális gondozó és ápoló végzettségű.

A munkakör betöltéséhez szükséges speciális képzéssel csak két dolgozó rendelkezik.

A másik két munkatárs képzésre való bejelentése megtörtént, valamint a jelentkezési díj utalása is. A dolgozók, munkaidejüket tekintve heti 40 órás munkakörben végezték a tevékenységüket.

A szolgáltatásunk egy fehér színű, kilencszemélyes, 2010. –es évjáratú személygépkocsival végzi a szállítást, melynek típusa Ford Transit. A gépjárművünk, egy kétsínes mobilrúmpával rendelkezik, valamint alkalmas kerekesszék rögzítésére, szállítására.

A 2020-as év februárjában pályázatot írtak ki járműcserére, amelynek az elbírálására április hónapban került sor. A szolgálatunk szintén pályázott sajnos sikertelenül, pályázatunk elutasításra került. A szolgálatunk használt laptopja, illetve a szolgálatvezető mobiltelefonja is cserére szorult ebben az évben, mivel teljesen elhasználódtak selejtezésük megtörtént.

A jövőt tekintve fontos lenne a két munkavállaló kötelező támogató szolgálati képzésének megvalósulása, illetve az elhasználódott tárgyi eszközök további folyamatos cseréje (gondozónők mobiltelefonjai, gépjármű), mivel munkánkat használatuk nehezítik, valamint többletköltséget rónak szolgálatunkra.

8 Fogyatékosok nappali ellátása

Intézményünk a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993 évi III. törvény 65/F.§ (1) bekezdés c) szerint a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését.

A nappali ellátást biztosító intézmény feladatát a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000.(I.7.) SzCsM rendelet szerint látja el.

2020.01.01. napján 23 ellátottunk volt. Év közben 3 fő ellátása megszűnt. 2 fő a nyílt munkaerőpiacra került, egyikük segéd munkásként dolgozik egy szolgáltatónál, a másik közmunkán van. Az ellátásból kikerült 3. személy kórházban elhalálozott.

A 2020-ban 20 fő ellátottból 20 fő vett részt fejlesztő foglalkoztatásban. Közülük 15 fő fejlesztési szerződéssel, 5 fő Munka Törvénykönyve szerinti munkaviszonnyal rendelkezett.

A COVID-19 vírus okozta egészségügyi válsághelyzet fennállása alatt a fertőzések megelőzésével, az esetlegesen kialakuló járványokkal összefüggő feladatokról a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények Fogyatékos Személyek Nappali Intézménye és a fejlesztő foglalkoztatás tekintetében – összhangban az országos eljárásrenddel – helyi eljárásrendet alakított ki. Munkánkat az év során a kihirdetett, területet érintő jogszabályok, a hivatalos szervek (EMMI, NNK) tájékoztatói, útmutatói, hatósági határozatai és szakmai fórumokon megjelent megoldási javaslatok alapján végeztük.

Az intézmény fő iránya a normalizációs elv továbbvitele, kiszélesítése, teljes mértékben figyelembe véve ehhez kapcsolódóan a fogyatékkal élők önrendelkezését, integrációját. Az ellátottak számára rendszeres napi, heti, havi életrendet alakítunk ki.

Az előírt személyi és tárgyi feltételeknek az intézmény megfelel.

Szakmai szempontok alapján, a csoportok kialakítása, elhelyezése megfelelő. Az alkalmazottak létszáma, végzettsége, képességei összhangoltak az ellátottakkal, a csoportokkal és a mindennapi teendőkkel.

Az ellátottaknak lehetősége van szabadidős és kulturális tevékenységekben részt venni, ugyanakkor fontos a szabadidő hasznos, tartalmas eltöltése.

Az elmúlt évben – a járványügyi szabályok szigorú betartása mellett – a következő szabadidős tevékenységek és kulturális rendezvények kerültek megrendezésre intézményünkben:

- Farsang	
- Nőnap	- Gyermeknap az intézmény udvarán,
- 1848- as forradalomról és szabadságharcról való megemlékezés	ügyességi vetélkedővel, főzéssel
- Húsvét	- Megemlékezés az „56-os” forradalomról
- Anyák napja	- Mikulás
- Majális	- Karácsonyi ünnepség

Koruknál fogva kisebb mértékben, de figyelmet fordítunk pedagógiai fejlesztésekre is.

A mindennapokban egyre nagyobb teret kell kapnia a lelki segítségnyújtásnak, az egészséges életmódra nevelésnek. A fogyatékos emberek közösségi életének megteremtésén túl, önállóbbakká válásukat is elérhetjük, törekszünk arra, hogy a közvetlen és a tágabb környezet jobban megismerje és elfogadja őket.

Ellátandó célcsoport jellemzői állapotuk, ill. betegségük meghatározása alapján:

Tanulásában akadályozottak, közép és súlyos értelmi fogyatékos személyek, down szindrómás, ill. súlyos és halmozottan fogyatékos valamint súlyosan mozgáskorlátozott személyek. Kor és nem szerinti megoszlásuk tekintetében felnőtt korú férfiak és nők, illetve a fentebb meghatározott kiskorú célcsoport.

Ellátási szükségleteik:

- Anyagi szükségleteik kielégítése szempontjából fontos, hogy az intézmény napi háromszori étkezést biztosít (Túl a napi egyszeri jogszabályi kötelezettségen).
- A fejlesztő foglalkoztatással szintén enyhíthetők anyagi gondjaik.
- Napi életritmusuk pontos betartása, a foglalkozások (fejlesztés, munka- terápia), szabadidős programok szervezése segíti az ellátottak egyéni és közösségi fejlődését.
- Mentális problémáik kezelésére az intézmény minden alkalmazottja szakképesítéséhez mérten folyamatosan készen áll.
- Önállóságuk fejlesztésével és önrendelkezésük tiszteletben tartásával folytatjuk mindennapi teendőinket.

Az intézményben lévő ellátottak fejlesztése érdekében elsősorban a munka-terápia alkalmazásával élünk. Cél: a foglalkoztatásban részt vevők ránevelése arra, hogy hétköznapi emberekhez hasonlóan éljenek és végezzék munkájukat. A nappali ellátás szakmai programjában azok a készségfejlesztések kerülnek előtérbe, amelyek elősegítik a fejlesztő foglalkoztatás keretében elsajátítandó munkafázisokat, ezek együtthatása komplexen segítik az egyének személyiségfejlődését, munkához való viszonyát, munkaalkalmasságát. A fejlesztő foglalkoztatásra külön szakmai program vonatkozik.

A fejlesztő foglalkoztatás az Mt. szerinti határozott idejű munkaviszonyban vagy fejlesztési jogviszonyban történik.

2020-ban Mt. szerinti határozott idejű munkaviszonyban történő foglalkoztatásban 5 fő vett részt, őket foglalkozás-egészségügyi orvos minősítette a tevékenységre alkalmasnak. 13 fő fejlesztési jogviszonyban foglalkoztatott esetében az együttes javaslat elkészítéséhez foglalkozás-egészségügyi orvos valamint munka és szervezetpszichológus közreműködését vette igénybe az intézmény. 2 fő munka- és szervezet - pszichológus javaslata alapján volt fejlesztési jogviszonyban foglalkoztatva, az ő vizsgálatuk már 2018-ban megtörtént.

A fejlesztő foglalkoztatás és a nappali intézmény szakmai, ill. technikai alkalmazottjai egyformán részt vesznek a fejlesztő foglalkoztatás és a nappali intézmény munkájában, így segítve és kiegészítve egymás feladatait és a két forma összekapcsolódását.

A foglalkoztatás során készített termékek a tevékenységek, szolgáltatások szerint

- Bevételezt eredményező tevékenységek:

TEÁOR'08- 0113 Zöldségféle, dinnye, gyökér- gumós növény termesztése, újhagyma, paradicsom, paprika, uborka

TEÁOR'08- 0119 Egyéb nem évelő növény termesztése, dísznövények, palánták

TEÁOR'08- 0230 Vadon termő egyéb erdei termék gyűjtése, tobozok, vadon termő növények termései

TEÁOR'08- 1393 Szőnyeggyártás, lábtörlő, rongyszőnyeg

TEÁOR'08- 1512 Táskafélék, szíjzat gyártása, övek, karkötők, kulcstartók

TEÁOR'08- 1629 Egyéb fa-, parafa termék, fonott áru gyártása, konyhai jellegű fatermékek (só-fűszer- kenyér-szalvéta- gyümölcs- recept- levél- gyufatartó-, stb.), doboz jellegű termékek (natúr fa-, és díszdobozok, iratdoboz, virág-, újság-, ceruzatartó, madáretető, váza)

TEÁOR'08- 3213 Divatékszer gyártása, gyöngyfüzés nyaklánc, karkötő, gyűrűfülbevaló, medál, kitűző, kulcstartó, gyöngy-figurák, stb.

Az előállított termékek, illetve szolgáltatás értékesítésének terve:

A fejlesztő foglalkoztatás során elkészült, piacképes termékek értékesítése árkalkuláció alapján történik. Az értékesítés formái lehetnek:

1. Közvetlen értékesítés: 2. Közvetett (bizományosi) értékesítés: 3. Internetes értékesítés.

Az értékesítés igény szerint, illetve előzetes megrendelés alapján valósul meg.

A fejlesztő foglalkoztatásból származó – ráfordítás összegével csökkentett – bevételeket az alábbiakra fordíthatjuk vissza: közösségi célok, kirándulások, jutalom (a fejlesztő foglalkoztatásban részt vevők számára).

Az intézményben folyó fejlesztő foglalkoztatás során előállított termékek értékesítéséből származó 2020. évi bevétel 228 375 Ft volt, amit azonban a kialakult járványügyi helyzet miatt nem tudtunk az évi rendszeres kirándulásra fordítani, így azt 2021-re tartalékoljuk.

9 Hajléktalanok Átmeneti Szállása

A hajléktalan személyek átmeneti szállása azoknak a hajléktalan személyeknek az elhelyezését biztosítja, akik az életvitelszerű szálláshasználat és a szociális munka segítségével képesek az önellátásra. 2020. évben a mátészalkai Átmeneti Szállón folyamatosan végzett szociális - mentálhigiénés munka eredményeként felvételt nyert 13 fő, távozott 17 fő. Az ellátottak száma 2020. december 31-én: 12 fő, éves átlaguk 13. Sok esetben előfordul, hogy ugyanaz a kliens egy évben többször igénybe veszi az ellátást, illetve a távozottak közül sokan visszatértek intézményünkbe.

A fenti számokból is látszik, hogy a Covid-19 vírus okozta járvány nagy hatással volt intézményünkre és lakóinkra. Nagyon sokan félve a fertőzéstől, illetve az izolációs szabályok nyomása miatt elhagyták az intézményt és kevesen tértek vissza. Ez a tendencia 2020. év márciustól egész évre sajnos jellemző volt. A védekezésen nagy hangsúly volt és van és így a kevesebb létszámmal sikerült megbetegedés nélkül átvészelnünk az évet.

Az Operatív Törzs a központi keretből térítésmentesen biztosított és biztosít jelenleg is védőfelszerelést, amelyet a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság megyei kirendeltségén vettünk át, amelynek eredményeként mindeztől 10250 db maszkot, 2500 db kesztyűt, 70 L kézfertőtlenítőt és 70L felületfertőtlenítőt kaptunk és osztunk, osztottunk ki lakóink számára.

2020. március-július között nagy segítséget jelentett az ingyen kiszállított és adott napi menüs ebéd, amiért nagy köszönettel tartozunk Mátészalka Város Önkormányzatának és a Szalka-Víz Kft. munkatársainak, hogy a bevezetett járványügyi izolációs szabályok alatt így is sikerült megvédeni lakóinkat, akikkel betartattuk, betartjuk továbbra is a védekezésre vonatkozó szabályokat. A lakosságon kívül a katolikus egyház a karitászon keresztül is segíti ellátottakat tartós élelmiszer csomagokkal (zöldség-gyümölcs, kenyér, pékáru stb.) ruházattal, textíliával, meleg étellel.

Az Átmeneti Szálló a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények, mint integrált intézmény szerves része szoros munkakapcsolatot tartottunk fenn a többi tagintézménnyel, a kliensek ügyeinek gördülékeny intézése érdekében.

Az ellátottak ellátási szükségletei közé tartozik a törvény által előírt és az átmeneti szállás által egyébként biztosított helyiségek és felszerelések és a szociális és mentálhigiénés munka keretében nyújtott személyre szabott segítség.

Az ellátást igénybe vevők általában szociális és anyagi helyzetük javítása érdekében, kértek tőlünk segítséget, miután az átmeneti szállón elhelyezést nyertek. Jelentette ez az alkalmi és rendszeres jövedelemhez, munkához való jutásban, ill. keresésben és eseti segélyhez való hozzáférésben nyújtott segítségadás is. Klienseink többnyire jogosultak valamilyen ellátásra, de nem ismerik a hozzáférés módját.

Legtöbbször hiányoztak a legfontosabb személyes okmányok, iratok. (személy igazolvány, lakcímkártya, TAJ – kártya, adókártya, születési, házassági anyakönyvi kivonat, iskolai bizonyítványok, katonakönyv, munkakönyv stb.) Ezek beszerzése után igyekeztünk a klienst a számára megfelelő ellátási formához hozzájuttatni, úgy, hogy a szociális munka folyamán ebben irányítottuk, nem pedig helyette cselekedtünk.

Célunk a jövőben is a kliens társadalomba való visszaintegrálása, hogy az ellátás lejárta után megállja ott helyét.

10 Bölcsőde

A bölcsőde 2011. július 01-től, 102 férőhellyel, 8 gyermekcsoporttal működik. Az egyik gyermekcsoportban 2 fő sajátos nevelési igényű élő gyermek gondozását- nevelését, fejlesztését, végeztük, gyógypedagógus irányításával teljes integrációban.

A bölcsődei felvétel iránt jelentősen megnövekedett az igény a kedvező törvényi változások miatt. 2016. január 01-től mindazon szülők igénybe vehetik a bölcsődei ellátást, akiknek gyermeke a 6 hónapot betöltötte és igazolja, hogy munkaviszonyban áll.

A bölcsődei ellátást 2020. évben 145 fő vette igénybe. Az előjegyzésbe vett gyermekek száma ettől jóval magasabb volt, de sajnos a Covid-19 világjárvány miatt nagyon sok szülő döntött úgy, hogy csak későbbi időpontban kívánják igénybe venni a bölcsődei ellátást.

A bölcsődei felvétel és beszoktatás egész évben folyamatos, amely jelentősen megterheli mind a kisgyermeknevelőket, mind a gyermekeket is.

Bölcsődénk 2006. évtől kistérségi feladatot is ellát. Az elmúlt évben a térségből 32 fő részesült bölcsődei ellátásban.

A bölcsődei gondozó-nevelő munkát 2019 szeptemberétől 19 fő kisgyermeknevelő látja el. Kisgyermeknevelőink közül 14 fő rendelkezik felsőfokú szakirányú végzettséggel, 1 fő pedig középfokú végzettségű. 6 fő főiskolai végzettségű. Pályázati támogatással 2020 augusztustól további 1 fő kisgyermeknevelő alkalmazására nyílt lehetőségünk.

Szakképzett kisgyermeknevelőinknek 4 éven belül 60, illetve 80 továbbképzési pontot kell megszerezniük – szakmai tanfolyamon, személyiségfejlesztő tréningen, szakmai műhelyen, szakmai tanácskozáson való részvétellel. 2020 évben a vírushelyzet miatt sajnos elmaradtak a továbbképzések.

A kisgyermeknevelőkkel havonta, illetve szükség esetén megbeszélést tartunk. A megbeszélések témája: aktuális események, új információk átadása, a megfigyelések értékelése, az adminisztrációs munka elemzése, a továbbképzéseken elhangzottak megvitatása, a szakmai ismeretek felelevenítése.

A szakmai munkával kapcsolatos új információkról, törvényei változásokról a Magyar Bölcsődék Egyesületének, a Magyar Bölcsődék Demokratikus Szakszervezetének honlapjáról tájékozódunk.

A Covid -19 járvány terjedésének megakadályozása miatt szigorú járványügyi szabályokat vezettünk be. A szülők nem léphettek be a bölcsőde épületébe. A gyermekeket hőmérőzés, kézfertőtlenítés után a bejárat ajtóban vettük át a szülőktől, ahol csak röviden tájékoztatták egymást a gyermekekkel kapcsolatos eseményekről. Bővebb felvilágosítás, megbeszélés online formában zajlott.

A bölcsőde májusi újranyitását követően már beengedtük a szülőket az átadóba, fertőtlenítős lábtörölő, kézfertőtlenítő használata után. A maszk viselése kötelező volt. Az átadóhelységben maximum 2 gyermek, és 2 szülő tartózkodhatott egy időben. Szeptembertől ez módosult max 1-1 főre.

2020 évben sajnos a felvétel előtti családlátogatás a járványhelyzet kezdetekor beszüntetésre került. A szülőket az első találkozás alkalmával kérdeztük ki a gyermekkel kapcsolatos dolgokról.

A gyermek a bölcsődébe kerüléstől az óvodai átadásig ugyanabba a gyermekcsoportba jár, ugyanahhoz a kisgyermeknevelőhöz tartozik (saját gyermekrendszer) ami lehetővé teszi, hogy a gyermek nyugodt, derűs, kiegyensúlyozott, érdeklődő legyen. Az óvodába kerülő gyermekeink teljesen önállóak. Az ilyen gyermekek jól tájékozódnak környezetükben, ismerik a napi eseményeket, szokásokat, szabályokat. Környezetük iránt nyitottak, érdeklődőek, szókincsük gazdag. Nagyon sok mondókát, verset, éneket, mesét ismernek.

Szakmai programunkban kiemelt szerepet kap a természet megismertetése és megszerettetése, a család és a bölcsőde kapcsolatának erősítése. A gyermekek napi tevékenységét, a spontán, természetes kíváncsiságra építjük, folyamatos és alkalmi megfigyelésekkel kísérjük figyelemmel, a természet változásait, az egyes élőlények életmódját.

A család és a bölcsőde kapcsolatának erősítését segítik elő a szülői értekezletek, szülőcsoportos beszélgetések, a napi beszélgetések, a nyílt napok, az év jeles napjai alkalmából szervezett ünnepségek (farsang, gyermeknap, mikulás). Az elmúlt év ebben a rendszerben változást hozott. A szülők nem lehettek jelen ezeken az eseményeken. Zárt facebook csoportokat hoztunk létre, messengeren tartottuk a kapcsolatot, rövid videofelvételekkel, fényképekkel dokumentálva a napi élményeket, ünnepségeket. A szülők a megosztott felvételeket szívesen fogadták, nagyon hálásak voltak.

A gyermekek nagyon hiányolták a Nyíregyházi Szivárvány Bábszínház előadásait.

A 2020 as évben a gondozó nevelő munka jelentősen megváltozott. 2020.03.16. tól rendkívüli szünetet rendelt el Mátészalka Város Polgármestere. A fenti időponttól ügyeletet biztosítottunk 5 fős gyermekcsoportoknak.

Május 25 én nyílt meg újra a bölcsőde, a gyermekek nagy része visszatért a közösségbe, és beszoktatás is kezdődött.

A bölcsőde nyári zárása elmaradt folyamatos volt a nyitva tartás. A kisgyermeknevelők a rendkívüli szünet alatt adminisztrációs teendők mellett online kapcsolatot tartottak a szülőkkel, szükség esetén tanácsot adtak. Fertőtlenítették a játékokat, felújították a dekorációkat, virágot ültettek, füvesítettek. Nem feledkeztek meg az anyák napjáról sem, saját készítésű ajándékkal készültek.

Tájékoztatást adtak a térítési díj változásáról is.

A 2015. szeptember 01 –től bevezetett ingyenes bölcsődei étkeztetés következményeként 113 fő ingyen étkezett a bölcsődében. Ebből 74 fő jövedelmi helyzete miatt, 19 fő esetében 3 vagy több gyermek van a családban, 6 fő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, 11 fő tartós beteg, 1 főnek tartós beteg van a családjában, 2 fő pedig sajátos nevelési igényű gyermek.

A bölcsődei alapítvány által kialakított só szoba használatát nagyon kedvezően fogadták a szülők. Örültek annak a lehetőségnek, hogy gyermekeik heti 2 x 30 percet tölthetnek a sószobában teljesen ingyen. A sószoba jótékony hatásának köszönhetően a téli hónapokban kevesebbet hiányoztak a gyerekek betegség miatt

A bölcsőde a gyermekek, illetve a családok érdekében folyamatos kapcsolatban áll:

Védőnői szolgálattal
Család és Gyermekjóléti Szolgálattal
Házi gyermek-orvosokkal
Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal

Gyámhatósággal
Család és Gyermekjóléti Központtal
Pedagógiai Szakszolgálattal

A velük kialakított jó kapcsolatnak köszönhetően tudunk tanácsot adni, segítséget nyújtani, s ha kell megfelelő szakemberhez irányítani a problémával hozzánk forduló szülőket.

Bölcsődénkben az elmúlt évben nem volt ellenőrzés.

Főzőkonyhánkat 2015. július 01 – től a Szalka – Víz Kft. üzemelteti. A gyermekek étlapját a Szalka – Víz Kft. élelmezésvezetője állítja össze. Az utóbbi időben kikéri a véleményemet az étlappal kapcsolatban és elfogadja a javaslatainkat, ha kell, módosít az étlapon. Bölcsődénkben biztosított a diétás étkezés mindazon gyermekek számára, akik szakorvosi javaslattal rendelkeznek, illetve azzal tudják igazolni, hogy milyen speciális diétára van szükségük.

2017. január elsejétől a kisgyermeknevelők munkáját a bölcsődei dajkák segítik, akik ellátják a takarítási, mosási feladatokat is. A járványhelyzet óta fokozottan odafigyelnek a tisztaságra, a folyamatos fertőtlenítésre is. naponta többször fertőtlenítik a kézzel gyakran érintett felületeket, cserélték a textíliákat. A rendkívüli szünet alatt fertőtlenítő nagytakarítást végeztek az egész épületben.

11 Orvosi Ügyeleti Ellátás

A Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás, mint működtető és a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények, mint szolgáltató között létrejött külön szerződés alapján 2005. október 01-én indult el a kibővített Központi Ügyelet.

A háziorvosi központi ügyeleti szolgálat 2011. október 06-tól Mátészalka, Kórház út 2-4.sz alá költözött.

A járványügyi helyzetre való tekintettel 2020. március 19-én új helyre költözött. A telephely változatlanul a Mátészalka, Kórház út 2-4. sz. maradt, csak az ügyeleti ellátás helye változott, a volt gyermekosztály épületébe költözött.

Az ügyeletben résztvevő települések: Mátészalka, Kocsord, Jármí, Papos, Nyírmeggyes, Nyírcsaholy, Ópályi, Györtelek, Nagydobos, Szamosszeg, Szamoskér, Nyírparasznya, Géberjén, Fülöpösdaróc, Nyírkáta, Vaja, Ór, Kántorjánosi, Hodász, Ökörítőfülpös, Rápol, Nagyecsed, Fábiánháza, Mérek, Vállaj, Tiborszállás.

Ellátandó lakosságszám: 66.107 fő

Ügyeletben résztvevő egészségügyi személyzet:

A háziorvosi ügyeleti szolgálatban

Hétfőn, ünnep és munkaszüneti napokon

2 fő orvos, 1 fő szakdolgozó és 1 fő gépkocsivezető vesz részt.

Hétköznapokon

2 fő orvos, 1 fő szakdolgozó és 1 fő gépkocsivezető látja el az ügyeleti szolgálatot.

A házi gyermekorvosi ügyeleti szolgálatban

Hétfőn, ünnep és munkaszüneti napokon nappal

1 házi gyermekorvos és 1 fő szakdolgozó tart ügyeleti szolgálatot

Ezt a szolgáltatást 40 háziorvos, 36 körzeti ápolónő és 5 gépkocsivezető látja el.

Az ügyeleti szolgálat ideje:

Felnőtt ügyelet: - hétköznap 16 h-tól – másnap 8 h-ig

- hétfőn 8 h-tól – első munkanap 8 h-ig.

Gyermekügyelet: hétfőn 8 h-tól – 20 h-ig

A gyermekhívásokat a felnőtt háziorvosok látják el.

A Központi Ügyelet létrehozásával felszámolásra került a készenléti rendszer, ezáltal a vidéki háziorvosok is megkapták a lehetőséget a kellő szabad időre, pihenésre, továbbképzésre, szórakozásra. A kialakított gyermekügyelet országos elismerést kiváltó megoldás olyan esetekben, ahol nincs elég létszámú gyermekorvos a független ügyeleti fenntartásához.

A legnagyobb forgalom idején szakellátásban részesítik a 14 éven aluli betegeket hétfőn. Emellett tehermentesítik a felnőtt ügyeletet, de csak a hétfői ügyelet során.

Ugyanis 2017. február 01. napjától a házi gyermekorvosi ügyelet átszervezésre került a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulási Társulási Tanácsának döntése alapján.(23/2016.(XII.20.) TT számú határozat)

A házi gyermekorvosi ügyelet 2017.február 1-jei átszervezésével a beteg gyermekek rendelési időn kívüli ellátása továbbra is biztosított a Központi ügyeleten, ahogy ez a gyakorlat hétköznapokon a házi gyermekorvosi ügyelet befejezésével korábban is működött.

A Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulási Társulási Tanácsának 18/2017. (XI.23.) TT. Számú határozata alapján 2018.01.01-től a háziorvosi ügyeleti ellátás ellátási területének bővítése megtörtént.

Csatlakozó települések: Nagyecsed, Fábánháza, Mérk, Tiborszállás, Vállaj.

Kezdetekkor is nyilvánvaló volt az a tény, hogy a működtetés pusztán a NEAK finanszírozásból nem oldható meg, az önkormányzatok támogatása nélkül.

Az ügyelet betegforgalma a csatlakozó települések miatt megnövekedett, s ennek függvényében az ügyeleti szolgáltatón dolgozók részére 30%-os béremelés történt a tavalyi év folyamán.

2020. évi betegforgalmi adatok:

Ambulancián megjelentek:	8.945 fő
Ebből a 18 év alattiak száma:	3.785 fő
Hívások száma:	566 eset
Ebből gyerek hívás:	55 eset
Exit:	251 fő
Továbbküldés kórházba:	317 eset
- ebből 18 év alatti:	113 eset
- ebből OMSZ	2 eset

Sikeres TAJ ellenőrzés 5.909 db volt, ezért a Központi Ügyelet 263.800 Ft. díjazást kapott az OEP-től, ezzel szemben a sikertelen ellenőrzés miatt 5.100 Ft finanszírozást tartott vissza az OEP. COVID-19 átlag finanszírozás (Ügyelet jogv.ell.) miatt 301.200 Ft. díjazást utaltak.

Észrevételek az ügyelet működésével kapcsolatban:

megállapítható, hogy a betegforgalom 42,31 %-át gyermekek teszik ki.

sok az indokolatlan hívás,

egyes településeknél nagyobb gyakoriságú az ügyelet igénybevétele,

láthatók a nem kellő alapossággal végzett gyógyító- megelőző háziorvosi munka hiányosságai.

Összességében megállapítható, az ügyeleti szolgálat a jelenlegi tárgyi, személyi és pénzügyi feltételek mellett hatékonyan működik, megfelel a szakmai követelményeknek és a betegek elvárásainak.

12 védőnői szolgálat

A mátészalkai védőnői szolgálatnál 4 fő területi-, 2 fő ált. iskolai-, ill. 3 fő ifjúsági védőnő látja el a feladatokat, illetve van két vegyes körzet, ami azt jelenti, hogy iskolát és körzetet együtt lát el a védőnő.

Jelenleg egy körzeti védőnői állás nincs betöltve, de belső helyettesítéssel van megoldva.

A területi védőnő gondozási tevékenységét azon családok körében végzi, ahol várandós és gyermekágyas anya, illetve 0-6 éves korú gyermek él.

Feladatkörébe tartozik:

nővédelem

várandós anyák gondozása

0-6 évesek korú gyermekek gondozása

családgondozás

A védőnő a tevékenységét:

a tanácsadóban

a családok otthonában

a közösségi programokra

alkalmas helyen végzi

A gondozási feladatait önállóan végzi.

Tevékenysége során kapcsolatot tart, és együttműködik az egészségügyi alap-, és szakellátás, a közoktatás, gyermekjóléti, a szociális és családsegítést végző intézmények illetékes szakembereivel. Rendszeres kapcsolatot tart az ÁNTSZ dolgozóival, a területi kórház szülész-nőgyógyász szakorvosaival, házi gyermekorvosokkal illetve a csecsemő osztály ápolóival.

Kapcsolattartásunk a Gyermekjóléti Szolgálattal folyamatos, rendszeresen részt veszünk a jelzőrendszeri esetmegbeszéléseken, szükség esetén telefonon, személyesen egyeztetünk, esetjelző lapon pedig írásban dokumentáljuk a problémás eseteket.

Alkalom-, illetve igényszerűen működik a tornatermünkben baba-mama klub, igény szerint működik a terhes-torna, ill. baba-masszázs tanfolyam.

A tanácsadóban péntek kivételével, naponta van (körzetenként) gyermekorvossal tartott szaktanácsadás, ill. védőnői terhes-gondozás, valamint minden területi védőnőnek van kijelölt, állandó fogadó órája.

A körzeti védőnők 2020-ban 850 (itt rendszeres mozgásokat kell bekalkulálni) családot gondoztak.

Az év folyamán nyilvántartott várandósok száma 223 fő. (természetesen itt is mozgások vannak).

A 0-3 éves kisgyermekek száma a 2020-as védőnői jelentés szerint, 447 fő volt, az 1-3 évesek száma: 299 fő, a 3-6 évesek száma: 476 fő.

Az év folyamán 159 újszülött született Mátészalka városban.

Várandós-tanácsadáson részt vevők száma: 856 fő

Önálló védőnői tanácsadáson megjelent 0-6 évesek száma: 1184 fő

Gyermekjóléti int. felé 13 alkalommal tettek jelzést

Az általános iskolai, illetve ifjúsági védőnők gondozási feladataikat az oktatási intézményekben végzik. Iskolaorvosi rendelő, ill annak kinevezett helyiség minden intézményben található. Itt említeném meg, hogy egy-két iskolában ezek a helyiségek enyhén szólva kívánnivalókat hagynak maguk után. (pl. nagyon kicsi helyiség, sötét, nincs vizes blokk, esetenként konnektor stb.)

Az iskolavédőnők 6-14 éves korú gyermekeket gondoznak.

Az általános iskolákban házi gyermekorvosok végzik az iskolaorvosi teendőket, a középiskolákban pedig felnőtt háziorvosok.

Az iskola védőnő figyelemmel kíséri az oktatási intézményekben a tanulók testi- lelki, szellemi fejlődését, végzi a szűrő vizsgálatokat, gondozza a krónikus betegeket, segítséget nyújt a magatartási zavarokkal küzdő gyermekek életviteléhez, végzi a védőoltások szervezését, lebonyolítását, és ezek nyilvántartásait vezeti, felkérésre szülői értekezleteken tájékoztatást ad a tevékenységről.

Kiemelt figyelmet fordít az egészséges életmódra nevelésre, a káros szenvedélyek megelőzésére. (előadásokat, kis csoportos foglalkozásokat tart stb.)

A szűrővizsgálatok és a kötelező védőoltások az előírt protokoll szabályai szerint történnek.

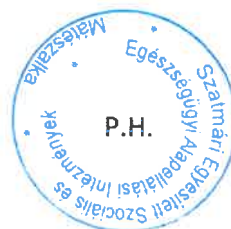
Középiskolákban ellátott tanulóink száma 2020.-ban: 2288 fő, általános iskolában pedig: 1870 fő volt.

13 Az intézmény 2020 évi gazdálkodásáról

KIMUTATÁS			
Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmény 2020.évi költségvetésének adatairól			
			(adatok ezer Ft-ban)
Kiemelt előirányzatok	2020.évi Eredeti előirányzat	2020. évi Módosított előirányzat	2020.évi Teljesítés
BEVÉTELEK			
Működési célú támogatások államházt. belülről	154675	169899	169901
Felhalmozási célú támogatások államházt. belülről			
Közhatalmi bevételek			
Intézményi működési bevétel	28571	28668	28668
Felhalmozási bevételek			
Működési célú átvett pénzeszközök			
Felhalmozási pénzmaradvány			
Maradvány működési kv-i pénzmaradvány	27905	28115	28115
Irányítószeri támogatás	423302	493765	468305
BEVÉTELEK ÖSSZESEN	634453	720447	694989
KIADÁSOK			
Személyi juttatások	381312	457653	447824
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	72680	84443	75297
Dologi kiadások	178696	175969	150014
Ellátottak pénzbeli juttatásai			
Egyéb támogatások államházt. belülré			
Egyéb támogatások államházt. kívülré			
Beruházási kiadások	1765	2382	2056
Felújítások			
Egyéb felhalmozási kiadások államházt. belülré			
Egyéb felhalmozási kiadások államházt. kívülré			
Finanszírozási kiadások			
KIADÁSOK ÖSSZESEN	634453	720447	675191

Kérem a Tisztelt Társulási Tanácsot, hogy a beszámolót elfogadni szíveskedjenek.

Mátészalka, 2021. 03. 16.

Husztí Judit
Igazgató

Szatmári Egyesített Szociális és
Egészségügyi Alapellátási Intézmények

Bölcsőde

BESZÁMOLÓ
A 2020. ÉVI SZAKMAI MUNKÁRÓL

Mátészalka, 2021. február. 04.

Czopp Endréné
tagintézményvezető

A bölcsőde 2011. július 01-től, 102 férőhellyel, 8 gyermekcsoporttal működik.

Az 15/1998 (IV.30) NM. rendelet alapján a 46.§ alapján:

(1) A bölcsődében, egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizenkét gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei csoportban

a) valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, vagy

b) sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket is nevelnek, gondoznak.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti esetben, egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizennégy gyermek nevelhető, gondozható.

(3) Az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben, ha

a) egy bölcsődei csoportban egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tizenegy gyermek,

b) egy bölcsődei csoportban kettő sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tíz gyermek,

c) egy speciális bölcsődei csoportban három-hat sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb hat gyermek nevelhető, gondozható.

A fentiek alapján bölcsődénk

- 1 db 10 fős
- 1 db 12 fős
- 4 db 13 fős
- 2 db 14 fős

csoport működtetésére kapta meg a működési engedélyt a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalától.

A 10 fős gyermekcsoportban 2 fő sajátos nevelési igényű élő gyermek gondozását- nevelését, fejlesztését, végeztük, gyógypedagógus irányításával teljes integrációban.

A bölcsődei felvétel iránt jelentősen megnövekedett az igény a kedvező törvényi változások miatt. 2016. január 01-től mindazon szülők igénybe vehetik a bölcsődei ellátást, akiknek gyermeke a 6 hónapot betöltötte és igazolja, hogy munkaviszonyban áll.

A bölcsődei ellátást a 2020. évben 145 fő vette igénybe. Az előjegyzésbe vett gyerekek száma ettől jóval magasabb volt, de sajnos a Covid – 19 járvány miatt nagyon sok szülő döntött úgy, hogy csak későbbi időpontban kívánja igénybe venni a bölcsődei ellátást. Egyrészt féltek attól, hogy mi lesz a munkahelyükkel, ha ismét bezár a bölcsőde, másrészt féltek az ismeretlen vírustól.

A bölcsődei felvétel egész évben folyamatos. A rendkívüli szünet ideje alatt nem, de a bölcsőde újra nyitása után folytattuk, illetve megkezdtuk az új gyerekek fokozatos beszoktatását.

Bölcsődénk 2006. évtől kistérségi feladatot is ellát. Az elmúlt évben a térségből 32 fő részesült bölcsődei ellátásban.

A bölcsődei gondozó-nevelő munkát 2019 szeptemberétől 19 fő kisgyermeknevelő látja el. Kisgyermeknevelőink közül 14 fő rendelkezik felsőfokú szakirányú végzettséggel, 1 fő pedig középfokú végzettségű. 6 fő főiskolai végzettséggel, pályázati támogatással 2020 augusztustól további 1 fő kisgyermeknevelő alkalmazására nyílt lehetőségünk.

Szakképzett kisgyermeknevelőinknek 4 éven belül 60, illetve 80 továbbképzési pontot kell megszerezniük – szakmai tanfolyamon, személyiségfejlesztő tréningen, szakmai műhelyen, szakmai tanácskozáson való részvétellel. 2020 évben a Pandémia miatt sajnos elmaradtak a továbbképzések.

A kisgyermeknevelőkkel havonta, illetve szükség esetén megbeszélést tartunk. A megbeszéléseket online, illetve a szabad levegőn (terasz) tartottuk meg, betartva a járványügyi szabályokat (maszkviselés, 1,5 m távolság). A megbeszélések témája: aktuális események, új információk átadása, a megfigyelések értékelése, az adminisztrációs munka elemzése, a továbbképzéseken elhangzottak megvitatása, a szakmai ismeretek felelevenítése. A szakmai munkával kapcsolatos új információkról, törvényei változásokról a Magyar Bölcsődék Egyesületének, a Magyar Bölcsődék Demokratikus Szakszervezetének honlapjáról tájékozódunk.

Gyermekeink örömmel jönnek a közösségbe, jól érzik itt magukat, amelyben igen nagy szerepe van a személyes jó kapcsolatnak, a játszóközösségnek. A szülők és a kisgyermeknevelők kapcsolata őszinte, meghitt szinte baráti.

A Covid – 19 járvány terjedésének megakadályozása miatt szigorú járványügyi szabályokat vezettünk be. A szülők nem léphettek be a bölcsőde épületébe. A gyerekeket hőmérőzés, kézfertőtlenítés után a bejárat ajtóban vettük át a szülőktől, ahol csak röviden tájékoztatták egymást a gyerekekkel kapcsolatos eseményekről. Bővebb felvilágosítás, megbeszélés online formában zajlott.

A bölcsőde májusi újraindítását követően már beengedtük a szülőket az átadóba, fertőtlenítő lábtörölő, kézfertőtlenítő használata után. Maszk viselése kötelező volt. Az átadó helyiségben egy időben maximum 2 szülő és 2 gyerek tartózkodhatott. Ezt a szabályt szeptember 1-től 1 szülő és 1 gyermek tartózkodására módosítottuk. A többi érkező szülő az udvaron várakozk.

A felvétel előtti családlátogatás a 2020-as évben elmaradt. A szülőket az első találkozás alkalmával kérdeztük ki a gyerekekkel kapcsolatos legfontosabb dolgokról, az otthoni környezetről. Igyekeztünk megfelelő körülményeket teremteni a beszélgetéshez, hogy a szülők merjenek őszintén beszélni nevelési problémájukról. A kisgyermeknevelő ekkor ismertette a szülőkkel a napirendet, házirendet, a bölcsőde szakmai programját. Tájékoztatást nyújtott a két hetes fokozatos beszoktatásról.

A gyermek a bölcsődébe kerüléstől az óvodai átadásig ugyanabba a gyermekcsoportba jár, ugyanahhoz a kisgyermeknevelőhöz tartozik (saját gyermekrendszer) ami lehetővé teszi, hogy a gyermek nyugodt, derűs, kiegyensúlyozott, érdeklődő legyen. A bölcsődei gondozási-nevelési év augusztus 31-én ér véget, de az óvoda vezetésével kötött megállapodás alapján a 3. életévét január 31.-ig betöltő óvoda érett gyermekeket február 01-től átadjuk az óvodának. Erre azért van szükség, hogy fel tudjuk venni azokat a gyerekeket, akik jelentkezésüket erre az időpontra adták be.

Az óvodába kerülő gyermekeink teljesen önállóak. Az ilyen gyermekek jól tájékozódnak környezetükben, ismerik a napi eseményeket, szokásokat, szabályokat. Környezetük iránt nyitottak, érdeklődők, szókincsük gazdag. Nagyon sok mondókát, verset, éneket, mesét ismernek. Óvodáskorú gyermekeink baráti kapcsolatot alakítanak ki, ezek a barátságok gyakran egész életen át fennmaradnak.

Szakmai programunkban kiemelt szerepet kap a természet megismertetése és megszerettetése, a család és a bölcsőde kapcsolatának erősítése.

A gyermekek napi tevékenységét, a spontán, természetes kíváncsiságra építjük, folyamatos és alkalmi megfigyelésekkel kísérjük figyelemmel, a természet változásait, az egyes élőlények életmódját.

Ilyen tevékenységeink:

- Télen a madarak etetése
- Tavasztól – őszig a kertben, az udvaron található bogarak, hangyák megfigyelése
- Benne van a programunkban a falevelek gyűjtése, a virágoskert gondozása, ápolása, a levágott fű összegyűjtése
- A téli hidegben, amikor a kinti hőmérséklet nem teszi lehetővé a szabad levegőn való tartózkodást, a havat tálakban bevisszük a csoportszobába, hogy ismerkedjenek vele a gyermekek.

Az elmúlt év a család és a bölcsőde kapcsolatában is új módszereket, új kihívásokat hozott. Elsősorban zárt facebook csoportokban, messengeren tartottuk a kapcsolatot a szülőkkel. Rövid videó felvételeken, fényképeken örökítettük meg a gyermekek napi tevékenységét, amelyet aztán közzé tettünk a csoportba. A szülők nagyon hálásak voltak, hogy megosztottuk velük ezeket az élményeket. Az év jeles napjai alkalmából szervezett ünnepek (gyereknapi, mikulás, karácsony) a szülők jelenléte nélkül zajlottak.

A gyerekeknek nagyon hiányoztak a Nyíregyházi Szivárvány Bábszínház előadásai. Az elmúlt évben sajnos csak 1 alkalommal vehettek részt gyermekeim bábelőadáson.

A 2020-as évben a gondozó – nevelő munka a Covid – 19 járvány hatására jelentősen megváltozott. 2020. március 16-tól rendkívüli szünetet rendelt el Mátészalka Város Polgármestere. A fenti időtől kezdődően ügyeletet biztosítottunk azoknak a gyerekeknek, akiknek szülei gyermekük elhelyezését nem tudták megoldani (kórházi dolgozók, bolti eladók, rendőrök). Az ügyeletet 5 fős gyermek csoportokban szerveztük meg. Kezdetben 3-4

fő vette igénybe az ellátást, később az ellátást igénylők száma fokozatosan emelkedett. Május elejére már 7 gyermekcsoportban biztosítottuk az ellátást.

Május 25.-én kinyitottak a bölcsődék, a gyerekek nagy része visszatért a közösségbe, s megkezdtek az új gyerekek beszoktatását.

A beszoktatásra egy időben egy szülő érkezhett. Igyekeztünk minél több időt a szabad levegőn tölteni. A szülő és a kisgyermeknevelő számára is kötelező volt a maszk használata, a távolság tartás, a kézfertőtlenítés.

A bölcsőde 2 hetes nyári zárása elmaradt, folyamatos volt a nyitva tartás. Kisgyermeknevelőink a rendkívüli szünet ideje alatt adminisztrációs feladatokat végeztek, fertőtlenítették a játékokat, felújították az évszakhoz kapcsolódó dekorációkat, lefestették az udvari játékokat, virágokat ültettek, füvesítettek, falat festettek. Online tartották a kapcsolatot a szülőkkel, ha kellett tanácsokat adtak. De nem feledkeztek el a neves napokról sem. Anyák napjára saját készítésű ajándékokkal lepték meg az édesanyákat, de tájékoztatást adtak a térítési díj változásáról is.

A 2015. szeptember 01-től bevezetett ingyenes bölcsődei étkeztetés következményeként 113 fő ingyen étkezett a bölcsődében. Ebből 74 fő jövedelmi helyzete miatt, 19 fő esetében 3 vagy több gyermek van a családban, 6 fő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, 11 fő tartós beteg, 1 főnek tartós beteg van a családjában, 2 fő pedig sajátos nevelési igényű gyermek.

A bölcsődei alapítvány által kialakított só szoba használatát nagyon kedvezően fogadták a szülők. Gyermekünk az őszi, téli hónapokban kihasználta a sószoba jótékony hatását, sok időt töltöttek benne, ezzel is segítve a szülőket, hogy gyermekeik minél kevesebbet hiányozzanak a bölcsődéből.

A bölcsőde a gyermekek, illetve a családok érdekében folyamatos kapcsolatban áll:

- Védőnői szolgálattal
- Gyámhatósággal
- Család és Gyermekjóléti Szolgálattal
- Család és Gyermekjóléti Központtal

- Házi gyermekorvosokkal
- Pedagógiai Szakszolgálat
- Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal

A velük kialakított jó kapcsolatnak köszönhetően tudunk tanácsot adni, segítséget nyújtani, s ha kell megfelelő szakemberhez irányítani a problémával hozzánk forduló szülőket.

Bölcsődénkben az elmúlt évben nem volt ellenőrzés.

Főzőkonyhánkat 2015. július 01-től a Szalka – Víz Kft. üzemelteti. A gyermekek étlapját a Szalka – Víz Kft. ételmezésvezetője állítja össze. Bölcsődénkben biztosított a diétás étkezés mindazon gyermekek számára, akik szakorvosi javaslattal rendelkeznek, illetve azzal tudják igazolni, hogy milyen speciális diétára van szükségük.

Az utóbbi időben az ételmezésvezető kikéri a véleményemet az étlappal kapcsolatban, és elfogadja a javaslatainkat, ha kell módosít az étlapon.

2017. január 1-től a kisgyermeknevelők munkáját a bölcsődei dajkák segítik, akik ellátják a takarítási, mosási feladatokat is. Ők mindhárman elvégezték a bölcsődei dajka tanfolyamot.

Az elmúlt évben fokozottan odafigyeltek a tisztaságra, a folyamatos fertőtlenítésre. Naponta többször fertőtlenítették a kézzel gyakran érintett felületeket, cserélték a fertőtlenítővel átitatott felmosó ruhát a lábtörlőkön, fertőtlenítették az asztalokat, székeket, öltözőszekrényeket, ajtókat, felmosták a padozatot.

A rendkívüli szünet, illetve ügyelet alatt fertőtlenítő nagytakarítást végeztek az egész épületben.

Mátészalka, 2021. február. 04.

Beszámoló

a Család- és Gyermekjóléti Központ 2020. évi munkájáról

A Család-és Gyermekjóléti Központ ellátási területe:

A mátészalkai járáshoz, így a Család-és Gyermekjóléti központhoz 26 település tartozik: Mátészalka, Fábánháza, Fülöpösdaróc, Géberjén, Györtelek, Hodász, Jármí, Kántorjánosi, Kocsord, Mérek, Nagydobos, Nagyecsed, Nyírcsaholy, Nyírkáta, Nyírmeggyes, Nyírparasznya, Ópályi, Ökörítőfülpös, Őr, Papos, Rápolc, Szamoskér, Szamosszeg, Tiborszállás, Vaja, Vállaj.

A Család-és Gyermekjóléti Központ létszámadatai:

A Család-és Gyermekjóléti Központban 2020. évben 9 fő esetmenedzser, 1 fő szociális diagnózis készítő esetmenedzser, aki a járási jelzőrendszeri tanácsadói feladatokat is ellátta a járás 26 településén, 10 óvodai és iskolai szociális segítő, 3 fő szociális asszisztens valamint 1 fő vezető látta el feladatát.

Az esetmenedzserek a Mátészalkai Járás területén a munkaköri leírásban megjelölt településeken, az óvodai és iskolai szociális segítők a megjelölt települések köznevelési intézményeiben végzik feladataikat.

A szakmai munkakörben foglalkoztatott munkatársak a munkakör betöltéséhez szükséges megfelelő iskolai végzettséggel rendelkeznek.

A 3 fő szociális asszisztens az esetmenedzserek, óvodai-és iskolai szociális segítők munkáját segíti, valamint a speciális szolgáltatások szervezésében, adminisztrációjában vesznek részt.

A Család-és Gyermekjóléti Központ tevékenysége:

A Központ a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, a gyermekek igényeinek és szükségleteinek megfelelő, egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújtott:

Speciális szolgáltatások keretein belül végzett tevékenységek 2020.évben járási szinten:

A speciális szolgáltatások keretén belül 4929 alkalommal az ellátottak száma: 6590 fő volt.

sorszám	Tevékenység	Speciális tevékenységek száma	Speciális tevékenység keretein belül ellátott személyek száma fő
1	Kapcsolattartási ügyelet	747	185
2	Utcai szociális munka		
3	Kórházi szociális munka		
4	Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység	3950	6199
5	Szociális diagnózis felvétele	7	7
6	Készenléti szolgálat	12	-
7	Jogi tanácsadás	88	71
8	Pszichológiai tanácsadás	85	46
9	Pályaorientációs tanácsadás	40	82
összesen		4929	6590

Kapcsolattartási ügyeletet

A kapcsolattartási ügyelet célja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszín biztosítása.

2020. évben 185 fő vette igénybe a szolgáltatást a járás területéről.

nem /	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62éves és id.	összesen
férfi	5	7	34	10	3	4	16	4	1	84
nő	5	7	42	9	6	9	17	3	3	101
összesen	10	14	76	19	9	13	33	7	4	185

2020. évben 33 család kapcsolattartását bonyolította az intézményünk. Az alkalmakon 185 fő vett részt, összesen 747 alkalommal. Ebből 13 esetben szülő-testvér kapcsolattartás, 7 esetben szülő-gyermek kapcsolattartás, 5 testvér és 8 nagyszülői kapcsolattartás valósult meg. Felügyelt kapcsolattartást 14 család részére biztosítottunk.

2020. március 16-tól a veszélyhelyzet kihirdetése után 2020. május 31. napjáig a kapcsolatügyi leti szolgáltatás szünetelt.

A kapcsolattartáson részt vevő családokat írásban nyilatkoztattuk a kapcsolattartások pótlása ügyében. Egy család kérte az elmaradt találkozások pótlását. A veszélyhelyzet alatt a felek telefonon és interneten tartották a kapcsolatot a családtagokkal.

2020. június 1-től újra indult a megszokott formában a kapcsolattartás, erről az érintett feleket írásban értesítettük.

Az év további részében is folyamatosan biztosítottuk a kapcsolattartásokat alkalmanként 2-2 fő estemenedzser bevonásával. A veszélyhelyzet újbóli elrendelésével egyetlen család sem mondott le a kapcsolattartás lehetőségéről.

A felügyelt kapcsolattartások elmaradása vagy részben történő megvalósulása esetén, illetve felkérésre az illetékes gyámhivatalt tájékoztattuk.

A kapcsolattartásra kötelezett és jogosult felek között telefonon és levélben is több alkalommal egyeztetünk, a kapcsolattartások megvalósulásáról, elmaradásáról.

Mátészalka vonatkozásában 41 fő vett részt (175 alkalommal). Nevelőszülőnél nevelkedő 21 gyermek vett részt szülői, testvér kapcsolattartáson, 4 család esetében nagyszülői kapcsolattartás valósult meg (ebből Mátészalkai vonatkozású 4 fő nagyszülő, valamint Mátészalkáról nevelésbe került 5 gyermek, Mátészalkán nevelőszülőnél elhelyezett 3 gyermek és 1 fő családban nevelkedő mátészalkai gyermekek).

Kapcsolattartási ügyelet 2020. évben Mátészalka város vonatkozásában 41 fő vette igénybe.

életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62éves és id.	összesen
összesen	0	3	16	9	4	1	4	2	2	41

Utcai szociális munka:

Az utcai szociális munka végzése során célunk volt az utcán tartózkodó csellengő fiatalok, a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy a gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermekek lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése.

Munkatársaink az év folyamán heti 1 alkalommal végeztek utcai szociális munkát Mátészalkán az állomás és környékén működő szórakozóhelyeken, terepszemlélt tartottak, az utcán illetve szórakozó helyen tartózkodó fiatalok felkutatása érdekében.

Kórházi szociális munka:

A kórházi szociális munka a gyermek sürgősségi osztály, valamint a gyermekosztály látókörébe került elhanyagolt, bántalmazott gyermeket és családját segíti a gyermekjóléti szolgáltatás eszközeivel. A szülészeti, nőgyógyászati osztály szakembereit bevonva együttműködtünk a válsághelyzetben lévő várandós anya és gyermeke segítése érdekében.

A kórházi védőnővel állandó kapcsolatot tartottunk, elsősorban válsághelyzetben lévő anya újszülött gyermekének családból történő kiemelésének végrehajtása miatt. A Nagykállói pszichiátriai szakkórház szakembereinek orvosainak bevonásával segítséget nyújtottunk az ellátásunkban lévő gyermekek szüleinek pszichiátriai szakorvosi vizsgálatának és a kórházi kezelésének megszervezésében.

Közvetlen kórházi szociális munkát az intézmény nem végez, mert a kórházakban kórházi szociális munkást alkalmaznak, de nagyon fontos a folyamatos együttműködés, a jelzések fogadása.

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység 2020. évben.

2020. évben 10 munkatárs végezte a tevékenységet a járásban működő köznevelési intézményekben.

A segítők a köznevelési intézményekben egyéni, csoportos és közösségi feladatokat láttak el. Szakmai anyagok segítik munkánkat, melyben meghatározásra kerültek az egyes feladatokhoz kapcsolódó tevékenységek is. A köznevelési intézményekben a kapcsolatfelvételt kezdeményezheti a gyermek, a pedagógus és a szülő.

Óvodai és iskolai szociális segítők általános feladatai a köznevelési intézményekben:

Az óvodákban:

Egyéni tevékenységek: Nem végzünk egyéni tevékenységet a gyermekek kora miatt, de a csoportmegfigyelések alkalmával kiszűrésre kerültek a problémával küzdő gyermekek.

Csoportos tevékenységek: Meseolvasás, prevenciós foglalkozások

Közösségi tevékenységek: Az ünnepekhez kapcsolódó programokon való aktív részvétel, szervezői tevékenység, egészségnapon részvétel.

Általános iskolákban:

Egyéni tevékenységek: szülőkkel, gyermekekkel folytatott segítő beszélgetés, magatartás problémák feltárása, továbbtanulási, gyermeknevelési tanácsadás szülőknek, közvetítés diák-tanár, szülő-gyermek, szülő-pedagógus között, szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése, tanácsadás, információnyújtás a szociális ellátásokról.

Csoportos tevékenységek: prevenciós előadások (egészséges táplálkozás, egészséges életmód), csoportfoglalkozások (környezetvédelem, közlekedés, tanulást segítő technikák, pályaválasztás, gyermeki jogok) szervezése, tartása osztályfőnöki óra keretében, boldogságóra foglalkozások, önismereti és személyiségfejlesztő játékok vezetése.

Közösségi tevékenységek: az ünnepekhez kapcsolódó programokon, kézműves foglalkozásokon való aktív részvétel.

Középiskolákban:

Egyéni tevékenységek: szülőkkel, gyermekekkel folytatott segítő beszélgetés, magatartás problémák, gyermeknevelési tanácsadás szülőknek, közvetítés diák-tanár, szülő-gyermek, szülő-pedagógus között, szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése, tanácsadás, információnyújtás a szociális ellátásokról, pályaválasztási tanácsadás.

Csoportos tevékenységek: prevenciós előadások különböző témákban osztályfőnöki óra keretében (elsősegélynyújtás, egészséges életmódra nevelés).

Közösségi tevékenységek: Az iskolai közösségi programokba történő bekapcsolódás.

Egyéb tevékenységek: pedagógiai jellemzés megírásában segítségnyújtás, konzultáció pedagógusokkal, esetmegbeszélés veszélyeztetett gyermekek ügyében, szülői értekezleten, jelzőrendszeri megbeszélésen való részvétel, fogadóóra biztosítása a köznevelési intézményekben, családlátogatás pedagógusokkal, családsegítő és esetmenedzser munkatársakkal, esetkonferencián, szakmaközi megbeszélésen részvétel.

Több köznevelési intézményben iskolaőr kezdte meg munkáját szeptember 01-vel: Vaja, Ópályi, Ökörítőfülpös, Nyírcsaholy, Hodász, Nyírkáta Általános iskola valamint Mátészalkai szakképzési Centrum Gépészeti Szakgimnáziuma és Kollégiuma, Baross László Mezőgazdasági Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium.

A szülők részére 2020. évben is tájékoztatást küldtünk az iskolában folyó óvodai és iskolai szociális segítő köznevelési intézményben nyújtott tevékenységeiről, szolgáltatásokról. Az intézményekben szóróanyagok is kihelyezésre kerültek a szolgáltatással kapcsolatban.

Az óvodákban, iskolákban a szülők, a gyermekek, az intézmények dolgozói tájékoztatást kaptak az óvodai és iskolai szociális segítők nevééről, elérhetőségéről és az ügyfélfogadási időről. Az erről szóló tájékoztatás kifüggesztésre is került.

A segítők hétfőtől- csütörtökig a munkaköri leírásban meghatározott települések köznevelési intézményeiben dolgoznak, pénteki napokon az központban vesznek részt team megbeszéléseken, adminisztrációs feladatokat végeztek, felkészültek a csoportos és közösségi feladatok ellátására.

Az segítők együttműködtek a jelzőrendszer tagjaival, a családsegítőkkal és az esetmenedzserekkel, a szociális diagnózis készítő esetmenedzserrel, valamint a településeken a gyermekeket, szülőket segítő szolgáltatókkal.

Az óvodai és iskolai szociális segítők a család-és gyermekjóléti szolgálatnál a cselekvési tervben, a család-és gyermekjóléti központban a gondozási és nevelési tervben kapnak

feladatot. Fontos a szakemberekkel való szoros együttműködés a veszélyeztetett kiskorúak segítése érdekében. A segítők gondozási feladatát nem látják el, segítik a gyermeket, a szülőt, és a pedagógust.

Együttműködtek az intézmények ifjúságvédelmi feladatot ellátó munkatársával, annak hiányában ifjúságvédelmi feladatokat láttak el.

A veszélyhelyzet a köznevelési intézményekben végzett tevékenységben bizonyos korlátokat szabott.

2020. március 16-tól a Kormány a koronavírus járvány terjedése miatt az iskolákban tantermen kívüli, digitális munkarendet léptetett életbe. Az óvodákban nyújtott szolgáltatásokat is befolyásolta, hiszen az óvodák nyitva tartását és működését is érintett az intézkedés. Az óvodák a veszélyhelyzet alatt ügyeleti jelleggel működtek.

A tavaszi online oktatás miatt többnyire a pedagógusokkal, szülőkkel valósult meg kontakt kapcsolattartás telefonon, interneten keresztül.

A segítők az iskolába és a gyermekek felé közvetlenül interneten keresztül küldtek anyagokat, szükség esetén tartották a kapcsolatot.

Szeptemberben megindult az oktatás minden köznevelési intézményben, az óvodák működtek, de a középiskolák október utolsó hetében áttértek digitális oktatási módra.

Elsősorban az egyéni foglalkozások kerültek előtérbe, a nagy létszámú közösségi foglalkozások nem valósultak meg a kisebb létszámú csoportfoglalkozások voltak.

A nagyobb rendezvények elmaradtak az osztályok a tantermen belül folytattak ünnepi megemlékezéseket.

Prevenációs előadások is csökkentett formában valósultak meg – egészséges táplálkozás, egészséges életmódra nevelés témákban. Játékos önismereti foglalkozások keretében a diákoknak lehetőségük nyílt önmaguk jobb megismerésére.

Az online oktatás nagy terheket rótt a gyermekekre, a családokra és a pedagógusokra. Több család esetében nem voltak meg a technikai feltételek az új oktatási formához. Az ő esetükben az iskola a tananyagot, a feladatlapokat papír alapon biztosította a gyermekek számára. Sajnos ennek ellenére több gyermek esetében a tanulás nehézséget okozott.

Az óvodai és iskolai szociális segítők segítséget nyújtottak a tananyag eljuttatásában, a digitális oktatás feltételeinek megteremtésében (laptop juttatása a gyermekek részére).

A gyermekekkel foglalkozó szakemberek legtöbbször a családból hozott helytelen viselkedési, magatartási, beilleszkedési gondokkal, tanulási nehézségekkel, magas számú iskolai hiánnyal találkoztak, a hátrányos helyzetből fakadó problémákat tártak fel.

Több gyermek esetében a sajátos nevelési igényből fakadó hátrányok, a családi háttér elégtelensége dominál.

Pályaorientációs csoportfoglalkozások valósultak meg Ópályi, Nagydobos, Szamosszeg és Nyírparasznya településeken, az iskolában a pályaválasztás előtt álló 82 fő 7. és 8. osztályos tanulók számára 40 alkalommal. Jellemző, hogy sok a téves információ, és az irreális elképzelés, nincsenek tisztába a képességeikkel a gyermekek, olykor még az érdeklődési körükkel sem. A szülők nagyon sok esetben nem tudnak segítséget nyújtani a gyermekeknek, sokszor nem megfelelő a szülői minta, a gyermekek nem motiváltak.

A gyermek gyakori a beszéd, hang és artikulációs probléma, az írás és az olvasási nehézség. Jellemző még az iskolai kiközösítés, iskolai agresszió, konfliktusok, lelki feszültség (karcolás).

Az óvodákban a csoportban megfigyelt gyermekeknél a nem megfelelő higiénia a fejtetvesség, szülői elhanyagolás, még mindig probléma. A csoportmegfigyelést követően a pedagógusokkal konzultálnak a segítők.

Középiskolákban a serdülőkori problémák, iskolai magatartásproblémák, konfliktus helyzetek (gyermek-gyermek, gyermek-pedagógus), iskolai kiközösítés problémájával találkoznak a segítők.

Sok esetben jellemző a szülői együttműködés hiánya, magas számú igazolatlan és igazolt hiányzás az iskolákban és az igazolt és igazolatlan óvodai napok száma.

A köznevelési intézményekben a pedagógiai szakszolgálat munkatársai is végeznek pszichológiai, gyógypedagógiai szolgáltatást. Sajnos a kevés számú szakember miatt a szolgáltatás korlátozott számban biztosított.

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység a Mátészalkai Járás köznevelési intézményeiben 2020. évben:

	Tevékenység	Tevékenység száma alkalom	Tevékenységben érintettek száma fő
	Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység	3950	6199

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység Mátészalkai köznevelési intézményeiben 2020. évben:

	Köznevelési Intézmény	Tevékenység száma alkalom	Tevékenységben érintettek száma fő
1	Általános Iskolák	860	874
2	Középiskolák	503	1309
3	Óvodák	249	1137
	összesen	1612	3320

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység Mátészalka köznevelési intézményeiben életkor szerinti bontásban 2020. évben.

életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62éves és id.	összesen
összesen	90	661	889	1169	188	92	186	42	3	3320

Szociális diagnózis

A Szt.64.§ (8) alapján a Gyvt. szerinti család- és gyermekjóléti központ a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján elkészíti az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat meghatározó szociális diagnózist. A család- és gyermekjóléti központ a

szociális diagnózis elkészítésébe bevonhatja a nem járasszékhely településen működő család- és gyermekjóléti szolgálatokat. A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális szolgáltatókat és a szociális intézményeket.

Az Szt. 64/A. § (1) alapján a Gyvt. szerinti család- és gyermekjóléti központ szociális diagnózist készít

a) a család- és gyermekjóléti szolgálat kezdeményezésére, ha olyan szociális szolgáltatás vagy gyermekjóléti alapellátás – ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását – igénybevétele válik szükségessé, amelyben az ellátott vagy a család nem részesül, vagy azt a szolgálat más okból szükségesnek tartja,

b) a család- és gyermekjóléti szolgálatnál gondozásban nem álló ellátott esetén akkor, ha az esete nem tartozik a Gyvt. 40/A. § (2) bekezdés a) vagy b) pontja alá, és a szociális diagnózis elkészítéséhez valamennyi érintett hozzájárul.

(2) A szociális diagnózis elkészítését a 64. § (2) bekezdése szerinti jelzőrendszer tagjai is kezdeményezhetik a család- és gyermekjóléti központnál.

(3) A szociális diagnózis a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján meghatározza az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat és – ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását – gyermekjóléti alapellátásokat. A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális, gyermekjóléti szolgáltatókat és intézményeket, amelyek kötelesek a szolgáltatásra vonatkozó igényt nyilvántartásba venni.

A szociális diagnózist a szociális diagnózist készítő esetmenedzser a szociális diagnózis adatlapon elkészíti az egyén:

a./ személyi állapotára és családi kapcsolataira

b./ lakhatási körülményeire

c./ egészségi állapotára és esetleges fogyatékosságára

d./ mindennapi életvitelére, egyes képességei hiányából fakadó nehézségeire

e./ kommunikációjára, személyes kapcsolataira

f./ munkaerőpiaci státuszára

g./ krízishelyzetek kezelésére vonatkozó képességére

h./ támogatást igénylő életterületeinek felmérésére, a támogatás mértékére és

i./ számára igénybe venni javasolt ellátások, szolgáltatások meghatározására vonatkozó adatokat tartalmazza.

A szociális diagnózist készítő esetmenedzser feladata a szociális elkészítése során:

a./ az igénylő, valamint a családja helyzetének megismerése, szükségletei meglétének vagy hiányának, valamint jogosultságának megállapítása,

- b./ a megfelelő szolgáltatások és szolgáltatási elemek megállapítása,
- c./ az igénylő tájékoztatása a számára szükséges szolgáltatások elérhetőségéről vagy hiányáról, szükség esetén segítségnyújtás a szolgáltatóval történő kapcsolatfelvételben,

A szociális diagnózist készítő esetmenedzser feladata a járás területén elérhető szociális szolgáltatások, gyermekjóléti alapellátások, egészségügyi, munkaerőpiaci, karitatív és egyéb szolgáltatások feltérképezése és a rájuk vonatkozó információk évenkénti aktualizálása.

A szociális diagnózis elkészítése irányított személyes interjún alapul, mely során a szociális diagnózis készítői esetmenedzser az ellátást igénylőt bevonja a diagnózis készítésbe.

A szociális diagnózis elkészítésébe az ellátást igénylő hozzájárulásával más szakember is bevonható.

A személyes interjú felvétele során az esetmenedzser döntése alapján több személyes találkozásra is sor kerülhet. A szociális diagnózist az első interjútól számított 15 munkanapon belül kell elkészíteni. Az ellátást igénylő krízishelyzete esetén a szolgáltatás a szociális diagnózis elkészítése előtt is igénybe vehető.

A szociális diagnózist a szociális diagnózist készítő esetmenedzser és a szolgáltatást igénylő személy aláírja.

A szociális diagnózist készítő esetmenedzser az esetmenedzserek, a járásban dolgozó család-és gyermekjóléti szolgálatainak családsegítői és az óvodai és iskolai szociális segítők részére tájékoztatást tartott a szolgáltatás tartalmáról. A szakemberek ennek alapján tájékoztatták jelzőrendszer tagjait is.

1 fő szociális diagnózist készítő esetmenedzser végzi a feladatot, a járási jelzőrendszeri tanácsadói tevékenység mellett.

A szakember a járás szolgáltatási térképét folyamatosan fejleszti. Célja, hogy a településeken feltérképezésre kerüljenek a szolgáltatások, a járásban tevékenykedő civilszervezetek.

Szociális diagnózis adatlap felvétele Mátészalka járás területén 2020. évben.

Nem	18-24	25-34	35-49	50-61	62 éves és idősebb	összesen
férfi	-	-	1	1	-	2
nő	-	4	-	-	1	5
összesen		4	1	1		

szolgálat által továbbított	-	4	1	1	1	7

Szociális diagnózis adatlap felvételére a pandémiás helyzet hatással volt. A kliensek félve a megfertőződéstől nem szívesen vállalták a diagnózis készítését.

2020. évben 7 db szociális diagnózis készült: 3 Nyírmeggyesen, 2 Nyírcsaholyban, 1 Szamoskén és 1 Nagyecsed városában.

A javasolt szolgáltatások között szerepelt családsegítés, mentálhigiénés tanácsadás, pszichiátriai betegek otthonában történő elhelyezés, Biztos Kezdet Gyerekház, gyermekpszichológus, pszichiáter, jogi tanácsadás, rendszeres járóbeteg-ellátás igénybevétele, védelembe vételi eljárás kezdeményezése.

Mátészalkán nem készült szociális diagnózis.

Készenléti szolgálat:

Célja: a Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás, vagy tájékoztatás nyújtása.

A készenléti szolgálatot egy állandóan hívható, közismert telefonszámmal biztosítottuk, a készenléti szolgálatban lévő munkatárs szükség esetén szakszerű segítséget nyújthat, vagy segítséget mozgósíthat.

Az ingyenesen hívható szám: 06/80-630-127

A települések család-és gyermekjóléti szolgálataira részére biztosítottuk a szóróanyagot, melyen keresztül tájékoztattuk a lakosságot az ingyenesen hívható telefonszámról, és az igénybevétel módjáról. a tájékoztatók kihelyezésre kerültek a család-és gyermekjóléti szolgálatoknál.

Az elmúlt évben a telefonra 12 jelzés érkezett, melyből 3 jelzés téves volt, és 9 esetben tájékoztatás nyújtása történt, kilakoltatási ügy, özvegyi nyugdíj rendezése, ápolással kapcsolatos kérdések, felügyelt kapcsolattartás, élelmiszer-csomag iránti igény ügyében.

Jogi tanácsadás:

Az intézményben 1 fő jogász havi 20 órában biztosított jogi tanácsadást.

A jogász elsősorban válás, gyermekelhelyezés, gyermektartási, gyermek elhelyezési, gyámsági ügyekben, szülői felügyeleti jog, ingatlan vásárlással kapcsolatos ügyek, bontóper, végrehajtás, személyi kár kártérítés, beadvány szerkesztésében, keresetlevelek megfogalmazásában, végzések, határozatok elemzésében, munkaügy, nyugdíj, haszonélvezet, hagyatéki, ajándékozási, bérleti szerződés, tartozásrendezés (TIGÁZ, Víz), CSOK igénylés ügyekben, nyújtott ingyenes segítséget, minden héten hétfőn 12,00 órától -16,00 óráig, szükség esetén más munkanapokon is.

Ingyenes jogi tanácsadásunk (nem képviselő) továbbra is igen népszerű, elsősorban a nehéz anyagi helyzetben lévő a folyamatosan változó jogszabályokat értelmezni egyre nehezebben tudó lakosság körében.

A jogi tanácsadás a veszélyhelyzet idején telefonon és online formában működött közvetlen telefonszám használatával, valamint a családsegítő és esetmenedzser, valamint az asszisztens munkatársak bevonásával.

A jogász 2020. évben 88 alkalommal nyújtott jogi tanácsadást 71 fő részére Mátészalka járás területén, ebből:

nem	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62éves és id.	összesen
férfi	-	-	-	-	1	1	9	5	7	23
nő	-	-	-	-	4	11	13	11	9	48
összesen	-	-	-	-	5	12	22	16	16	71

Jogi tanácsadás Mátészalka lakosságára vetítve 72 alkalommal 43 fő részére történt.

nem	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62éves és id.	összesen
férfi	-	-	-	-	-	1	5	3	5	14
nő	-	-	-	-	-	4	10	5	7	29
összesen	-	-	-	-	-	5	15	8	12	43

A jogi tanácsadás a járás területére terjed ki, de az igénybevevők több mint fele Mátészalkáról érkezett.

Az intézmény tevékenységét kiegészítette a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás, EFOP-1.4.2-16. számú, „Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” című EFOP-1.4.2-16-2016-00015 azonosító számú pályázat keretén belül 2020. évben is megvalósuló jogi tanácsadás. A szolgáltatás Vaja és Nagyecsed Nyírmeggyes, Hodász településeken is elérhető volt. A szolgáltatást 2 fő jogász biztosította.

Pszichológiai tanácsadás:

Intézményünkben 1 fő pszichológus havi 20 órában végezte a tanácsadói tevékenységet.

A család életében előforduló, biztonságérzetüket megingató nehézségek, krízishelyzetek, megoldhatatlannak tűnő problémák kezelésében, válás, gyermekelhelyezés, kapcsolattartás, bántalmazás, magatartászavar, szexuális zaklatás, nevelési hibák, iskolai hiányzás, családi problémák, feszültségoldás, önértékelési problémák, gyászfeldolgozás ügyekben nyújtott ingyenes segítséget, kéthetente csütörtök délután, előzetesen egyeztetett időpontban.

A felnőttek esetében, mentális, párkapcsolati és alkoholproblémák kerültek előtérbe. A pszichológusnál általában hosszú a várakozási idő, hosszabbtávú segítségnyújtásra kevés a lehetőség. A tanácsadást követően a pszichológus az ügyfeleket szükség esetén a Mátészalka városban működő Pedagógiai Szakszolgálatához, pszichiáterhez irányította.

A pszichológiai tanácsadáson 2020. évben 46 fő vett részt 85 alkalommal a járásból. A család-és gyermekjóléti központ által 16 fő, a család-és gyermekjóléti szolgálatok által 14 fő delegált jelent meg

a szolgáltatásban, önként 16 fő vett részt. a szolgáltatásba irányított gyermekek közül 16 fő nem jelent meg a tanácsadói napokon.

Pszichológiai tanácsadás a Mátészalkai járásra vetítve 85 alkalommal 46 fő részére valósult meg 2020. évben.

nem	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62éves és id.	összesen
férfi	-	2	23	5	-	-	-	-	-	30
nő	-	-	9	5	1	-	1	-	-	16
összesen	-	2	32	10	1	-	1	-	-	46

Pszichológiai tanácsadás Mátészalka lakosságát érintően 28 alkalommal 14 fő esetében valósult meg 2020. évben.

nem	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62éves és id.	összesen
férfi	-	-	6	2	-	-	-	-	-	8
nő	-	-	4	2	-	-	-	-	-	6
összesen	-	-	10	4	-	-	-	-	-	14

A tanácsadáson résztvevő gyermekek öngyilkossági kísérlet, nevelési probléma, mutizmus, családi problémák, szülők válása, viselkedési zavar, magatartás problémák miatt vették igénybe a szolgáltatást.

Tevékenységünket szintén kiegészíti a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás, EFOP-1.4.2-16. számú, „Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” című EFOP-1.4.2-16-2016-00015 azonosító számú pályázat keretén belül az ingyenes pszichológiai tanácsadás megszervezése.

2020. évben Nagyecsed és Nagydobos településen működött pszichológiai tanácsadás 1 fő pszichológus bevonásával.

Járási jelzőrendszeri tanácsadó tevékenység.

A család-és gyermekjóléti központ a járásban működő jelzőrendszerek munkáját segítve járási jelzőrendszeri tanácsadót foglalkoztat, melynek célja a jelzőrendszer járási szintű koordinálása, a kapcsolattartás.

Feladata:

- a) koordinálta a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját,
- b) szakmai támogatást nyújtott a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához,

c) összegyűjtötte a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket,
d) a család- és gyermekjóléti szolgálat a jelzőrendszer működtetése körében a család és gyermekjóléti központ feladatkörébe tartozó vagy szakmai támogatását nyújtó esetről szerzett tudomást, megkereste a gyermekjóléti központot és a megkeresése alapján segítséget nyújtott, szükség esetén intézkedett,
e) segítséget nyújthat a jelzőrendszer tagjai és a család- és gyermekjóléti szolgálat közötti konfliktusok megoldásában, erre a járás területéről nem érkezett jelzés,
f) megbeszélést kezdeményezett a jelzőrendszerek működésével kapcsolatban,
g) szükség esetén megteszi a Gyvt. 17. § (4) bekezdése szerinti jelzést, és
h) a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.
Az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat a nap 24 órájában, Magyarországról ingyenesen elérhető a 06-80-20-55-20-as telefonszámon.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság működteti a **"gyermekvédő hívószámot"**. A szolgáltatás célja bármilyen, a gyermek veszélyeztetettségét jelző hívásra történő szakszerű, hatékony és időbeni reagálás biztosítása és elősegítése, függetlenül a jelzést tevő személyétől és annak jelzési kötelezettségétől.

A 24 órás, ingyenesen hívható telefonos szolgáltatás tartalma ennek megfelelően a jelzéshez igazodó információnyújtás, szolgáltatásközvetítés, és után követés. Krízishelyzet kezelése vonatkozásában egy alap támogatást tud nyújtani, amely szakszerű krízis jelzés fogadást és szakértőhöz való irányítást foglal magában.

A nap 24 órájában ingyenesen hívható **+36 80 630 155** gyermekvédő hívószámot, a hivatkozott jogszabálynak megfelelően a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság működteti. A „gyermekvédő hívószám”-ról szóló tájékoztatást eljuttattuk a települések családsegítő szolgálatai részére, ahol a lakosság részére jól látható helyen kihelyezésre kerültek.

A járási jelzőrendszeri tanácsadói feladatokat 2020. január 01-től Tüzes Rita látta el.

Az elmúlt évben a tanácsadói feladatok között szerepelt: esetmenedzserek, családsegítők, gyerekházak dolgozóinak tájékoztatása, éves tanácskozáson, esetmegbeszélésen, esetkonferencián, Workshopen, szakmai napon, szakmai műhelyen, szakmaközi megbeszélésen, esetmenedzseri, jelzőrendszeri tagoknak, és a járás családsegítő szolgálatainak szervezett megbeszéléseken.

2020. évben a járványhelyzet miatt kevesebb alkalom adódott arra, hogy nagyobb létszámú szakembereknek szervezett megbeszélésen szakmaközi megbeszélésen vehessen részt a tanácsadó.

Mátészalka városban a minden hétfőn működő team megbeszéléseken vett részt a munkatárs, ahol az esetmenedzserek által hozott problémák kerültek megbeszélésre.

A járásban működő család és gyermekjóléti szolgálatok éves jelzőrendszeri tanácskozásain vett részt, ahol betekintést nyert az adott település speciális problémáira, és fontos volt a jelzőrendszeri tagokkal történő személyes találkozás.

Esetkonferenciákon, szakmaközi tanácskozásokon, Workshop és Szociális Ágazati Módszertani tanácskozáson vett részt. Folyamatosan tartotta a kapcsolatot az esetmenedzserekkel, az óvodai és iskolai szociális segítőkkel, részt vett közös esetmegbeszéléseken.

A család és gyermekjóléti központ a járás területén működő- család és gyermekjóléti szolgálatok számára szakmai támogatást nyújtott.

2020. évben minden hónapban csoportos és egyéni formában is biztosítottuk az esetmegbeszélés és konzultáció lehetőségét a járásban működő szolgálatok számára. A járványhelyzet miatt online formában is működtettük a megbeszéléseket, valamint telefonon is tartottuk a kapcsolatot.

Megbeszéltük az aktuális feladatokat, áttekintettük a szakmai anyagokat, a jogszabályváltozásokat, igény szerint eseteket beszélünk meg.

Tájékoztatást nyújtottunk a Központban működő speciális szolgáltatások formáiról, azok igénybevételének lehetőségéről, a járásban futó „Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” című EFOP-1.4.2-16-2016-00015 azonosító számú pályázat programelemeiről, a településeket érintő programokról a szakterületi koordinátorok és az utazó szociális asszisztensek bevonásával.

Amennyiben a gyermekjóléti központ a család és gyermekjóléti szolgálat feladatkörébe tartozó szolgáltatás szükségességét észlelte (gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatóság intézkedéshez kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenység) bevonta a család és gyermekjóléti szolgálatot a szolgáltatás nyújtásába, egyéb esetben felhívta a család és gyermekjóléti szolgálatot a szolgáltatás nyújtására.

A család-és gyermekjóléti szolgálatok és a család-és gyermekjóléti központ napi munkájában fontos szerepet tölt be a jelzőrendszeri tagok tevékenysége , mivel a veszélyeztetett gyermekek, családok elsődlegesen az ő látókörükbe kerülnek.

Mátészalka vonatkozásában a család-és gyermekjóléti szolgálattól beérkező heti jelentések számszerű adatai 2020. évben.

Óvoda:	0
Általános iskola, Középiskola:	45
Család-és gyermekjóléti szolgálat	3
Család-és Gyermekjóléti központ	2
Védőnő	4
Rendőrség	6
Járási Hivatal	1
Orvos	0
Lakosság	0
Családok átmeneti Otthona	0

Szakellátás	0
Nevelő szülői hálózat	0
Nyíregyházi Járásbíróság	0
Más gyermekjóléti szolgálat	0
Mátészalkai Járási Ügyészség	0
Gyámügyi és Igazgatási Főosztály	0
Önkormányzat	0
Bölcsőde	0
Összesen	61

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálathoz az általános iskolákból, a középiskolákból érkezett a legtöbb jelzés, a jelzőrendszer más tagjaitól alig-alig érkezett jelzés.

A következő táblázat mutatja, hogy az észlelő –és jelzőrendszer által a **Család-és Gyermekjóléti Központ**hoz küldött jelzéseket.

Az észlelő és jelzőrendszer által a Család-és Gyermekjóléti központhoz küldött jelzések száma a járásra vonatkozóan (Halmazott adat)

2020. év január 1. – december 31. vonatkozásban

Sorszám	Megnevezés	0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	Nagykorú (18 éves és idősebb) személyekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	a) és b) oszlopból a család- és gyermekjóléti szolgálat/központ által továbbított jelzések száma
		a	b	c
01	Egészségügyi szolgáltató	16	2	9
02	Ebből (01-ből): védőnői jelzés	16	2	9
03	Személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók	106	3	50
04	ebből (03-ból): család-és gyermekjóléti szolgálat	67	2	34
05	ebből (03-ból):család- és gyerekjóléti központ	17	1	7
06	Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	-	-	-
07	Átmeneti gondozást biztosítók	6	-	-
08	Menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása	-	-	-
09	Köznevelési intézmény	143	-	41
10	Rendőrség	20	-	-
11	Ügyészség, bíróság	-	-	-
12	Pártfogói felügyelői szolgálat	17	-	2

13	Egyesület, alapítvány, egyházi jogi személy	-	-	-
14	Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	-	-	-
15	Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat	-	-	-
16	Állampolgár, gyermek és felnőtt érdekeit képviselő társadalmi szervezet	2	-	-
17	Önkormányzat, jegyző	-	-	-
18	Járási Hivatal gyámhivatala	145	-	-
19	Munkaügyi hatóság	-	-	-
20	Katasztrófavédelem	-	-	-
21	Közüzemai szolgáltatók	-	-	-
22	Gyermekjogi/ellátottjogi képviselő/betegjogi képviselő	-	-	-
23	Hivatásos gondnok	-	-	-
24	Javítóintézet	-	-	-
25	Gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal	1	-	-
26	Állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv	-	-	-
	Összesen (01;03;6-25. sorok összege)	456	5	102
27	A jelzésekkel érintett személyek száma (nem halmozott adat)	108	5	45

A Család-és Gyermekjóléti Központhoz a legtöbb jelzés a köznevelési intézményektől, család-és gyermekjóléti szolgálatoktól, a Járási Hivatal Gyámhivatalától érkezett. Ezt követi az a rendőrségtől, a pártfogó felügyelői szolgálattól, az egészségügyi szolgáltatóktól, ezen belül a védőnőktől és más gyermekjóléti központból illetve érkező jelzések.

Minimális jelzés érkezett az átmeneti gondozást biztosítóktól, a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivaltól, magánszemélyektől.

Szeretnénk elérni, hogy minden jelzőrendszeri tag kötelezettségének érezze a jogszabályban meghatározott feladatának teljesítését. Az „Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” pályázat „**Jelzőrendszeri tagok érzékenyítése**” című **programeleme** a jelzőrendszer tagjainak kompetenciáját fejlesztette az együttműködésüket erősítette 2020 évben is.

Az érzékenyítő foglalkozásokon a résztvevők segítő attitűdöt sajátíthattak el, megtanulhatták felismerni saját korlátaikat, a tapintatos, de egyértelmű közlések módját, pontosan érzékelni saját szerepüket ezáltal növelni tudják konfliktusmegoldó készségüket. Azonos fogalomrendszerek kialakítása, elsajátítása a cél, így a szakemberek azonos módon tudnak beavatkozni.

A Család-és Gyermekjóléti Központ a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet is ellátott, amelynek keretében

- kezdeményeztük a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készítettünk a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködtünk a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében családgondozást végeztünk - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- utógondozást végeztünk - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- védelembe vett gyermek esetében elkészítettük a gondozási-nevelési tervet, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv) készítettünk;
- szakmai támogatást nyújtottunk az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára
- a jelzőrendszeri tagok bevonásával az esetkonferenciák alkalmával a veszélyeztetettség mértékének feltárására, hatósági intézkedés kezdeményezésének szükségességére, valamint a probléma megoldásának érdekében - a család és az őt körül vevő erőforrások feladatainak megtárgyalására került sor.

A tevékenységünk végzésére kihatással volt a koronavírus járvány a veszélyhelyzet kihirdetése. Az intézmény munkatársai védőeszközöket (maszk, kesztyű, fertőtlenítőszer, lábszák) kaptak először az intézményi költségvetésből, majd később központi forrásból.

A környezettanulmányok végzésénél, a kliensek látogatása során nagy figyelmet fordítottak a járványügyi szabályok betartására, a távolság tartására. A családlátogatások sok esetben elkerülhetetlenek voltak. A munkánk során ebből adódóan nem jelentkezett probléma egyetlen munkatársunk esetében sem.

A központ néhány munkatársánál jelentkeztek a megbetegedés tünetei, de súlyos esetű megbetegedés nem történt.

Hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetmenedzseri tevékenységben érintettek száma települések szerint 2020. évben.

sorszám	gondozottak száma Településenként	védelembe vett	ideiglenes hatállyal elhelyezett	nevelésbe vett	utógondozás, szakellátásból kikerült	összesen
1	Mátészalka	41	-	51	1	93
2	Nyírmeggyes	1	-	2	-	3
3	Ökörítőfülpös	18	-	18	-	36
4	Kocsord	26	-	10	-	36
5	Győrtelek	19	2	6	-	27
6	Rápolt	1	-	-	-	1
7	Vállaj	5	-	3	-	8
8	Mérk	25	-	12	-	37
9	Tiborszállás	-	-	5	-	5
10	Fábiánháza	11	-	22	-	33
11	Nyírcsaholy	19	2	11	-	32
12	Ópályi	81	5	80	4	170
13	Ör	25	-	1	-	26
14	Vaja	36	-	41	-	79
15	Papos	5	-	2	-	7
16	Hodász	40	3	35	-	78
17	Kántorjánosi	22	-	24	-	46
18	Nagyecsed	106	-	60	-	166
19	Jármí	13	-	4	-	17
20	Szamosszeg	12	-	-	-	12
21	Nagydobos	22	-	9	-	31
22	Nyírparasznya	8	-	-	-	8
23	Szamoskér	3	-	1	-	4
24	Nyírkáta	33	-	71	1	105
25	Fülpösdaróc	-	-	-	-	-
26	Géberjén	-	-	-	-	-
összesen		572	12	468	8	1060

védelembe vétel		ideiglenes hatállyal elhelyezett		nevelésbe vétel		utógondozás család fő	
324 család	572 fő	7 család	12 fő	219 család	468 fő	6 család	8 fő

Az esetmenedzserek beszámolóit alapul véve 324 családban 572 fő esetében került sor védelembe vételre. Fő problémát jelent az 50 órát meghaladó iskolai, 20 napot meghaladó óvodai hiányzás, a szülői elhanyagolás, nevelési problémák, magatartászavar, várandós kiskorú, fiatalkorú lányok esetében élettársi kapcsolat létesítése, fizikai – lelki elhanyagolás, tankötelezettség elmulasztása, szülő elhanyagoló magatartása, következetlen nevelési módszerek, szülők válása után nem működő apai kapcsolattartás, kezelt pszichiátriai beteg súlyos magatartás problémákkal, bűncselekmény elkövetése.

A járványhelyzet alatt megnövekedett a szabálysértések, a bűncselekmények, a családon belüli konfliktusok száma.

A kliensek esetében nagyon gyakoriak az elégtelen élet és lakáskörülmények, főleg az Ópályi településen nagyon sok a kóbor kutya, mely veszélyezteti az ott élő gyermekeket, a legtöbb lakás udvarán nincs Wc. A gyermekek az utcán játszanak, mivel a házaknál nincs kerítés, és a szülők nem vigyáznak a gyermekekre. Több családban nagyon súlyos higiénés problémák vannak (fejtetvesség, a tisztaság hiánya), sok szenvedélybeteg (gyógyszer, alkohol), antiszociális viselkedésű szülő.

A kliensek legnagyobb része közfoglalkoztatásból él, vagy munkanélküli. Az alacsony iskolai végzettség miatt nagyon nehéz az elhelyezkedés.

Jellemző a magas számú igazolt és igazolatlan óvodai és iskolai hiányzás is a települések gyermekei körében. Ennek feltérképezésére már szerveztünk szakmaközi megbeszélést, de még mindig több településen magas számot mutat. (Ópályi, Kántorjánosi).

A gyermekek agresszív viselkedése jellemző (szülő-gyermek, diák-diák, diák-tanár).

Járásunkban nincs megfelelő számú pszichológus a problémák kezeléséhez.

Ideiglenes hatállyal 7 családból elhelyezett 12 gyermek esetében a nem megfelelő szülői magatartás, bűncselekmény elkövetése, bántalmazás, magatartászavar volt a fő probléma.

A 219 családból 468 fő nevelésbe vett gyermekek esetében problémaként merül fel az elhanyagoló szülői magatartás, bántalmazás, családon belüli szexuális abúzus, családi-párkapcsolati konfliktus, gondozatlan terhesség, szülői elhanyagolás.

Utógondozás során 6 családba 8 gyermek került vissza. Nagyon fontos a gyermekek családba történő visszailleszkedésének elősegítése, a szülők támogatása a gyermek fogadására, a beilleszkedés elősegítése.

A családba-fogadások okai elsősorban: a szülők börtönbüntetését tölti, a szülők külföldön vagy távol dolgoznak, így nem tudják gyermeküket nevelni, fiatalos anyák gyermekének nevelése.

A hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetmenedzseri tevékenységben érintettek száma Mátészalka városban 93 gyermeket érintett 2020-ban.

	védelembe vett	ideiglenes hatállyal elhelyezett	nevelésbe vett	utógondozás, szakellátásból kikerült	összesen
összes érintett száma	41	-	51	1	93

Mátészalka városban

- 32 családban 41 gyermek esetében került sor védelembe vételre, (tankötelezettség elmulasztása, szülő elhanyagoló magatartása, következetlen nevelési módszerek, szülők válása után nem működő apai kapcsolattartás, kezelt pszichiátriai beteg súlyos magatartás problémákkal, bűncselekmény elkövetése),
- 23 családban 51 gyermek volt nevelésben (családi-párkapcsolati konfliktus, gondozatlan terhesség, szülői elhanyagolás,)

- 16 családban 24 gyermek esetében került sor családba fogadásra (a vérszerinti szülő nem képes szülői feladatait ellátni. A családba fogadásoknál jellemző, hogy az anya kiskorú, valamint egy esetben az anya a szülést követően elhunyt. A családba fogadások esetében általában a nagyszülők fogadják be az unokákat.
- 1 gyermek esetében került sor utógondozásra, ahol a gyermek zökkenőmentes visszailleszkedését segítették elő a családba.
- 3 gyermek esetében megelőző pártfogásra került sor lopás, betörés, orvgazdaság miatt.

A hatósági intézkedésekhez (javasolt, jogerős) kapcsolódó tevékenységek és az érintettek (kiskorúak és a 18. évet betöltött fiatalok száma) Mátészalka városban 2020. évben.

tevékenység	hatósági intézkedésekhez kapcsolódó. tevékenységek száma	hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenység keretein belül érintettek száma fő
szociális segítő tevékenység	110	124
esetkonferencia szervezése, azon való részvétel	6	28
Esetkonzultáció	-	-
esetmegbeszélés	-	-
egyéni gondozási nevelési terv készítés	44	49
első védelembe vételi tárgyaláson részvétel	13	14
Felülvizsgálati tárgyaláson részvétel nevelésbe vétel	13	35
Felülvizsgálati tárgyaláson részvétel védelembe vétel	17	23
Elhelyezési értekezleten, ill. tárgyaláson részvétel	-	-
Egyéb hatósági tárgyaláson részvétel	-	-
családlátogatás	137	115
környezettanulmány készítésében való közreműködés	0	0
környezettanulmány készítése önállóan	36	41
összesen	376	429

Járási szinten a nyilvántartott, veszélyeztetett kiskorúak esetében a veszélyeztetettség fő oka elsősorban a tankötelezettség elmulasztása, magatartászavar, iskolai agresszió, a szülők, család életvitele (szenvedélybetegségek, antiszociális viselkedés), a gyermekek fizikai, lelki elhanyagolása, nevelési problémák, családi konfliktusok, elégtelen lakáskörülmények, csavargás, és számottevő volt az igazolt hiányzások száma is.

A központnál ellátott bántalmazott és elhanyagolt kiskorúak adatai a járás településein 2020. évben.

Családon belül

megnevezés	fizikai bántalmazás	lelki bántalmazás	szexuális bántalmazás	fizikai elhanyagolás	lelki elhanyagolás
szülő által	5	16	-	199	124
egyéb rokon, hozzátartozó	-	2			-
összesen	5	18	-	199	124

Családon kívül

megnevezés	fizikai bántalmazás	lelki bántalmazás	szexuális bántalmazás
gyermek által	3		
egyéb rokon, felnőtt által	1		
intézmény munkatársa által	-		
összesen	4	-	-

Mátészalkán a nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak esetében a legnagyobb problémát fő okként a gyermekek lelki elhanyagolása, illetve a tankötelezettség elmulasztása, magatartászavar, iskolai agresszió okozta. Ehhez társultak másodlagos okként a nevelési problémák, csavargás, a kortárscsoport negatív hatása.

A bántalmazott és elhanyagolt kiskorúak adatai Mátészalka városban 2020. évben.

megnevezés	fizikai bántalmazás	lelki bántalmazás	szexuális bántalmazás	fizikai elhanyagolás	lelki elhanyagolás
családon belül szülő által	1	2	-		4

Családon kívül

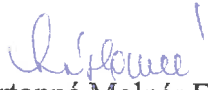
megnevezés	fizikai bántalmazás	lelki bántalmazás	szexuális bántalmazás
gyermek által	-	-	-
egyéb rokon, felnőtt által	-	-	-
intézmény munkatársa által	-	-	-

Statisztikai adatokat szolgáltatunk a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal kérésére gyermekjóléti, bűnmegelőzési tevékenységéről.

A szakmai hálózati munkatárs meglátogatta intézményünket, bemutatásra került a központ és a szolgálat tevékenysége.

Munkánkat kiegészítette még a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás, EFOP-1.4.2-16. számú, „Integrált térségi gyermekprogramok a mátészalkai járásban” című EFOP-1.4.2-16-2016-00015 azonosító számú pályázat több programeleme.: „Tudatosabb életért napok”, Jó itt lenni” ifjúsági klub, és az „Alkossunk együtt.... „ program, azon belül fejlesztőpedagógus alkalmazása, Nyári napközis tábor, Workshop- szakemberek részére.

Mátészalka, 2021.02.20.

Mártonné Molnár Erika
Család-és Gyermekjóléti Központ
vezető

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat beszámolója a 2020- as évről

Mátészalkán 1997. november 1-től működik és folytat önálló szakmai tevékenységet a Gyermekjóléti Szolgálat az 1997. évi XXXI. „ A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról” szóló törvény alapján.

A gyermekjóléti alapellátás célja az 1997. évi XXXI. Tv. 38 § értelmében, hogy az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermekek testi, értelmi, erkölcsi és érzelmi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez.

2004-ben megalakult a Szatmári Többcélú Kistérségi Társulás, melynek célja a hatékonyabb, magasabb szakmai színvonalú ellátás biztosítása a környező kisebb településeken is.

2019-ben 7 községgel dolgoztunk együtt, minden településen 1 családsegítővel.

Statisztikai adatok: Nagydobos lakosságszáma: 2266 0.18- ig:

Jármí: 1258fő	229
Ópályi: 3204 fő	990
Nyírcsaholy: 2317 fő	557
Papos: 870	172
Nyírmegges: 2428 fő	463

2016-ban változás történt, hiszen átalakult a rendszerünk, mivel megalakult minden járásközpontban a Gyermekjóléti Központ, ami a járás területén működő összes Család és Gyermekjóléti Szolgálat - 26 település - végzi közös munkáját. Szétváltak a feladatok is, megosztódtak, bár a közösen végzett munka továbbra is az irányadó. A központ esetmenedzserei koordinálják, szervezik a családok problémáinak megoldása érdekében a szakembereket, szolgáltatásokat, ők végzik a védelembe vételi eljárásokkal összefüggő tevékenységeket, (esetmegbeszélés összehívása, javaslattevés hatósági intézkedésre...) míg a szolgálatok családsegítői a családgondozás komplex feladatát, a segítő tevékenységet látják el.

Nem válik továbbá külön a családsegítés, mint szakfeladat, hanem ez beintegrálódott a Szolgálat feladatai közé, ezért volt szükség a névváltozásra is.

Munkánkat így az 1997. évi XXXI. törvény és az 1993. évi III. törvény alapján végezzük. Ez a törvényváltozás sajnos, a családsegítés háttérbe szorítását eredményezte, ezt mutatja az elmúlt év is.

A 2020-as évben nagyon megnehezítette munkánkat a Covid- 19 vírus. a többször kihirdetett veszélyhelyzet. Nem tudtunk megfelelően ügyfelezni, találkozni a családokkal, így kevesebb családlátogatást tudtunk végezni. Az iskolás gyermekek esetében- főleg az alsó tagozatosoknak- nagy nehézséget jelentett az online oktatás, főleg azoknál ahol a tárgyi feltételek nem voltak biztosítva, és ott, ahol a szülők dolgoztak, és nem tudtak megfelelően foglalkozni gyermekük iskolai előmenetelével.

A jelzőrendszer sem tudott megfelelően működni, mivel volt, hogy a kihirdetett veszélyhelyzet miatt nem tudtunk személyesen találkozni, az internetes kapcsolattartás pedig mégsem olyan, mint a közvetlen beszélgetés. E miatt az esetkonferenciák száma is kevesebb lett, hiszen a csoportosulás megtiltása és a Vírustól való félelem miatt nem mertünk szervezni.

Egyre kevesebb idő jutott a felnőtt családsegítésre, ügyeink nagy részét a gyermekjólétis feladatok ellátása teszi ki. A veszélyhelyzetben senkit sem hagytunk magára, kapcsolatot tartottunk az önkormányzattal, az idősgondozást végző szakemberekkel, egyházi segítő szervezetekkel.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert működtetünk.

A családsegítést nyújtó intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés bekezdésben megjelölt céljáról, tartalmáról.

A családsegítés keretében biztosítani kell

- a) a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- b) az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését, a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- d) a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- e) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adóssághalmozással és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- f) a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

Család és Gyermekjóléti Szolgálat feladata így összetettebbé vált, és nem lehet a 2 szakfeladat munkáját szétválasztani. Természetesen ez nem azt jelenti, hogy nem foglalkozunk a segítségre szoruló felnőttekkel, időssekkel. Kapcsolatot tartottunk a háziorvosokkal, a szociális étkeztetést koordináló kollégával, a házi segítségnyújtást és a Szenvedélybetegek Közösségi ellátását biztosító szakemberrel is. Bár ezek a kapcsolattartások gyakran csak telefonon, vagy online zajlottak. A vírushelyzet miatt ezek a kapcsolatok megerősödtek, hiszen részt vállaltunk az Önkormányzat kríziscsomagjának kiosztásában, mely tisztítószereket és élelmiszert tartalmazott. Mi ekkor is fogadtuk ügyfeleinket, látogattuk az időseket, rendeztük ügyeiket.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat feladata a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének érdekében a következők:

Tájékoztatás: Informáltuk a családokat a gyermekek jogairól, az adható támogatásokról. A hozzánk kerülő családok legnagyobb része rossz szociális körülmények között él, és egyszerre többféle problémával küzd.

Folyamatosan figyelemmel kísértük a településeken élő gyermekek szociális helyzetét, és a különféle támogatásokról tájékoztattuk őket, és gondviselőjüket.

Feladatunk szóróanyagok terjesztése, megjelenés a helyi médiában.

Több esetben közreműködtünk krízisben lévő anya és gyermekek esetében Családok átmeneti otthonába történő elhelyezésében. Rendszeresen konzultálunk a Támogató Szolgálat, a Házi segítségnyújtás, a szociális étkeztetés, Szenvedélybetegek közösségi ellátása tagintézményeinek munkatársaival közös klienseink ügyében.

2018. szeptemberében kezdte meg munkáját 9 szociális szakember, akik óvodai és iskolai szociális segítőként dolgoznak a 26 településen. Ez 5 kollégát érint Mátészalka óvodái és iskolái vonatkozásában. Az óvodai – iskolai segítők beszámolója szerint mind a gyermekek és a pedagógusok is megismerték őket, és a szülők is, akik részt vettek a szülőértekezleten. Mindannyian bátran fordulnak hozzájuk, és kérnek segítséget, tapasztalataik szerint az együttműködésük megfelelő.

Ez a közös munka egyrészt a pedagógusok és a szociális szakemberek között a gyermekek érdekét szolgálja. Ezzel a szolgáltatással kapcsolatban több beszámolóban is pozitívan értékeltek a közös munkát, és az oktatási intézmények a legtöbb helyen elfogadják a külsős szakembert. Tőlük is egyre több esetben jött jelzés, de úgy érzem gyakran közvetítőként jelennek meg a rendszerben. Az óvodai –iskolai segítő beszámolójában pl. a Széchenyi iskolában 29 csoportfoglalkozásról, 122 egyéni esetkezelésről számolt be. Ezek a számok is bizonyítják aktív munkájukat a vírus ellenére is.

Tanácsadás: Családtervezési, mentálhigiénés, jogi, egészségügyi, pszichológusi, tanácsadás, vagy az ehhez való hozzájárulás megszervezése is feladatunk.

Az intézmény jogásza hatékony segítséget nyújtott azoknak a családoknak, akik az ügyvédi költséget nem tudják megfizetni, vagy egyszeri tanácsadásra szorulnak. Tanácsadása kiterjed válási, gyermek elhelyezési, vagyonmegosztási és egyéb ügyekre. Ezt a szolgáltatást a Társuláshoz csatlakozott települések is igénybe vehették. Ezt a feladatot továbbra is Dr. Kovács Tamás jogász látja el. Az integrált intézmény pszichológusa nagy segítséget nyújtott gondozott gyermekeinknek és szüleiknek. Sajnos kevés gyermekkel tudott foglalkozni, sokkal jobb lenne, ha intézményünk főállású pszichológust tudna foglalkoztatni, mert nagy szükség lenne a segítségre. Jelenleg ezt a feladatot heti rendszerességgel Vass Erika látja el.

Külön figyelmet fordítottunk a szociális válsághelyzetben lévő várandós anyákra, és az esetleg gyermek és fiatalos terhes anyákra. A születendő gyermekét egyedül vállaló anya állapotát folyamatosan figyelemmel kísértük, lehetőségeinkhez mérten mindenben megpróbáltunk a segítségére lenni.

Mindez folyamatos kapcsolattartást igényelt az anyát gondozó védőnővel, az egyéni esetkezelés során. Minden településen igen jó munkakapcsolat van a védőnők és a családgondozók között. Gyakori volt a közös családlátogatás, az ügyekben a konzultáció, és esetkonferencia szervezése. Sajnos a 2020-as évben feladatellátásunkat megnehezítette a többször kihirdetett veszélyhelyzet a Covid vírus miatt.

Hivatalos ügyek intézése: Segítséget nyújtottunk nyomtatványok kitöltésében, kérelmek megírásában, amellyel hozzájárultunk a gyermek, illetve a szülő ügyeinek hatékony intézéséhez. Ennek a feladatnak az ellátásában nagy segítségünkre voltak az információs pultban dolgozók. Egyszeri esetkezelés – a kitöltött adatlapok alapján- *203 család esetében történt.*

Szabadidős programok szervezése: Szolgálatunk a városban élő gyermekek részére szabadidős programokat már nem szervez.

Csak Nyári napközis táborot szerveztünk.

Erre a szabadidős programra – tavalyi évben úgy tapasztaltuk- nincs már akkora igény mint régebben, mivel a gyerekek a laptopok és okostelefonok társaságában érzik jól magukat, nem a kortárscsoportban, gyerekközösségben.

Munkánkban és szervezett programjainkban önkéntesek is részt vesznek, a tavalyi évben is sok önkéntesünk volt, akik az előadások lebonyolításában, valamint csomagosztásainkon, nyári étkeztetésben, korrepetálásokban közreműködtek. Mivel intézményünk lehetőséget biztosít a középiskolás diákok számára, hogy 50 órás önkéntes munkájukat, közösségi szolgálatot nálunk

teljesítsék. A tavalyi évben **14 fiatal** tett ennek eleget intézményünkben. Ez sokkal kevesebb mint a 2019- es adat, ez is a vírushelyzetnek tudható be. Általános és középiskolákban osztályfőnöki órák keretein belül egészségügyi, mentálhigiénés, prevenciós, abortusz-nemi betegségek önismereti, személyiségfejlesztő órákat tartottunk.

A prevenciós foglalkozások mellett egy kolleganő pályaismereti és pályaaorientációs tanácsadásokat tart középiskolák 11. osztályos tanulóknak. Kérdőívek és tesztek segítségével méri fel érdeklődésüket és határozza meg képességeiket. Majd a lehető legszélesebb információnyújtással segíti bővíteni meglévő tudásukat pályákról, foglalkozásokról, iskolákról.

A 2020- as évben is szeretnénk volna folytatni a Kézműves-klub működtetését és a Diák- kör találkozókat, de az egész napos iskolarend működése miatt ez továbbra sem volt megfelelően kivitelezhető. A Diák kör leszűkült a középiskolás rétegre, velük sikerült egy programot megvalósítani, egy EFOP pályázat keretében, az esti órában, de ebben a Szolgálat nem vett részt.

Az intézményen belül a korrepetálás jelenleg is működik, ahol azoknak a gyerekeknek nyújtunk segítséget, akik tanulási nehézséggel küzdenek, egyéni tanrend szerint tanulnak vagy szüleik elfoglaltak, s nincs idejük foglalkozni gyermekükkel. Ezt a szolgáltatásunkat egyre több gyerek veszi igénybe gyakran csak felzárkóztató jelleggel vagy lecke kikérdezés szintjén, főleg kisiskolások, magántanulók, de részt vettek a programban középiskolások is, akik igazolatlan mulasztás miatt kerültek kapcsolatba a szolgálattal.

2020- ban korrepetálásra 47 alkalommal került sor, 9 gyerek járt rendszeresen. Ezt a szolgáltatásunkat is nehezítette az online oktatás, a szülők féltették gyerekeiket. Célunk, hogy minél kevesebb legyen az évisméltések száma és a normál iskolába járó roma gyerekek felzárkóztatása, és ezzel is segítsük az elfoglalt szülőket, akik valamilyen ok miatt nem tudnak gyermekük iskolai előmenetelével foglalkozni. Ebben az iskolák hatékony segítséget nyújtanak, közvetítő szerepet vállalva, melyre a továbbiakban is számítunk. A magántanulói státuszban lévő gyerekek esetében együttműködünk az iskolák pedagógusaival, ezeket a gyerekeket mi alapellátásban gondozzuk, nagy súlyt fektetve az otthoni tanulásukra, bevonva őket a korrepetálásba is. 2019 szeptemberétől a magántanulóság megszűnt, helyette az egyéni munkarend elnevezés került, míg a döntésben is az Oktatási Hivatal lett az illetékes. Ilyen határozatot nem kaptunk, bár továbbra is alapellátásban gondoztuk ezeket a gyerekeket. A Mátészalkai Gyámhivatallal munkakapcsolatunk megfelelő, problémáinkkal, kérdéseinkkel bátran fordulhatunk hozzájuk, ha esetkonferenciára hívjuk őket minden esetben megpróbálnak azokon részt venni.

Az általuk tartott tárgyalásokon meghívás esetén minden esetben részt vesznek a családsegítők is.

A Pedagógiai Szakszolgálattal is jó a kapcsolatunk, örülünk, hogy ha részt tudnak venni a jelzőrendszeri megbeszéléseken, szakmai tudásukkal segítik munkánkat. Szeretnénk velük együttműködésünket még szorosabbá tenni, elérni azt, hogy klienseiknek ajánlják fel a mi ingyenes szolgáltatásainkat, ha Ők már nem tudnak foglalkozni velük.

A bölcsőde részéről jelzés nem érkezett, ők a tavalyi évben **145 fővel** 8 gyermekcsoporttal működtek, de nincs gondozott gyermek köztük. A rendkívüli szünet elrendelése utáni problémákról, a fokozott higiéniai szabályok betartásáról számolt be beszámolójában a vezető. Az óvodák esetében is változást idézett elő a vírushelyzet, Programok maradtak el, folyamatos volt a fertőtlenítés, megemelkedett a hiányzások száma. A középiskolák a digitális oktatás nehézségeiről számoltak be, főleg a 16. életévüket betöltött tanulóknál jelentett gondot akik elmentek dolgozni. Ez főleg a szegregátumban élőket érintette. A többi egyházi fenntartású intézmény a jó munkakapcsolatot és az iskolai szociális segítők fontosságát és segítségét hangsúlyozták beszámolójukban. A Széchenyi I. ált. iskola számolt arról, mennyire fontosnak tartja hogy Ő is kiemelten odafigyeljen az általunk gondozott gyerekekre, segítve tanulási előmenetelüket, A pártfogó felügyelőkkel is jó munkakapcsolat alakult ki az évek során, településünkön megelőző pártfogás nem volt elrendelve, főleg garázdaság, könnyű testi sértés miatt kerültek fiatalok pártfogó felügyelet alá.

Vannak intézmények, ahol munkakapcsolatunk szinte csak a jelzőrendszeri megbeszéléseken való részvételből áll, mert nincs gondozott gyermek, ill. az egyház által fenntartott intézményekben jól látszik, hogy csökkent a problémás gyermekek száma. Ennek oka mindannyiunk számára egyértelmű. Úgy gondolom, erősödött kapcsolatunk a város egyetlen nem egyházi általános iskolájával, és a Móra Ferenc Speciális iskolával is, hiszen a legtöbb problémás és roma gyermek oda jár, vagy kellene, hogy járjon. A Móra iskola adatai is mutatják ezt, hiszen a 86 tanulóból 42 gyerek 2-vagy 3 h.

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat feladata olyan észlelő- és jelzőrendszer működtetése, amely lehetővé teszi a gyermeket általában veszélyeztető okok feltárását. Célunk, hogy minél több problémát felderítsünk városunkban, igénybe véve a lakosság, civil szervezetek, egyesületek segítségét is.

Így figyelemmel kísérjük a településen élő gyermekek életkörülményeit és szociális helyzetét, a gyermekjóléti és egyéb szociális ellátások iránti szükségleteit, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét.

Bármely gyermek veszélyeztettségével kapcsolatos jelzését fogadja, s a probléma jellegéhez, a veszélyeztettség mértékéhez, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz, értesíti a település esetmenedzserét, ha hatósági intézkedés vagy azonnali intézkedés szükséges, fogadja a panaszával hozzá forduló gyermeket, és segíti őt problémája megoldásában.

2020 –ban személyesen csak 3 alkalommal találkoztunk jelzőrendszeri- megbeszélés keretén belül a védőnői szolgálattal, nevelési, oktatási intézmények gyermekvédelmi felelőseivel, a Pedagógiai Szakszolgálat képviselőivel, a rendőrség munkatársával. Sajnos, nem tudtunk mindenkit - akit a törvény nevesít- bevonni a közös munkába, pláne az online megtartott, vagy az e-mailban történő konzultációk során.

Ügyészség és a Bíróság részéről jelzést mi nem kaptunk, de információnk szerint a Gyámhivatalt szükség esetén értesítik. Gyakori eset a zűrzavaros válás, vita a gyermekben, a nem megfelelően működő kapcsolattartás, ezek az esetek szintén veszélyeztetik a gyermeket, melyekről nem értesülünk. Hiányoljuk, hogy azokban az esetekben, amikor családi veszekedések miatt kerül sor intézkedésre a Rendőrség részéről, és gyermekek is szemtanúk, továbbra sem kapunk jelzést.

Több alkalommal tartottunk esetkonferenciát, főleg védelembe vételi eljárások előtt, ill. egyéb hatósági gyermekvédelmi intézkedés véleményezése előtt, az igazolatlan hiányzások esetében sőt több eset volt, hogy 1 gyermek ügyében többször is találkoztunk.

Esetkonferenciát – az egy gyermek, ill. család ügyében tartott család és érintett szakemberek tanácskozását – csak 8 esetben tartottunk - melyeken a meghívottak és érintettek minden esetben részt vettek. Természetesen sokkal több esetben volt sikertelen a szervezés, azaz a meghívottak – ez esetben a családok- nem jöttek el. Próbáljuk ezekben az esetekben jobban bevonni a családokat, hiszen értük és róluk szól a megbeszélés. A jelzőrendszeri tagok minden esetben együtt működők voltak elkészítették a kért jellemzéseket és részt vettek a megbeszéléseken, ahol véleményükkel, feladatvállalásukkal segítették a gyermekek veszélyeztettségének megszüntetését.

Ez a feladat- az esetkonferenciák megszervezése – is megoszlik most már, mert a hatósági intézkedések alatt az esetmenedzser szervezi és bonyolítja le. Ez is bizonyítja, mennyire egymásra épülnek a feladataink, mennyire fontos a Központ és a Szolgálat együttműködése.

A gyermekorvosokat is fölkerestük, megbeszélve az ő tapasztalataikat, mert ők is jelzéssel élhetnek felénk, - hiszen a jelzőrendszer egyik legfontosabb tagjai - ha problémás családokkal kerülnek kapcsolatba, erre 2020-ban több alkalommal is sor került. Igaz, főleg telefonon, majd az írásos jelzést a védőnőtől kaptuk meg. Örömmel tapasztaltuk, hogy a gyermekorvosok elfoglaltságuk mellett időt szánnak arra is, hogy részt vegyenek az esetkonferenciákon, főleg a magas igazolt hiányzások gyermekek esetében a legfontosabb. Továbbra is problémát jelent számunkra az

igazolások kiadása. Ez a probléma felerősödött, mivel a szülők féltették gyerekeiket, az iskola pedig saját védelmükbe a betegség-gyanús gyerekeket hazaküldte, és csak igazolással mehettek újra. Nehéz helyzetbe kerültek a szülők és a pedagógusok is.

Számunkra fontos lenne, ha az ügyeletet és a sürgősségi feladatokat ellátó orvosok is tudnának erről a kötelező jelzési feladatról, mivel van, hogy ők látják el a gyermekeket, jelzést mégsem kapunk. (pl. elhanyagolás észlelése, bántalmazás esete, szülői mulasztás miatt bekövetkezett baleset). Eredményes az együttműködésünk, főleg az óvodák, iskolák ifjúságvédelmi felelőseivel, és a védőnőkkel is napi kapcsolatban vagyunk. A körzetekben dolgozó védőnők aktívak, együttműködők, tőlük rendszeresen kapunk jelzéseket, gyakoriak a közös családlátogatások, problémás család esetén telefonos és személyes kapcsolatban állunk. Az óvodák is aktívan részt vettek a gyermekvédelmi feladatok végzésében a tavalyi évben is.

Az iskolák közül azonban még tapasztaljuk, hogy házon belül szeretnék orvosolni a fennálló problémát, ami azonban már túlnő rajtuk, nem megfelelően érzékelik jelzési kötelezettségüket. Gyakran ez az igazolatlan hiányzások nem megfelelő időben történő jelzését jelenti, ill. egyáltalán nincs jelzés egyes intézményből, gyakran hivatkoznak az e.-napló átláthatatlanságára. Azt tapasztaljuk, hogy gyakran teher a pedagógusoknak a jellemzések megírása, Mi azért kérjük, mert a felülvizsgálathoz a Gyámhivatalnak is szükséges, és bízunk benne, hogy 6 hónap alatt valamilyen pozitív változás következik be. A legtöbb intézményben segítőkészek a pedagógusok, odaadóan segítik munkánkat.

A Covid vírushelyzet miatt elmaradt az eddig decemberben nagy sikerű cipősdoboz akció, és a karácsonyi Rajzpályázat is.

A Városi Rendőrséggel szeretnénk volna tovább folytatni közös programunkat, melynek célja, hogy városunk gyermek- és ifjúságát közös erővel próbáljuk meg a helyes társadalmi normák és viselkedés követőjévé tenni.

Már évekkkel ezelőtt szembesültünk azzal a ténnyel, hogy 14 év alatti gyermekek is bejárnak a város vendéglátó, szórakozó helyeire, ahol ki is szolgálják őket.

Ilyenkor végigjártuk a város szórakozóhelyeit, éjjel 22-től hajnal 1 óráig, próbáljuk felderíteni a 14 év alatti és a 14-18 év közötti fiatalokat, akik túlzott mennyiségű alkoholt és esetlegesen kábítószer fogyasztanak. Ez a programunk 2005- ben indult.

A 2020- as évben egyszer sem került sor éjszakai razziára, 2009 óta a reggeli-délelőtti órákban is végigjárjuk a város szórakozóhelyeit, mert a lakosság és szülői jelzéseik szerint sok iskoláskorú gyermek kezd ott a napját. Erre a programra szintén nem került sor. Mindenképpen fontosnak tartjuk, hogy ezek a programok megvalósuljanak az elkövetkezőkben, mert sok az igazolatlanul hiányzó, iskolából lógó fiatal, és az alkoholt fogyasztó, randalírozó, bűncselekményt elkövető fiatal.

Ebben kérjük továbbra is a Rendőrség közreműködését. A rendőrség sokrétű gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos munkájukat ismerjük. Szoros kapcsolatban állnak a város iskoláival is, és a vidéki településeken is aktívan megjelennek.

A gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében:

Személyes segítő, kölcsönös bizalmon alapuló kapcsolat kialakítására törekszünk a szülőkkel, és a gyermekekkel egyaránt, a veszélyeztető körülmények elhárítása érdekében. Családgondozási feladatokat látunk el, melynek középpontjában a gyermek áll. A Család és Gyermejkölési Szolgálat feladata a komplex családgondozás. Segítjük a szülőket a gyermek gondozásában, ellátásában, a családban jelentkező működési zavarok megszüntetésében, ill. kezdeményezi és összehangolja a gyermekek és szülők részére a szociális alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást.

2020-ban 157 családban végeztünk családgondozást. Fő oka a szülői elhanyagolás, életvezetési-megélhetési problémák, magatartászavar, igazolatlan iskolai mulasztás, családi konfliktus (szülők egymás közötti, szülő-gyermek közötti), szenvedélybetegség volt. Jelzést legtöbbet az oktatási intézményektől kaptunk, majd a védőnőktől. Fő probléma szerint az elhanyagolás, a szülők életvitele, a tankötelezettség mulasztása, és az anyagi gondok álltak.

Védelembe vett gyermekek családját esetenaplóval, családsegítő esetenként gondoztuk, ha a gondozási-nevelési tervben számunkra feladat van írva, azaz bele vagyunk vonva a gondozási folyamatba segítőként. 42 gyerek esetben volt erre példa.

Ebben az esetben a családgondozó megírja véleményét, azaz jelzéssel és az esetenedzsernek, aki az egyéni gondozási-nevelési tervet a szülővel és a gyerekkel közösen készíti el, mely tartalmazza a szülő, a gyermek, a családgondozó feladatait a cél eléréséhez, a gyermeket veszélyeztető körülmény megszüntetése érdekében, képessé válva a gyerek testi-, értelmi-, érzelmi-, erkölcsi fejlődésének biztosítására.

Ezekben az esetekben a következő problémák álltak fenn: szülői elhanyagolás, szenvedélybetegség (alkoholproblémák), többszöri igazolatlan mulasztás, 50 óra igazolatlan elérése, szabálysértési ügyek, lopások, életvezetési- higiénias problémák, együttműködés hiánya alapellátás keretében, öngyilkossági kísérlet, bántalmazás, csavargás, iskolai magatartásproblémák, családon belüli konfliktusok miatt. Családból való **kiemelésre 1 gyermek esetében került sor.**

A nevelésben lévő gyermek vérszerinti családjával mi már nem tartottunk fenn kapcsolatot, ezt az esetenedzser végezte.

A Család és Gyermejkölési Szolgálat a családi konfliktusok megoldását, a családtagok közötti közvetítéssel (mediáció), ill. más konfliktuskezelő, családterápiás módszer alkalmazásával segíti elő. Erre több esetben volt szükség, melynek során megállapodás is született a felek között.

Több esetben szerveztünk ruhaosztást, főleg iskolakezdés, és évszakváltások előtt, amíg lehetett, utána a családoknak a családsegítő válogatott szükség szerint.

A mátészalkai Önkormányzat - karácsony előtt- ajándék csomaggal kedveskedett a 65 év feletti lakosoknak címre kihordva szaloncukrot, a szociálisan rászoruló családoknak élelmiszer csomagot biztosított, ebben az osztásban is részt vett a Család és Gyermejkölési Szolgálat.

A szünidei étkeztetés során - melyet mint kötelező feladat látott el az Önkormányzat, - az 1-szeri meleg ételt, minden iskolai szünidőben pl. nyári szünidei gyermekétkeztetés keretében 54 napon át közel 100 gyermek napi egyszeri meleg étkeztetését oldottuk meg közösen. Ennek során napi szinten együttműködtünk az Önkormányzat ügyintézőjével.

A családok a Képes Géza általános iskola konyháján eldobható műanyag dobozokban kapták meg a többfogásos meleg ebédet. haza vitték és otthon fogyasztották el

A 0-3 éves korú rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program keretében minden hónapban élelmiszer segélycsomagban részesültek, valamint 2 alkalommal a 7-14 éves korú gyermekek is részesültek az élelmiszercsomagból. Az élelmiszer csomag elsősorban alapvető élelmiszereket tartalmazott. Havonta átlagosan kb. 30-35 gyermeket érintett, és 2-3fő terhes anyát, akik a felnőtt csomagot vehették át. Ugyan ez a program és támogatás jelent meg a fogyatékkal élők, alacsony nyugdíjjal rendelkezők esetében, akik 3 havonta kaptak tartós élelmiszert.

Részt vettünk továbbképzéseken, személyiségfejlesztő foglalkozáson, melyet jól tudunk alkalmazni munkánk során. Ellenőrzések során, amit 3 havonta végeztem a kollegák adminisztrációját ellenőrizve, mind a kistérségben mind Mátészalkán folyamatosan pótolták az esetleges hiányosságokat. A társuláshoz csatlakozott települések családgondozóival legalább havi 1 alkalommal találkoztunk, melyen az aktuális problémákat, jogszabályváltozásokat, szakmai kérdéseket vitattuk meg.

Az EFOP 1-4.2-16-2016-00015 sz. Integrált térségi gyerekprogramok a Mátészalkai Járásban elnevezésű pályázatunk a térség 26 településen különböző programelemekkel segíti az ott élő gyermekeket és a velük foglalkozó szakemberek munkáját. Ezzel még több lehetőséget, fejlődést, szakmai segítséget nyújtunk az ott élőknek. Ennek keretében a tavalyi évben 2 gondozott gyermekünk kapott szemüveget, és később is lehetőség lesz gyógyászati segédeszközkhöz való ingyenes hozzájutásra.

Intézményünkben rendszeresen fogadtunk gyakorlatra hallgatókat, a Debreceni Egyetem Hajdúböszörményi Pedagógiai Főiskolai karról, Nyíregyházi Tanárképző Főiskoláról, a Debreceni Egyetem Egészségügyi Karáról.

. Kapcsolatot tartunk az 2018.- ban indult Egészségfejlesztő Irodával, részt veszünk egymás programjain.

A járási Jelzőrendszeri tanácsadó feladatokat a tavalyi évben Tüzes Rita látja el, és Mátészalka esetmenedzsere jelenleg is Humenyik Nikolett.

Terveink és céljaink a következő évre 2021- re:

- erősíteni szeretnénk kapcsolatunkat a város intézményeivel
- több közös konzultációt a város háziorvosaival, a gyermekorvosokkal, és az egyházak képviselőivel a felnőtt klienseink érdekében is.
- a jogszabályok előírásait maradéktalanul betartani és betartatni minden jelzőrendszeri taggal kapcsolatban
- szorosabb együttműködés a jelzőrendszeri tagokkal, eljutni oda, hogy mindig írásban, és időben tegyék meg a jelzést az erre kötelezett tagok.
- A gyermekvédelmi feladatok végzésébe hatékonyabban bevonni a családorvosokat és gyermekorvosokat, visszaszorítani a 250 óra feletti igazolt hiányzások és igazolatlan mulasztások számát.
- megvalósítani tervezett programjainkat, a prevenciós munkát erősíteni, főleg az iskolák irányában
- El kell érni, hogy minden iskola, ez főleg középiskolát érint, vállalja fel a hiányzások jelzését, mert a gyermek érdekét szolgálja az időben megtett jelzés.
- a Rendőrséggel közös nappali és éjszakai razzia számát növelni!
- továbbra is szakmai segítséget nyújtani a hozzánk tartozó településeken dolgozó családsegítőknél, találkozások számát növelni.
- több tréningen, szupervízió részt venni, a kiégést és a fluktuációt megakadályozni a dolgozók körében.

Az éves jelzőrendszeri intézkedési tervet a család- és gyermekjóléti szolgálat az éves szakmai tanácskozást követően minden év március 31-éig készíti el. Ebben számítunk a jelzőrendszeri tagok segítségére, ezt a dokumentumot ki kell bővítenünk, az óvodai és iskolai szociális segítőkkel való közös munkánkra is.

A Gyermekjóléti Szolgálat feladatait Mátészalkán a 2020-as évben 6 fő családgondozó, 1 szociális segítő és 1 szakmai vezető látta el:

-Nagyné Losonczy Ágota tagintézményvezető, szakvizsgázott szociális munkás, óvodapedagógus, mediátor

- Szásziné Hornyák Erika családsegítő szociálpedagógus
- Vasas Tímea családsegítő
- Meszlényi Zsuzsanna családsegítő szociálpedagógus GYES, helyette Valóczkiné Balogh Zsuzsanna
- Kissné Szaniszló Bettina családsegítő szociálpedagógus
- Veres Adrien családsegítő szociálpedagógus
- Imréné Matiscsák Ildikó családsegítő szociálpedagógus
- Imre Gyuláné szociális asszisztens - segítő

Munkánkhoz a megfelelő feltételek a fenntartó által biztosítva volt.

Vidéki települések beszámolója:

Papos település

2020-ban családsegítés együttműködési megállapodás alapján 21 család esetében, gyermekjóléti alapszolgáltatás pedig 10 gyermek /7 család esetében történt.

Az év során védelembe vétel keretében az esetmenedzserrel - Humenyik Nikolett- együttműködve 2 gyerek gondozása történt, de az egyik család elköltözött a településünkről, így csak 1 védelembe vett gyerekünk maradt.

A gondozott kiskorúak 0-17 éves korosztályúak voltak.

Alapellátás 1 gyermek ügyében került megszüntetésre eredményesség miatt, védelembe vétel 1 gyermeket érintve szűnt meg, szintén eredményesség miatt. Gondozása alapellátásban folytatódik. 1 gyermek pedig alapellátásból védelembe vétel alá került.

305 családlátogatás történt.

Szakmaközi megbeszélésre 6 alkalommal került sor, de csak 3 tudtunk megtartani személyesen, 3 db pedig levélváltással történt. A vírushelyzet ideje alatt is a tagok között megfelelő együttműködés volt jellemző, a felmerülő problémákat közös összefogással igyekeztünk megoldani. **Esetkonferencia összehívására 3 alkalommal volt szükség az elmúlt évben.** A meghívott szakemberek mellett a megbeszéléseken részt vettek a családok tagjai is. A családot érintő problémák megoldására minden esetben közösen kidolgozott terv született. A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára a szünidei étkeztetés biztosítása folyamatos volt. **A tavaszi szünetben 21, nyári szünetben 30, őszi**

szünetben 26, a téli szünetben pedig 19 gyerek számára jelentett napi egyszeri meleg ételt az étkeztetés. A vírus első hulláma alatt az óvodai és iskolai, valamint most a második a hullám alatt az óvodai étkeztetés megszervezésében is besegítettem.

A Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program keretében 13 alkalommal történt csomagosztás a településen.

Nyírkáta településen, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a 2020-as év folyamán, 33 védelembe vett gyermek családját gondozta, valamint 38 családot gondozott családsegítőként. A 2020-as évben nevelésbe vétel elrendelésére nem került sor. Nyírkáta településen nem volt magántanuló.

Ópályi település

A szolgálat a Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvényben, valamint a 15/1998 sz. NM rendeletben foglaltak alapján működik.

A Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények Gyermekjóléti Szolgálat a Ópályiban 2007. április 1.- óta működik, de 2015.12.31 - el kivált a Szatmári Egyesített Szociális És Egészségügyi Alapellátási Intézményektől, de 2018. 05.01. el ismét csatlakozott a Szatmári Egyesített Szociális És Egészségügyi Intézményekhez és azóta folyamatosan működik.

Főbb feladatai:

- A gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése/tájékoztatás, információnyújtás, prevenció tevékenységek
- A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése / ügyintézés, jelzőrendszer működtetése
- A gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése / alapellátás és védelembevétel keretében történő családgondozás
- a családjából kiemelt gyermek visszagondozásának elősegítése, illetve utógondozása

A személyi feltételek:

Az elmúlt évben személyi feltétel nem változott, a családgondozói feladatokat 1 fő főállású dolgozó látta el.

A tárgyi feltételek nem minden adott. Esetmegbeszélő és szakmaközi konferenciákon nem mindig férnek el a meghívott vendégek. Ilyenkor a Jókai Mór Általános Iskola Könyvtárában kérek helyet, vagy a Polgármesteri Hivatal Nagy termében működik.

Az elmúlt évben a működéshez szükséges irodaszereket és a dologi feltételeket a helyi önkormányzat biztosította amivel kisebb fennakadások vannak, mivel nem igazán akarják biztosítani.

A hozzánk problémával forduló családoknak, vagy személyeknek nem csak információnyújtással segítünk, hanem a lehetőségeinkhez mérten hivatalos ügyek intézését, rendezését is segítjük telefonos, vagy írásos megkereséssel az illetékes szerv felé.

Gyermeknevelési ügyekben, és családi problémák esetén szakmai tanácsot adunk a családnak, és figyelemmel kísérjük a mindennapjaikat, hogy hogyan sikerül problémáikat megoldani.

A veszélyeztetettség megelőzés céljából a 1997. évi XXXI. Törvény 39 § (3) bekezdése feladatként határozza meg a gyermekjóléti szolgálatnak az észlelő és jelzőrendszer működését, továbbá 17 § (1), a tagokat, (2), (3) bekezdés pedig a feladatukat és az együttműködést határozza meg

A jelzőrendszer tagjaival folyamatos kapcsolatban vagyunk, akik az észlelt problémákat szóban, írásban, vagy telefonon jelzik általában.

Védőnői szolgálattól azonnal jelzést kapunk, ha munkájuk során ellátási hiányosságot, elhanyagolást, gyermeknevelési problémát, vagy felelőtlen szülői magatartást tapasztalnak.

Az iskolai és az óvodai nevelői munka során fellépő problémák, ha túlmutatnak az intézmény keretein, akkor ezen intézmények a szolgálat felé jelzéssel élnek. Ezt sokszor közös családlátogatások és esetmegbeszélések követik, és a szülő bevonásával próbálunk megoldást találni a felmerülő problémákra.

Továbbá igen nagy számban érkeztek megkeresések az elsőfokú jegyzői gyámhatóság, a rendőrség, a pártfogó felügyelet munkatársaitól.

A gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése

Az elmúlt évben kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében alapellátás, illetve védelembevétel keretében gondoztuk a családokat. Ezen gondozási formákat követően, amennyiben nem voltak elégségesek a veszélyeztetettség megszüntetésére, ideiglenes hatályú elhelyezésre került sor.

Az elmúlt évben a településen alapellátás keretein belül 58 gyermek gondozását láttuk el, ami 32 családot érint. Védelembe vétel alatt gyermekek száma: 81 ami 43 családot érint és nevelésbe vett gyermekek száma: 80 ami 38 családot érint.

Az ideiglenes hatályú elhelyezések oka minden esetben a szülő felelőtlen magatartása, a nem megfelelő lakhatási, higiéniai körülmények. Az elhelyezések többségében, a csecsemő születését követően az anya otthagyta a kórházban és önkényesen távozott. Az ideiglenes hatályú elhelyezéseket a védőnői szolgálat jelzése alapján szolgálatunk kezdeményezte, mely minden esetben indokoltnak bizonyult. Az elhelyezést követően minden esetben megpróbáltunk segítséget nyújtani a szülőnek, hogy a felülvizsgálat időpontjára sikerüljön olyan körülményeket teremteni, ami alkalmas lenne a gyermek fogadására, de ez sajnos nem elég, mert a legtöbb esetben a szülő alkalmatlan a szülői szerep betöltésére, vagy életkora, vagy felelőtlen magatartása miatt. A legtöbb esetben a szülő az elhelyezést követően nem hajlandó az együttműködésre, a gyermekével nem keresi a kapcsolatot, és ehhez nem kér és nem is fogad el segítséget.

Az elmúlt évben, gondozásba vétel csak a legfontosabb esetekben történt.

A család és gyermekjóléti szolgáltatás révén változást nem tapasztaltam. Jelzésekben változás nem történt. 2020-ban a jelzőrendszeri megbeszélések témái általában iskolai és óvodai hiányzás miatt történt és az születendő gyermekek ügyében történt. A téma meghatározás megbeszélést követően történik. A megbeszélések témáit a gyermekjóléti szakemberek határozzák meg. Nem voltak ismétlődő témák. Sajnos a vírus helyzet miatt nagyon nehéz volt.

Szabadidő hasznos eltöltésére szervezett tevékenységek 2020-as évben:

A vírus helyzet miatt a legtöbb program elmaradt.

Nyírcsaholy: Községünkben a Gyermekjóléti Szolgáltatás 1998. január 01.-től működik. Akkoriban a működtetését a Nyírcsaholy Község Önkormányzata kezdte el, majd a Gyermekjóléti Szolgálat, illetve a Családsegítő Szolgálat 2009. január 1.-től csatlakozott Mátészalkához.

Az esetmenedzseri feladatokat Finta Marianna látja el.

A Család – és Gyermekjóléti Szolgálat két külön irodával rendelkezik, segítő beszélgetésre alkalmas helyiség biztosított, valamint várakozó helyiséggel, és mosdóval van ellátva. Nyírcsaholy Község Önkormányzata jelenleg 2 segítő-t biztosít a Szolgálat számára, közfoglalkoztatás keretein belül, akik érettségizett személyek. Nélkülük a munkám ellehetetlenülne, ugyanis ilyen ügyfélkörrel rendelkező Szolgáltatást nem lehetne egy személlyel kivitelezni, amit ezúton is nagyon köszönünk, és nagyon hálásak vagyunk érte.

A munkavégzéshez szükséges számítógépek, internet, telefon, fénymásoló stb. rendelkezésre áll.

A Gyermekjóléti Szolgálat a Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv.-ben foglalt feladatokat látja el, melyek a következők:

- A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése (tájékoztatás, információnyújtás, prevenciós tevékenységek)
- A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése (ügyintézés, jelzőrendszer működtetése)

- A gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése (alapellátás keretében történő családgondozás, ugyanis a védelembe vételt 2016. január 1-től eszményedzser látja el, de a családot továbbra is gondozzuk esznaplóval)

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése

A veszélyeztetettség megelőzése céljából, olyan észlelő és jelzőrendszert működtet a szolgálat, amely lehetővé teszi az egyes gyermek veszélyeztetettségének időben történő felismerését.

A jelzőrendszer aktív tagjai:

Védőnői Szolgálat részéről Bartháné Makkai Erika védőnő, Háziiorvosi Szolgálat részéről Dr. Gál Gedeon háziiorvos, Nyírcsaholyi Benedek Elek Általános Iskola részéről a gyermekvédelmi feladatokat ellátó személy Bacskó Sándor igazgató, Hétszínvirág Óvoda részéről a gyermekvédelmi feladatokat ellátó személy Dr. Kark Lászlóné, Polgár Egyesület részéről Herman Tamás polgárőrség elnöke, Tündérvirág Biztos Kezdet Gyerekház részéről Soltész Ágnes gyerekház vezető, és végül, de nem utolsó sorban a Roma Nemzetiségű Önkormányzat részéről Lakatos Róbert elnök.

A fent felsorolt jelzőrendszer tagjaival együtt, vagy külön – külön a problémáktól függően eszmegbeszélést tartunk, ahol lehetőség nyílik a rászoruló gyermek illetve család jelzésére, a felmerülő problémák megbeszélésére, valamint a szükséges információk cseréjére. A jelzőrendszer tagjaival szinte napi kapcsolatba vagyok.

Az eszmegbeszélésre, vagy eszmegbeszélésre való meghívás, írásban történik. Erről minden esetben feljegyzés készül. A jelzések súlyosságától függően adott esetben a segítő munka hatékonysága érdekében a jelzőrendszer tagjaival az eszmegbeszélésen, és eszmegbeszélésen túl is szinte napi rendszerességgel kapcsolatban állunk.

Az eszmegbeszélések minden esetben csak írásban történhetnek, és írásban történik az intézkedés megtételéről a tájékoztatás. Az elmúlt évben szakmaközi megbeszélést 6 alkalommal tartottunk.

A gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése

A már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése céljából, alapellátás keretében látom el a család gondozását.

A családgondozás során a családdal rendszeresen kapcsolatban állok, családlátogatások, segítő beszélgetések, tanácsadás, formájában segítem a gyermeket és családját a veszélyeztető körülmények elhárításában, a családban jelentkező működészavar megszüntetésében.

A családlátogatásokra van eset, hogy ketten megyünk valamelyik jelzőrendszeri taggal, de az eszmegbeszélések alkalmával például, ha a Védőnői Szolgálat jelzett, akkor értelemeszerűen a védőnővel igyekszünk együtt meglátogatni a családot.

Amennyiben a gyermek veszélyeztetése alapellátás keretén belül nem szüntethető meg, a gyermekvédelmi gondoskodás más formáját véleményezzük Finta Mariann eszmenedzser felé, és az eszmenedzser javasolja a hatósági intézkedés valamelyik formáját. Az elmúlt év során a településen a gondozás alatt álló családok száma 30, veszélyeztetett gyermekek száma 58 fő, ebből alapellátás keretén belül gondozott 32 fő, védelembe vett 26 fő volt, a december 31.-i állapot szerint aktív alapellátásban, 22 fő védelembe vett 22 fő. Egyéni tanrend szerint tanulók száma 2 fő. Szociális gyermekétkeztetésben részt vett gyermekek száma, tavaszi étkeztetésben részt vettek száma: 150 fő, nyári étkeztetésben részt vettek száma: 220 fő, őszi étkeztetésben részt vettek száma: 221 fő, téli étkeztetésben részt vettek száma: 221 fő.

Járm

Jármi községben a Család- és Gyermejjóléti Szolgálat a 2020. év munkáját 14 családdal kezdte. A családsegítő ügyfelek száma 7, az alapellátásokban résztvevő családok száma szintén 7. Az alapellátásban lévő gyermekek létszáma 10 fő, valamint 7 kiskorú védelembe vétel alatt áll. Az év folyamán kerültek a szolgálatához családsegítő ügyfelek, valamint alapellátás keretein belül is vannak gondozva új kiskorúak. Védelembe vételre is sor került az igazolatlan mulasztások magas száma miatt, valamint visszakerültek olyan gyermekek, akik alapellátásba kerültek a szolgálatához. Így az év végére az összesítés:

- Gondozott család: 23
  - Családsegítő: 10
  - Alapellátás: 13
- Gondozott gyerekek: 25
- Védelembe vétel: 6

A szakmaközi megbeszélések közül három meg lett tartva, de a koronavírus-járványra való tekintettel, a következőket nem tudtuk megtartani személyesen. A témákat kidolgozva megkapta mindenki, és telefonon tartottuk a kapcsolatot.

Az adományok kiosztására is rendszeresen sor került:

- 0-3 éves csomag: 12 alkalom
- 7-14 éves korosztály: 1 alkalom
- felnőtt segélycsomag: 4 alkalom

A szünidei gyermekétkeztetések is folyamatosan működtek az év során. Mind a négy szünetben voltak szülők, akik igényelték a napi egyszeri meleg ebédet.

2021. januári állapot **Jármi** község teljes lakosságáról:

- **1258 fő** a teljes lakosság
- **229 fő** a 0-18 éves korosztály

A gyermekek lebontva korosztályra:

- 0-17 éves lakosság száma: 219 fő
- 0-2 éves lakosság száma: 46 fő
- 3-5 éves lakosság száma: 41 fő
- 6-13 éves lakosság száma: 89 fő
- 14-17 éves lakosság száma: 43 fő
- 18-24 éves lakosság száma: 103 fő

Nagydobos

A településen 2020. évben alapellátás keretein belül 48 gyermek volt gondozásban, az összes nyilvántartott veszélyeztetett kiskorú száma 92 volt. Jellemző probléma a szülői elhanyagolás, életvezetési, megélhetési problémák, magatartászavar, igazolatlan iskolai mulasztás volt. A járványhelyzet miatt elrendelt tantermen kívüli oktatásba több gyermek nem tudott bekapcsolódni, ez új problématípusként jelent meg az elmúlt esztendőben. A védelembe vett gyermekek gondozását az esetmenedzserrel együttműködve láttam el, az esetek többségében közösen látogattuk meg a családokat és igyekeztünk annak érdekében együtt dolgozni, hogy a

családok problémái megoldódjanak, illetve enyhüljenek. Egy gyermek családból történő kiemelésére került sor. Gondnoksággal kapcsolatos ügyben, a gyámhivatal felkérésére környezettanulmányokat készítettem több mint húsz esetben. Együttműködési megállapodás alapján az elmúlt év során 108 főt kellett gondozni, akik összesen 62 családban élnek. Esetkonferenciát 7 alkalommal tartottam és szakmaközi megbeszélésre 6 alkalommal került sor. A szünidei gyermekétkeztetés keretén belül közel 200 gyermek kapott meleg ételt minden adott napon. 60-80 fő között mozog azoknak a létszáma, akik 0-3 év közötti gyermeket nevelnek, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek és kormányzati élelmiszersegély csomagot kaptak 2017. júniusától. Ennek kiosztásában és adminisztrációs feladatainak elvégzésében aktív segítséget nyújtottam. Közreműködtem a veradások szervezésében, az önkormányzat kérésére 500 Ft-al támogatott minden veradót. Ruhaosztásra a 2020. évben a pandémia miatt mindössze egy alkalommal került sor. A szolgálatnál megjelent ügyfelek részére 337 alkalommal nyújtottam információt, 270 segítő beszélgetés volt, tanácsadásra 61 alkalommal került sor, 373 esetben ügyintézésben kellett segíteni az ügyfeleket.

Szabálysértés illetve bűncselekmény elkövetésével kapcsolatban 18 év alatti személy nem volt érintett. A jelzőrendszer aktívan működött a járványveszély ideje alatt is, hiszen a telefonos és emailen történt konzultáció által ezt is tudtuk biztosítani. A tagok együttműködése és a problémák megoldására irányuló magatartása példaértékű Nagydoboson. Igazolatlan iskolai mulasztással kapcsolatban 28 alkalommal jeleztek az iskolák, a védőnőtől 2 jelzés érkezett, a helyi óvodától két jelzés jött, más intézménytől, hatóságtól, családsegítőtől 7 alkalommal jeleztek.

Nyírmeggyes

Intézmény neve, elérhetősége:

A fenntartó neve: Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények Gyermekjóléti Szolgálat

4700 Mátészalka, Szalkai L. u. 2/a.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat a község központjában, a Rákóczi út 17. sz. alatt található. A 2020-as évben pályázat keretében megvalósult a Családsegítő Szolgálatnál, energetikai korszerűsítés, homlokzati hőszigetelés, meglévő homlokzati nyílászáró csere, megújuló energiahasznosítás- 18 Kw-os napelemes rendszer kialakítása, fűtőkorszerűsítés és tető csere. Megvalósítás költsége: 15.701.294.-ft.

Feladatellátás személyi feltételei:

A Család és gyermekjóléti feladatot napi 8 órás munkaidőben látom el. A törvényben meghatározottak szerint szakvizsgázott szociális munkás végzettséggel rendelkezek.

A feladatellátás tárgyi feltételei:

Az irodában a személyes segítő munka követelményeinek megfelelően a 15/1998. (IV.30.) NM. rendeletben foglaltak biztosítva vannak.

Az elmúlt évben a szolgálat tárgyi feltételei folyamatosan javultak.

Biztosítva van tiszta, ápolat, felújított állapotban 1 helyiség az ügyfelekkel való nyugodt, intim megbeszélés, ügyintézés céljára, 1 várakozó helyiség. A váróhelyiségben elhelyezett faliújságon az aktuális információkat olvashatják a várakozók. A Szolgálat táblája az épület bejáratához és az iroda ajtajára ki van helyezve.

A Szolgálat előtti váróteremben játszósarok került kialakításra a gyermekkel érkezőkkel történő hatékony ügyintézés érdekében.

A zavartalan kommunikációt szolgáló eszközök biztosítva vannak (postai szolgáltatás korlátlan igénybevételi lehetősége, telefon, fax, internet kapcsolat, fénymásolás). A családsegítő részére a területen végzett munkához a hivatal gépkocsija rendelkezésre áll, (szükség esetén saját gépkocsi). Minden munkanapon van ügyfél fogadás.

2018. szeptember 1-től a Központ számára kötelező feladat az óvodai és iskolai szociális segítség, melyet a járás 26 településén látnak el. Nyírmeggyesen ezt a feladatot Váriné Eperjesi Erika látja el, minden héten csütörtökön

dél előtt az óvodában és délután az iskolában. Feladata egyéni és csoportfoglalkozások tartása, az iskolában és óvodában felmerülő problémákat a szülő, pedagógus vagy gyermek részéről a szociális munka eszközeivel megpróbálja megoldani.

Demográfiai adatok:

Nyírmeggyes népessége 2020. évben **2 428 fő** volt. Melyből a 18 év alatti gyermekek száma 463, az alábbi bontásban:

Korcsoport	Fő
0-2 év	64
3-5 év	74
6-13 év	188
14-18 év	103
Összesen	429

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat gondozási tevékenysége:

Megnevezés	Gondozott gyermekek/felnőttek száma	Gondozott családok száma
Gondozási esetek összesen	39	26
E B B Ö L	Alapellátásban történő gondozás	14
	Szociális válsághelyzetben lévő várandós anya	-
	Magántanuló	-
	Védelembe vétel	2
	Utógondozás	-
	Családbafogadás	-
	Harmadik személynél történő elhelyezés	-
	Nevelésbe vétel	2
	Családsegítő esetenaplósók száma (felnőttek):	21
		21

Eredményesség miatt 6 fő alapellátás és 1 fő nagykorúvá válás miatt megszűnt, 1 gyermek védelembe vétele elköltözés miatt.

Jelzőrendszer által küldött jelzések száma:

Ssz.	Megnevezés	Küldött jelzések száma
1.	Egészségügyi szolgáltató:	
2.	ebből háziorvosi jelzés	1
3.	ebből pszichológusi jelzés	-
4.	ebből védőnői jelzés	-
5.	Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	3
6.	Napközbeni gyermek ellátást nyújtók: Óvoda	2
7.	Átmeneti gondozást biztosítók	-
8.	Menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása	-
9.	Közüktatási intézmények:	
10.	ebből Általános Iskola	7
11.	ebből Középiskola	1
12.	Rendőrség	2

Ssz.	Megnevezés	Küldött jelzések száma
13.	Ügyészség, bíróság	-
14.	Pártfogó felügyelet	-
15.	Társadalmi szervezet, egyház, alapítvány	-
16.	Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	-
17.	Állampolgár	3
18.	Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	-
17.	Munkaügyi hatóság	-
18.	Összesen	19

A Család és Gyermejjóléti Szolgálat 2020 évben végzett szakmai tevékenységeinek esetszáma:

2020-ben 1 217 fő kért segítséget a forgalmi napló szerint.

A forgalmi napló adatai alapján a Család és gyermejjóléti szolgálat szakmai tevékenységének esetszáma magába foglalja a segítő beszélgetéseket, családlátogatásokat, szakmaközi megbeszéléseket, esetkonferenciát, tanácsadást, információnyújtást, hivatalos ügyintézésben való közreműködést.

A 2020-as forgalmi napló adatai:

Sorszám	Megnevezés	Szám
1.	Információ	1217
2.	Tanácsadás	1217
3.	Segítő beszélgetés	1050
4.	Hivatalos ügyekben való közreműk.	515
5.	Családlátogatás	201
6.	Közvetítés más szolgáltatásba	99
7.	Esetmegbeszélések	51
	ebből szakmaközi	6
	esetkonferencia	-
8.	Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	-
9.	Felülvizsgálati tárgy. - Átmeneti nev.	-
10.	- Védelembe vét.	1
11.	Környezettanulmány készítés	42
	Önkormányzat részére	5
	gondozásba vétel miatt	25
	a Mátészalkai Járási Gyámhatóság részére	12
12.	adományozás	690

Esetmegbeszélések:

Szakmaközi megbeszélések (évente 6 alkalom) minden év elején megtervezésre kerülnek.

1. A 2019- es évtérkékeléssel kapcsolatos beszámolók megbeszélése.
2. A 2019. évi intézkedési terv teljesülésének kiértékelése és új készítése.
3. Egyeztetés a település postásaival/ a hideg időjárás miatt fokozottabban oda figyelés a településen egyedül élőkre is.
4. Tavaszi étkeztetések lebonyolítása.
5. Gyermekek bántalmazás felismerése, megelőzése, kezelése.
6. A nehezen kezelhető gyermek segítése.

Szociális szünidő gyermekétkeztetés 2020 évben megvalósult:

- Tavaszi: 30 fő.
- Nyári: 44 fő.
- Őszi: 31 fő.
- Téli: 31 fő.

2020-es évben az EFOPOS EU-s pályázat Krízis alap keretében lehetőséget biztosít gyógyászati segédeszközök vásárlására. Egy óvodás gyermeknek tudunk szemüveget beszerezni 19 000 Ft értékben.

A Szolgálat közreműködött a Magyar Kormány által biztosított élelmiszer-csomag szétosztásában. Azok kapták, akik 0-3 éves korú gyermeket nevelnek és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek. Ez havonta 10-15 családot érint. Illetve Rehabilitációs Járadékból részesülő személyek is részesültek élelmiszer-csomagban a 2020- as évben 4 alkalomkor. Alkalmanként 60-65 főt érintett.

A Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézményi Társulás által elnyert EFOP-1.4.2-16-2016-00015 azonosító számú „Integrált térségi Gyermekprogramok a Mátészalkai Járásban” pályázat keretében ingyenes jogi tanácsadást biztosítunk. A tanácsadást biztosító ügyvédnő havonta, előre egyeztetett időpontban várja a segítségre szorulókat a Szolgálat által biztosított helyiségben. Tanácsadó: Dr. Halász Magdolna jogász

„Biztos Kezdet” szemlélet népszerűsítése elindult Nyírmeggyesre, 2020.09.24-től, de sajnos a COVID vírus miatt felfüggesztésre került.

A Szolgálat segédkezett véradásszervezésben is.

Prevenációs Szabadidős tevékenységek:

2020. 08.10- 2020.08.14.-ig Napközi tábor tartottunk 20 fő Nyírmeggyesi általános iskolai tanulóval. Az elnyert támogatás bruttó 457.200.- Ft.

A napközi tábor 2020-ban az Erzsébet program keretében került megszervezésre a helyi művelődési központban. A megpályázott összegből programokat, kirándulásokat szervezhettünk, tárgyi eszközöket szerezhettünk be. Az Önkormányzat a költségek 30 %-át megelőlegezte, amelyet az elszámolás során visszakapott. Ezúton is köszönöm a segítő együttműködést.

Sajnos több szabadidős tevékenységet a COVID vírus miatt nem engedélyeztek.

Havonta egy alkalommal tartunk idősek klubja foglalkozást, de sajnos a COVID vírus miatt megszüntetésre került (ideiglenesen) 2020.márciustól. Helyszíne a Művelődési Ház. Állandó résztvevő 10-15 fő.

A Szolgálatnál egész évben történik adományozás. Karácsony előtt a Mátészalkai Vöröskereszt adományainak osztásában vett részt a szolgálat.

Minden eseményről fénykép és jelenléti ív készült.

Jármí: Szatlóczkyné Alexa Edina

Jelenleg is heti 40 órában látja el feladatát.

Helyszín: 4337 Jármí, Petőfi út 12.

Hétfőtől – csütörtökig: 7.30- 11.30-ig

Pénteken: 7.30- 11.30-ig

Nagydobos: Czeglédi Tünde

Főállásban, heti 40 óra

Helyszín: 4328 Nagydobos, Fő út 135. Általános Iskola

Hétfőtől – csütörtökig: 7.30- 11.30-ig

Pénteken: 7.30- 11.30-ig

Nyírkáta: Sándor Szilvia 2019. december 31-ig

január 4- től Horváth Mátyás látja el

Napi 8 órában látja el feladatát.

Helyszín: 4333, Nyírkáta, Hodászi út 3.

Hétfőtől-csütörtökig: 7.30-14.00-ig

Péntek: 7.30-11.30-ig

Nyírmeggyes:

Filepné Bíró Anita szociális munkás

Napi 8 órában

Helyszín: 4722, Nyírmeggyes, Rákóczi út 17.

Hétfőtől – csütörtökig: 7.30- 11.30-ig

Pénteken: 7.30- 11.30-ig

Nyírcsaholy: Zékány Judit

Heti 40 óra

Helyszín: Nyírcsaholy, Hunyadi út 6

Hétfőtől – csütörtökig: 7.30- 11.30-ig

Pénteken: 7.30- 11.30-ig

Papos:

Vargáné Gáti Alexandra Heti 40 óra

Helyszín: Papos Szent István Király út

Hétfőtől – csütörtökig: 7.30- 11.30-ig

Pénteken: 7.30- 11.30-ig

Ópályi :

Szabó Tamásné szociálpedagógus

Napi 8 órában

Helyszín: Ópályi

Hétfőtől – csütörtökig: 7.30- 11.30-ig

Pénteken: 7.30- 11.30-ig

Mátészalka, 2021. február 10.

Nagyné Losonczy Ágota
Gyermejjóléti Szolgálat tagintézmény vezető

VÉLEMÉNYLAP AZ ELŐTERJESZTÉSEKHEZ

ELŐTERJESZTÉS CÍME, TÉMÁJA, IKTATÓSZÁMA: 2014-/2021.

Előterjesztés Mátészalka Város Önkormányzat által ellátott gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak értékeléséről, illetve a szakmai munka értékeléséről

Előterjesztés készítéséért felelős(ök): Potosné Dr. Kovács Zsuzsanna aljegyző

Imre Miklósné intézményi referens

Előterjesztés véleményezése:

NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:
NÉV:	VÉLEMÉNY, MEGJEGYZÉS:

Előterjesztést ellenőrizte:

Előterjesztést jóváhagyta:

Ellenőrzés időpontja: 2021. május 26

2021. május 26